

TARTU ÜLIKOOL
RAKE

TARTU ÜLIKOOLI FILOSOOFIATEADUSKONNA VILISTLASUURING 2009-2013

Lõpparuanne
Juuni 2014

Uuringu tellis Tartu Ülikooli filosoofiateaduskond.

Uuringu koostas Tartu Ülikooli sotsiaalteaduslike rakendusuringute keskus RAKE.

Uuringu autorid: Kerly Espenberg
Aivi Themäs

Uuringu autorid tänavad Lea Kivi ja Eva-Kaia Vabamäed, kes toetasid uuringuraporti valmimist asjakohaste märkustega ning kõiki küsitlusele vastanuid.

RAKE on võrgustikutüüpi rakendusuringute keskus. Meie missiooniks on tõsta teadmisel põhineva otsustamise osakaalu Eesti ühiskonnas. Lisaks RAKE meeskonnale kaasame kõrgeima kvaliteedi tagamiseks oma uuringutesse parimaid valdkonnaeksperte nii Tartu Ülikoolist kui vajadusel ka väljastpoolt. RAKE võrgustik hõlmab kõiki TÜ sotsiaalteadlasi ning meditsiini-, loodus-, tehnika- ja humanitaarteaduste valdkonna esindajaid.

Kontaktandmed: Lossi 36-124, 51003, Tartu
<http://www.ec.ut.ee/rakendusuringud>

SISUKORD

Jooniste loetelu	4
Tabelite loetelu	5
Sissejuhatus	8
1 Metoodika	9
1.1 Küsimustik	9
1.2 Valim ja andmekogumine	9
2 Tulemused	11
2.1 Ülevaade lõpetanutest	11
2.2 Tagasivaade õpingutele	17
2.2.1 Eriala/õppekava valikut mõjutanud tegurid	17
2.2.2 Hinnangud õppekavale ja õpingutele	27
2.2.3 Praktika läbimine õppekava raames	33
2.2.4 Tugi õpinguteks	35
2.2.5 Töötamine õpingute ajal	36
2.3 Kõrgkoolilõpetanute edasine tegevus	43
2.3.1 Õpingute jätkamine pärast lõpetamist	44
2.3.2 Seos töö ja lõpetatud eriala vahel	49
2.3.3 Töökoha valik ja töö leidmise viisid	51
2.3.4 Töökoha asukoht, tööandja omandivorm ja töökoormus	53
2.3.5 Töölane positsioon, ametikohal nõutav haridusaste ja rahulolu tööga	58
2.3.6 Sissetulekud	62
2.4 Pädevused	65
2.5 Lõpetamisjärgne koostöö filosoofiateaduskonnaga	68
3 Kokkuvõte	71
Lisa 1. Küsimustik	73
Lisa 2. Tabelid ja joonised	90

JOONISTE LOETELU

Joonis 1. Filosoofiateaduskonna lõpetanute arv instituutide lõikes aastatel 2009 – 2013	11
Joonis 2. Küsitlusele vastajate arv instituutide lõikes aastatel 2009–2010	11
Joonis 3. Lõpetajate ja vastajate sooline jaotus lõpetamise aasta järgi (% , n=764). Vastajate puhul on välja toodud vastajate arv.	12
Joonis 4. Lõpetajate ja vastajate sooline jaotus instituutide lõikes (% , n=764). Vastajate puhul on välja toodud nende arv instituutide lõikes.	12
Joonis 5. Vastajate vanuseline jaotus aastatel 2009–2013 (% , n=764).....	13
Joonis 6. Vastajate sooline jaotus instituutide lõikes (% , n=764).....	13
Joonis 7. Vastajate elukoht enne õpingute alustamist (% , n=764)	14
Joonis 8. Vastanute elukoht aastal 2014 lõpetamise aasta järgi (% , n=764)	15
Joonis 9. Vastanute elukoht aastal 2014 instituutide lõikes (% , n=764)	15
Joonis 10. Erialavaliku põhjused (% vastajatest, kes pidas kriteeriumit väga oluliseks või oluliseks).....	19
Joonis 11. Hinnangud õppekava eesmärgipärasusele ning tööturu nõuetega vastavusele (% vastajatest, kes väiteid hindasid)	28
Joonis 12. Õppekava raames praktika läbinute osakaal lõpetamise aasta järgi (% vastajatest).....	33
Joonis 13. Õppekava raames praktika läbinute osakaal instituutide lõikes (% vastajatest)	34
Joonis 14. Tugi õpingute ajal instituutide lõikes (% vastajatest).....	35
Joonis 15. Töötamine enne õpinguid ja õpingute ajal instituutide lõikes (% vastajatest)	36
Joonis 16. Töötamine enne õpinguid ja õpingute ajal lõpetamise aasta järgi (% vastajatest).....	37
Joonis 17. Töökoormus õpingute ajal instituutide lõikes (% õpingute ajal töötanud vastajatest)	37
Joonis 18. Töökoormus õpingute ajal lõpetamise aasta järgi (% õpingute ajal töötanud vastajatest).....	38
Joonis 19. Õpingute ajal töötamise peamised põhjused (% vastajatest, kes õpingute ajal töötasid).....	38
Joonis 20. Õpingute aegse töö ja õpitud eriala seotus instituutide lõikes (% vastajatest, kes õpingute ajal töötasid)	40
Joonis 21. Õpingute aegse töö ja õpitud eriala seotus lõpetamise aasta järgi (% vastajatest, kes õpingute ajal töötasid).....	40
Joonis 22. Hinnang õpingute ajal töötamise mõjust õppetööle ja erialasele arengule (% vastajatest, kes õpingute ajal töötasid, n=502)	41
Joonis 23. Lõpetamisjärgne tegevus (% vastajatest, n=764).....	43
Joonis 24. Õpingute jätkamine instituutide lõikes (% edasi õppima asunud vastajatest)	44
Joonis 25. Õpingute jätkamine lõpetamise aasta järgi (% edasi õppima asunud vastajatest).....	45
Joonis 26. Olulisemad tegurid töökoha saamisel (% vastajatest, n=570)	52
Joonis 27. Olulisemad tegurid töökoha valimisel (% vastajatest, n=570)	53
Joonis 28. Töökoha asukoht (% vastajatest, n=570)	54
Joonis 29. Töökoormus instituutide lõikes (% vastajatest)	56
Joonis 30. Töökoormus lõpetamise aasta järgi (% vastajatest).....	56
Joonis 31. Keskmine töötundide arv nädalas osalise koormusega töötamisel instituutide lõikes (% osalise koormusega töötavatest vastajatest).....	57
Joonis 32. Keskmine töötundide arv nädalas osalise koormusega töötamisel lõpetamise aasta järgi (% osalise koormusega töötavatest vastajatest).....	57

Joonis 33. Nõutav kõrgharidusaste ametikohal instituutide lõikes (% vastajatest).....	60
Joonis 34. Peamine sissetuleku allikas instituutide lõikes (% vastajatest).....	63
Joonis 35. Põhitöökoha brutopalk teisendatud täiskoormusega töötamisele instituutide lõikes (% vastajatest).....	64
Joonis 36. Põhitöökoha brutopalk teisendatud täiskoormusega töötamisele lõpetamise aasta järgi (% vastajatest).....	64
Joonis 37. Keskmine hinnang pädevustele, sh enda tasemele, ülikooli rollile pädevuse kujunemisel ja olulisusele ametikohal.....	67
Joonis 38. Lõpetanute kontakt filosoofiateaduskonnaga pärast lõpetamist (% vastajatest).....	68
Joonis 39. Põhjused, miks ei ole võimalik filosoofiateaduskonna tudengitele praktikat pakkuda (% vastajatest, n=205).....	69
Joonis 40. Vilistlaste poolt pakutavad praktikavõimalused (% , n=381).....	70

TABELITE LOETELU

Tabel 1. Vastanute arv ja vastamismäär lõpetamise aasta järgi.....	10
Tabel 2. Vastanute elukoht enne õpinguid ja aastal 2014 (% , n=764).....	16
Tabel 3. Lõpetatud õppeaste instituutide lõikes (% , n=764).....	16
Tabel 4. Lõpetatud õppeaste lõpetamise aasta järgi (% , n=764).....	17
Tabel 5. Allikad, kust saadi infot valitud eriala/õppekava kohta lõpetamise aasta järgi (% vastanutest)	17
Tabel 6. Allikad, kust saadi infot valitud eriala/õppekava kohta instituutide lõikes (% vastanutest).....	18
Tabel 7. Erialavaliku põhjused instituutide lõikes (% vastajatest, kes pidas kriteeriumit väga oluliseks või oluliseks).....	20
Tabel 8. Eriala valiku põhjused lõpetamise aasta järgi (% vastajatest, kes pidas kriteeriumit väga oluliseks või oluliseks).....	21
Tabel 9. Õppekava läbimiseks kulunud aeg õppeastme ja instituudi lõikes (% vastajatest).....	22
Tabel 10. Õppekava läbimiseks kulunud aeg õppeastme ja lõpetamise aasta lõikes (% vastajatest).....	23
Tabel 11. Õppekava läbimine instituutide lõikes (% vastajatest).....	24
Tabel 12. Õppekava läbimine lõpetamise aasta järgi (% vastajatest).....	24
Tabel 13. Õppevorm õpingute alustamisel ja lõpetamisel (vastajate arv ja osakaal).....	24
Tabel 14. Õppevorm õpingute alustamisel ja lõpetamisel instituutide lõikes (% vastajatest).....	25
Tabel 15. Õppevorm õpingute alustamisel ja lõpetamisel lõpetamise aasta järgi (% vastanutest).....	25
Tabel 16. Õppekoht õpingute alustamisel ja lõpetamisel (% vastajatest).....	26
Tabel 17. Õppekoht õpingute alustamisel ja lõpetamisel instituutide lõikes (% vastajatest, n=764).....	27
Tabel 18. Õppekoht õpingute alustamisel ja lõpetamisel lõpetamise aasta järgi (% vastajatest).....	27
Tabel 19. Hinnangud õppekava eesmärgipärasusele ning tööturu nõuetega vastavusele instituutide lõikes (% vastajatest vastavas instituudis, kes väiteid hindasid).....	28
Tabel 20. Hinnangud õppekava eesmärgipärasusele ning tööturu nõuetega vastavusele lõpetamise aasta järgi (% vastajatest, kes väiteid hindasid).....	29
Tabel 21. Rahulolu õpingutega seotud aspektidega instituutide lõikes (% vastajatest, kes nõustusid väitega täielikult või osaliselt).....	29

Tabel 22. Rahulolu õpingutega seotud aspektidega lõpetamise aasta järgi (% vastajatest, kes nõustusid väitega täielikult või osaliselt)	30
Tabel 23. Hinnang õppeprotsessi osadele (% vastajatest, N=760)	32
Tabel 24. Õpingute ajal töötamise peamised põhjused instituutide lõikes (% vastajatest, kes õpingute ajal töötasid)	39
Tabel 25. Õpingute ajal töötamise peamised põhjused lõpetamise aasta järgi (% vastajatest, kes õpingute ajal töötasid).....	39
Tabel 26. Õpingute lõpetamise mõju sissetulekule lõpetamise aasta järgi (% vastajatest, kes õpingute ajal töötasid)	42
Tabel 27. Õpingute lõpetamise mõju sissetulekule instituutide lõikes (% vastajatest, kes õpingute ajal töötasid)	42
Tabel 28. Lõpetamisjärgne tegevus lõpetamise aasta järgi (% vastajatest).....	43
Tabel 29. Lõpetamisjärgne tegevus instituutide lõikes (% vastajatest)	44
Tabel 30. Kõrgkoolides õpingute jätkamine instituutide lõikes (% kõrgkoolides õpinguid jätkanud vastajatest).....	45
Tabel 31. Kõrgkoolides õpingute jätkamine lõpetamise aasta järgi (% kõrgkoolides õpinguid jätkanud vastajatest).....	46
Tabel 32. Õpingute jätkamine erinevates õppeastmetes instituutide lõikes (% vastajatest, kes õpinguid jätkasid).....	46
Tabel 33. Õpingute jätkamine erinevates õppeastmetes lõpetamise aasta järgi (% vastajatest, kes õpinguid jätkasid).....	47
Tabel 34. Olulised põhjused õpingute jätkamiseks instituutide lõikes (% vastajatest, kes õpinguid jätkasid)	47
Tabel 35. Olulised põhjused õpingute jätkamiseks lõpetamise aasta järgi (% vastajatest, kes õpinguid jätkasid)	48
Tabel 36. Enesetäiendamise valdkonnad instituutide lõikes (% vastajatest).....	48
Tabel 37. Huvi täienduskoolituste vastu instituutide lõikes (% vastajatest).....	49
Tabel 38. Töötamine erialaga seotud ametikohal instituutide lõikes (% vastajatest)	50
Tabel 39. Erialaga mitteseotud ametikohal töötamise põhjused instituutide lõikes (% vastajatest)	50
Tabel 40. Erialase töö leidmiseks kulunud aeg instituutide lõikes (% vastajatest, kes töötasid erialaga seotud ametikohal)	51
Tabel 41. Erialasel tööl töötamise staaž instituutide lõikes (% vastajatest, kes töötasid erialaga seotud ametikohal)	51
Tabel 42. Olulisim viis töökoha leidmiseks instituutide lõikes (% töötavatest vastajatest).....	52
Tabel 43. Tööandja omandivorm instituutide lõikes (% töötavatest vastajatest)	55
Tabel 44. Tööandja omandivorm lõpetamise aasta järgi (% töötavatest vastajatest)	55
Tabel 45. Osalise koormusega töötamise põhjused instituutide lõikes (% vastajatest)	58
Tabel 46. Töölalane positsioon instituutide lõikes (% vastajatest)	59
Tabel 47. Ametikohal nõutav haridusaste instituutide lõikes (% vastajatest)	60
Tabel 48. Rahulolu tööga ja toimetulek tööturul instituutide lõikes (% vastajatest, kes olid väitega täiesti nõus või pigem nõus)	61
Tabel 49. Rahulolu tööga ja toimetulek tööturul lõpetamise aasta järgi (% vastajatest, kes olid väitega täiesti nõus või pigem nõus)	61

Tabel 50. Vastajate elukoht enne õpinguid ja aastal 2014 lõpetamise aasta järgi (% vastajatest, n=764)...	90
Tabel 51. Vastajate elukoht enne õpinguid ja aastal 2014 instituutide lõikes (% vastajatest, n=764)	90
Tabel 52. Hinnang õppeprotsessi osadele instituutide lõikes (% vastajatest)	91
Tabel 53. Hinnang õppeprotsessi osadele lõpetamise aasta järgi (% vastajatest).....	92
Tabel 54. Hinnang õpingute ajal töötamise mõjust õppetööle ja erialasele arengule instituutide lõikes (% vastajatest, kes õpingute ajal töötasid).....	92
Tabel 55. Hinnang õpingute ajal töötamise mõjust õppetööle ja erialasele arengule lõpetamise aasta järgi (% vastajatest, kes õpingute ajal töötasid).....	93
Tabel 56. Tegurid, mis aitasid kaasa töökoha saamisele instituutide lõikes (% vastajatest)	94
Tabel 57. Hinnangud enda pädevuste tasemele instituutide ja lõpetamise aasta järgi (keskmine hinnang skaalal 1...5)	95
Tabel 58. Hinnangud Tartu Ülikooli filosoofiateaduskonna rollile pädevuste kujundamisel instituutide ja lõpetamise aasta järgi (keskmine hinnang skaalal 1...5)	96
Tabel 59. Hinnangud pädevuste olulisusele töökohal instituutide ja lõpetamise aasta järgi (keskmine hinnang skaala 1..5, vastajate arv varieerub pädevuste lõikes).....	97

SISSEJUHATUS

2014. aasta kevadel viis Tartu Ülikooli sotsiaalteaduslike rakendusuuringu keskus (RAKE) läbi küsitluse Tartu Ülikooli filosoofiateaduskonna 2009.–2013. aastal lõpetanute seas. Vilistlastel paluti anda tagasisidet järgmiste küsimuste kohta:

- erialavalikut mõjutanud tegurid ja õpingutega seotud aspektid (õppekava, praktikakorraldus, nõustamisteenused);
- õpingute järgne tegevus (edasiõppimine, töötamine);
- töökohal vajalikud pädevused võrrelduna enda teadmiste ja oskuste taseme ja ülikooli panusega nende arendamisse;
- lõpetamisjärgne koostöö filosoofiateaduskonnaga.

Uuringu **eesmärk** oli saada vilistlaste tagasisidet läbitud õpingutele ja lõpetamisjärgsele tegevusele, sealhulgas eriala- ja tööalastele valikutele, õpingute ajal töötamise põhjustele, töökohal nõutavate ja ülikoolis õpetatavate oskuste kattuvusele ning tööturule siirdumise probleemidele ja seal toimetulekule.

Metoodikapeatükk annab ülevaate uuringu aluseks oleva küsimustiku väljatöötamisest, küsitluse läbiviimisest, vastanute hulgast ja andmetöötlusmeetoditest.

Uuringu **tulemused** esitatakse viie peatükina.

- Esimeses antakse ülevaade lõpetanute jaotumisest instituutide ning lõpetamisjärgsete aastate lõikes, lõpetanute jaotumisest vanuse, soo ja elukoha asukoha alusel.
- Teises peatükis tuuakse välja eriala valiku põhjused, hinnangud õppekavale, praktikavõimalustele ja tugiteenustele. Põhjalikumalt uuritakse õpingute ajal töötamist ja selle põhjuseid, töökoormust ning õpinguteaegse töö seotust õpitava erialaga.
- Kolmandas peatükis keskendutakse lõpetanute lõpetamisjärgsele tegevusele, sealhulgas edasiõppimisele ja tööturule suundumisele. Põhjalikumalt vaadeldakse töö leidmise viise ja olulisi tegureid töö valimisel, tööalast positsiooni ja sissetulekuid ning uuritakse kas ja millisel määral on lõpetanute valitud ametikoht seotud õpitud erialaga ning milline on ametikohal tegelikult nõutav või eeldatav haridusaste.
- Neljas peatükk keskendub lõpetanute pädevuste tasemele ja sellele, kuidas aitaksid kõrgkooliõpinguid kaasa pädevuste tõstmisele ning milline on lõpetanute hinnangul vajalik pädevuste tase lõpetamisjärgsel ametikohal.
- Viies peatükk annab ülevaate lõpetanute kontaktidest ja koostööst Tartu Ülikooli filosoofiateaduskonnaga.

Kokkuvõttes tuuakse ära uuringu põhilised tulemused.

1 METOODIKA

1.1 Küsimustik

Uuringus võeti vilistlaste küsitlusankeedi väljatöötamisel aluseks 2010. aastal läbiviidud Eesti kõrgkoolide vilistlasuuringu küsimustik¹, mida täiendati eelmise uuringu tagasiside ning filosoofiateaduskonna esindajate ettepanekute alusel. Küsimustik koosnes 62 küsimusest, mis olid sisu alusel jaotatud kuude plokkki:

- lõpetanu taustaandmed (sugu, vanus, elukoht);
- õpingud (lõpetamise aasta, õppekava, õppeaste, õppekava valiku põhjused, õppekava läbimise aeg, õppevorm, õppekoht);
- õpingud ja töötamine (töökoormus, õpingute ajal töötamise põhjused, töö seos õpitava erialaga, töötamise mõju õpingutele);
- lõpetamisele järgnev tegevus (töötamine ja edasiõppimine, siirdumine tööturule, töö seos õpitud erialaga, töökoha valiku põhjused ja leidmise viisid, ametipositsioon, tööstaaž, hariduse vastavus töökohal nõutule, töökoormus, sissetulek, töökoha asukoht);
- ülikooliõpingud ja hinnang sellele (hinnangud õppekavale, praktika läbimisele, ülikooli poolt pakutud tugi õpingute ajal, õppeprotsessi tugevused ja nõrkused, õpingute jooksul omandatud pädevuste tase, rahulolu õpingute ja tööga);
- lõpetamisjärgne koostöö Tartu Ülikooli filosoofiateaduskonnaga (kontakt kooliga pärast lõpetamist, huvi täienduskoolituste vastu, koostöövõimalused filosoofiateaduskonna tudengitele praktikavõimaluste pakkumisel).

Küsimustik on toodud lisas 1.

1.2 Valim ja andmekogumine

Valimisse kuulusid kõik Tartu Ülikooli filosoofiateaduskonna aastatel 2009–2013 lõpetanud. Küsitlusele oli võimalik vastata eesti keeles. Vilistlaste kontaktandmed saadi õppeinfosüsteemist ning iga vilistlase puhul saadeti kutse koos küsimustiku lingiga kõigile teadaolevatele kontaktaadressidele. Esialgmesse valimisse kuulus 2501 vilistlast, neist 2424 puhul oli teada vähemalt üks kontaktaadress. Küsitluse käigus pöörduiti vilistlaste poole kutsega uuringus osaleda läbi erinevate kanalite, sh edastati uuringukutse filosoofiateaduskonna kodulehel, teaduskonna Facebooki lehel, läbi korporatsioonide ja üliõpilasesinduste listide ja Tartu Ülikooli vilistlaste kuukirjas.

Vilistlaste küsitlus viidi läbi perioodil **23. aprill kuni 16. mai** 2014 veebipõhiselt. Enne küsitluse algust pöördus Tartu Ülikooli filosoofiateaduskond vilistlaste poole üleskutsega vilistlasuuringus osalemiseks. Küsitlusperioodi jooksul (7. mail) saadeti vilistlaste otsekontaktidele korduv palve ehk meeldetuletus uuringus osalemiseks.

¹ Tartu Ülikooli 2010. aasta vilistlaste uuring, 2011

http://www.ec.ut.ee/sites/default/files/ec_files/UT%20vilistlaste%20uuring%202011_l6ppraport.pdf

Kokku laekus küsitlusele 926 vastust, mille hulgas oli 162 küsitluse katkestanut. Lõplikuks vastuste arvuks jäi seega **764** ja üldiseks **vastamismääraks 31%** (vt tabel 1). Madalaim on vastamismäär 2010. aasta lõpetanute hulgas (24%) ning kõrgeim 2013. aasta lõpetanute hulgas (42%).

Tabel 1. Vastanute arv ja vastamismäär lõpetamise aasta järgi

Aasta	Vilistlasi	Vastanuid	Vastamismäär (%)
2009	421	116	28
2010	542	132	24
2011	517	165	32
2012	511	139	27
2013	510	212	42
Kokku	2501	764	31

Vastavalt TÜ filosoofiateaduskonna soovidele esitatakse uuringu tulemused raportis läbivalt **instituutide ja lõpetamise aastate** lõikes (va juhul, kui konkreetse küsimuse lõikes on vastanute arv mõnes kategoorias väga väike). Instituute, mille vahel erialad jagunevad, on kokku 5:

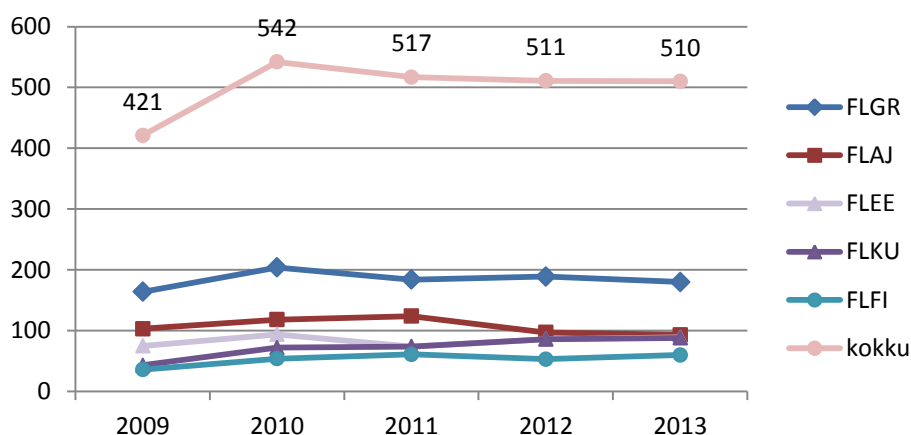
- ajaloo ja arheoloogia instituut (**FLAJ**) – ajalugu, ajaloo ja ühiskonnaõpetuse õpetaja, infokorraldus;
- eesti ja üldkeeleteaduse instituut (**FLEE**) – eesti ja soome-ugri keeleteadus, eesti keele ja kirjanduse õpetaja, eesti keele ja kirjanduse õpetaja mitte-eesti koolis;
- filosoofia ja semiootika instituut (**FLFI**) – filosoofia, semiootika, semiootika ja kulturoloogia, semiootika ja kultuuriteooria;
- germaani, romaani ja slaavi filoloogia instituut (**FLGR**) – anglistika, germaani-romaani filoloogia, germanistika, inglise keel ja kirjandus, inglise keele õpetaja, kirjalik tõlge, klassikaline filoloogia, prantsuse keele õpetaja, romanistika, saksa keel ja kirjandus, saksa keele õpetaja, skandinaavia keeled ja kultuurid, slavistika, suuline tõlge, tõlkeõpetus, vene ja slaavi filoloogia, vene keele ja kirjanduse õpetaja;
- kultuuriteaduste ja kunstide instituut (**FLKU**) – etnoloogia ja folkloristika, kirjandus ja kultuuriteadused, kirjandus ja rahvaluule, kirjandus ja teatriteadus, kultuurikorraldus, kunstiõpetuse õpetaja, maalikunst;

Jooniste ja tulemuste tõlgendamisel tuleb silmas pidada, et uuringu küsimustikus polnud kõik küsimused kohustuslikud ning teatud küsimustele sai vastata ainult osa lõpetanutest (näiteks õpingute ajal töötamisega seotud küsimustele vastasid ainult need, kes olid õpingute ajal töötanud (v.a. praktika, juhutööd või töötamine õppevaheajal), edasiõppimise kohta vastasid need vilistlased, kes küsitluse hetkel jätkasid õpinguid ning lõpetamisjärgse töötamise kohta vastasid need vilistlased, kes küsitluse ajal olid tööga hõivatud), seega varieerub vastajate arv küsimuste lõikes.

2 TULEMUSED

2.1 Ülevaade lõpetanutest

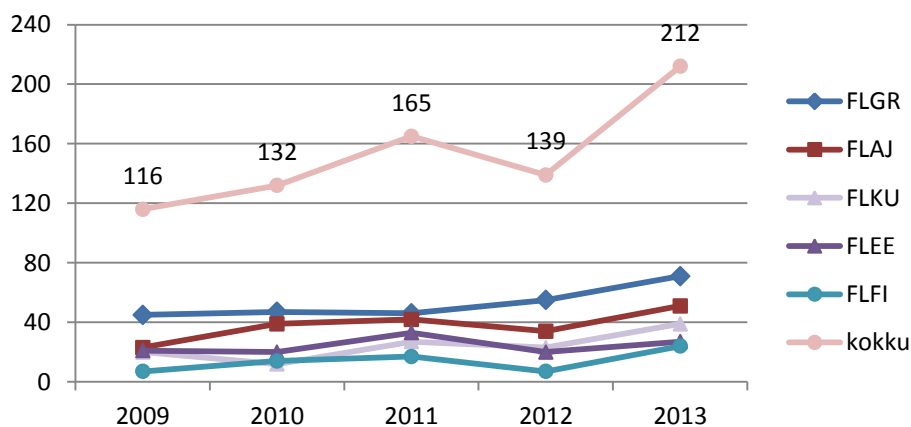
Tartu Ülikooli filosoofiateaduskonna lõpetanute arv on viimastel aastatel olnud stabiilne. Vaadeldaval perioodil oli kõige vähem lõpetanuid aastal 2009 ning kõige rohkem lõpetanuid aastal 2010 (vt joonis 1). Lõpetanute arvu kasv aastal 2010 on seotud teadusmagistri õppekavade sulgemisega, mistõttu soovisid vastaval õppekaval alustanud õpingud lõpetada. Kõige rohkem oli lõpetanuid germaani, romaani ja slaavi filoloogia instituudis (FLGR) ja kõige vähem filosoofia ja semiootika (FLFI) instituudis.

Joonis 1. Filosoofiateaduskonna lõpetanute arv instituutide lõikes aastatel 2009 – 2013

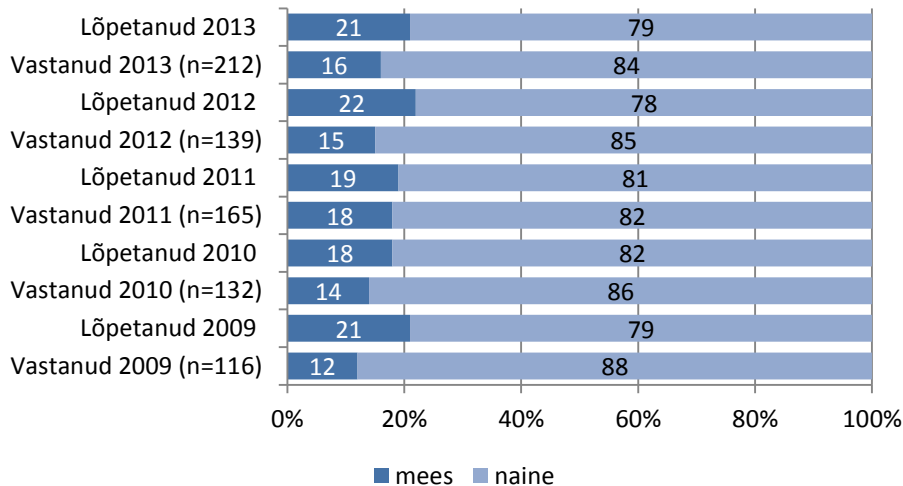
Allikas: TÜ filosoofiateaduskond

Küsitlusele vastanud lõpetanute hulgas on rohkem germaani, romaani ja slaavi filoloogia (FLGR) ning ajaloo ja arheoloogia (FLAJ) erialade lõpetanuid ning vähem teiste erialade lõpetanuid. Aktiivsemalt on tagasisidet andnud aastatel 2011 ja 2013 lõpetanud (vt joonis 2).

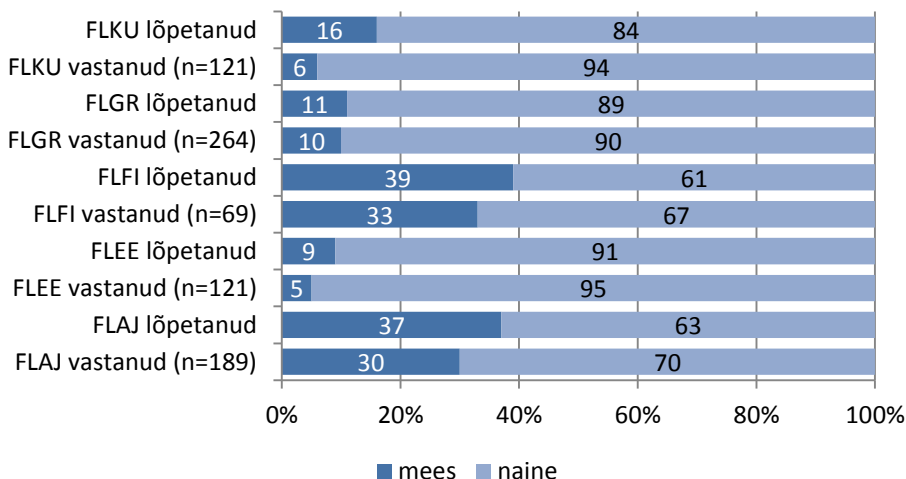
Joonis 2. Küsitlusele vastajate arv instituutide lõikes aastatel 2009–2010

Filosoofiateaduskonna lõpetanute hulgas oli naisi 80% ja mehi 20%, küsitlusele vastajate hulgas oli naisi 85% ja mehi 15%. Vastanute sooline jaotus lõpetamise aasta alusel oluliselt ei erine (vt joonis 3), võrreldes lõpetanute üldise soolise jaotusega (joonisel kokku), on vastajate hulgas aktiivsemad olnud naised.

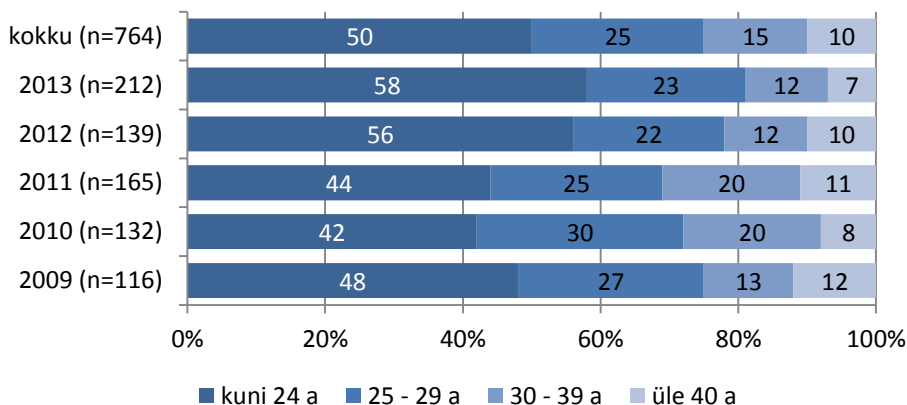
Joonis 3. Lõpetajate ja vastajate sooline jaotus lõpetamise aasta järgi (%; n=764). Vastajate puhul on välja toodud vastajate arv.

Kõikides instituutides on küsitlusele sagedamini vastanud naised (vt joonis 4). Kultuuriteaduste ja kunstide (FLKU), germaani, filosoofia ja semiootika (FLFI) ning ajaloo ja arheoloogia (FLAJ) instituudi lõpetanute hulgast on vastajate hulgas rohkem naisi. Germaani, romaani ja slaavi filoloogia (FLGR) lõpetanute ja vastajate sooline jaotus on heas kooskõlas.

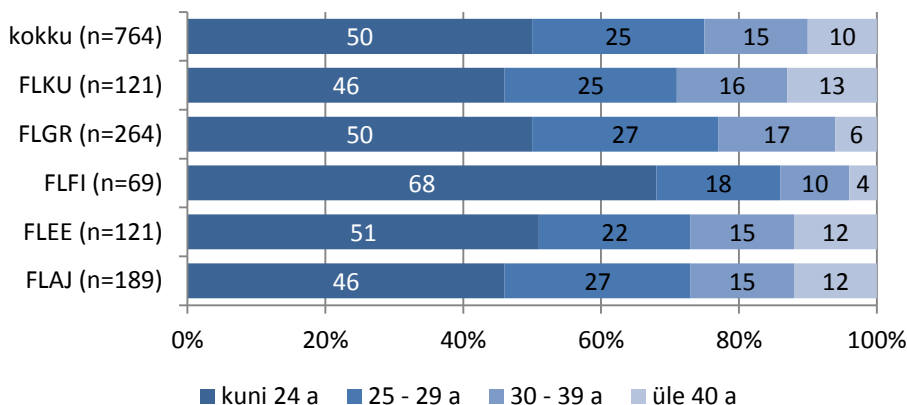
Joonis 4. Lõpetajate ja vastajate sooline jaotus instituutide lõikes (%; n=764). Vastajate puhul on välja toodud nende arv instituutide lõikes.

Pooled vastajatest olid lõpetamise ajal vanuses kuni 24 eluaastat, veerand vanuses 25–29-eluastat ning üle kolmekümneid samuti 25% (vt joonis 5). Vastanute vanus lõpetamise aasta järgi on erinev, keskmisest rohkem oli noori lõpetajaid aastatel 2012 ja 2013, samas üle 25-aastaseid lõpetanuid oli keskmisest mõnevõrra rohkem aastatel 2010 ja 2011.

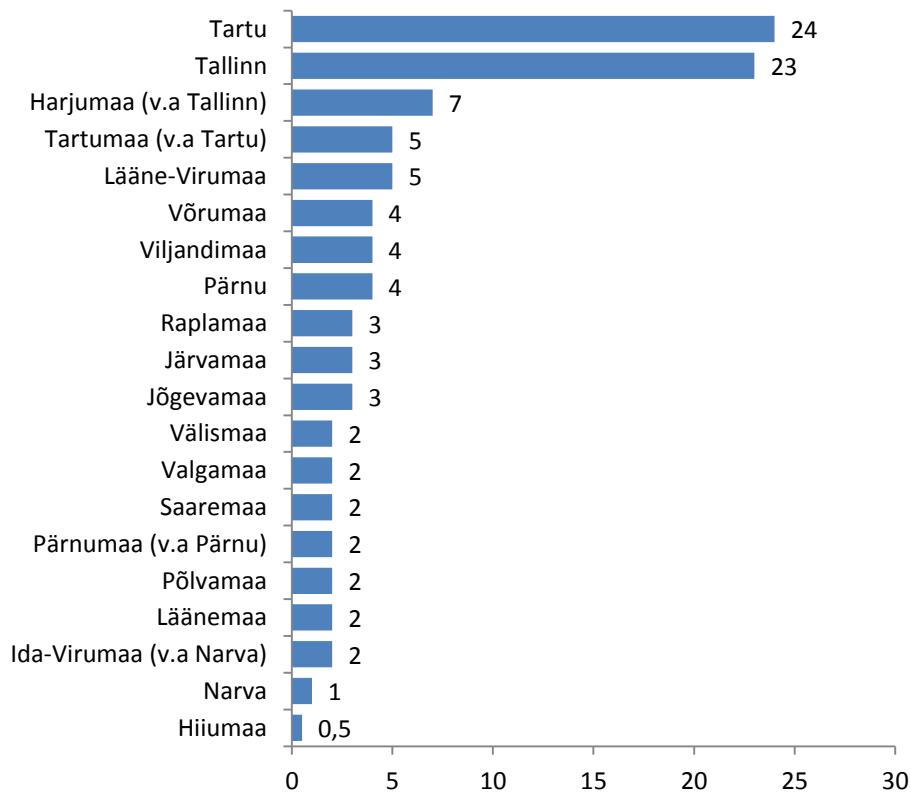
Joonis 5. Vastajate vanuseline jaotus aastatel 2009–2013 (% , n=764)

Vastajate vanuseline jaotus instituutide lõikes on küllaltki ühtlane, teistest eristub filosoofia ja semiootika instituut (FLFI), mille lõpetanute vastas küsitlusele 68% noori vanuses kuni 24 eluaastat, keskmisest vähem oli 25–29-aastaseid ning üle 30-aastaseid vastanuid (vt joonis 6).

Joonis 6. Vastajate sooline jaotus instituutide lõikes (% , n=764)

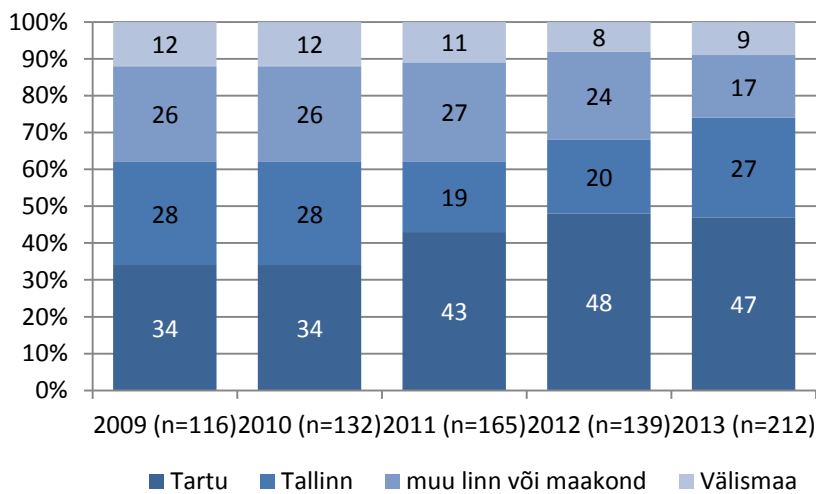
Vastajatest suurem osa elas enne õpingute alustamist Tartus (24%) või Tallinnas (23%). Tunduvalt vähem oli õpinguid alustanute hulgas teistest maakondadest või suurlinnadest pärit vastajaid (vt joonis 7). Kõige vähem oli vastajate hulgas neid, kes enne õppima asumist elasid Narvas (1%) või Hiiumaal (alla 1%).

Joonis 7. Vastajate elukoht enne õpingute alustamist (%; n=764)

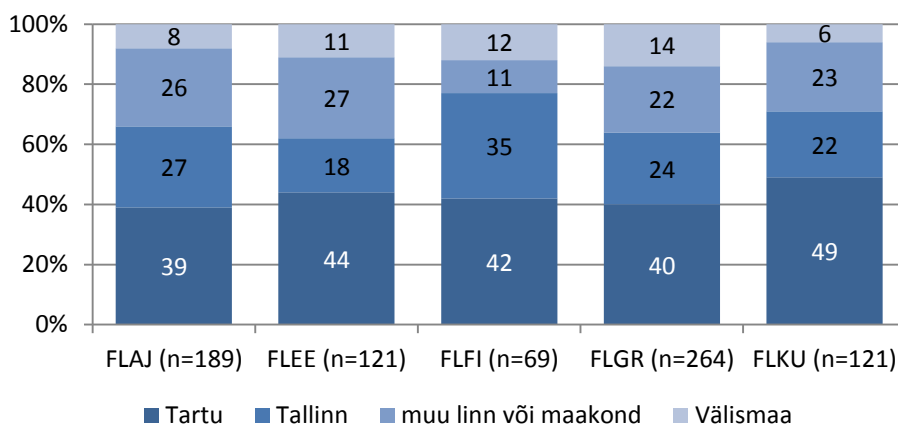
Lõpetamise aastate ja instituutide lõikes on väikseid erinevusi piirkondades, kust õppima on tulnud. Ülevaate vastajate elukohast vastavalt lõpetatud instituudile või lõpetamise aastale annavad tabel 50 ja tabel 51, lisas.

Küsitluse hetkel elas märgatav osa vastajatest Tartus (42%) või Tallinnas (25%), iga kümnes välismaal ja 23% muudes Eesti maakondades või linnades. Lõpetamise aasta järgi on suurenenud nende vastajate osakaal, kes küsitluse hetkel elasid Tartus, vähenenud on muudes linnades või maakondades elavate vastajate osakaal (vt joonis 8).

Joonis 8. Vastanute elukoht aastal 2014 lõpetamise aasta järgi (% , n=764)

Kultuuriteaduste ja kunstide (FLKU) instituudi lõpetanud elasid küsitluse hetkel sagedamini Tartus ja võrreldes teiste instituutidega oli vastajate hulgas vähem neid, kes elasid välismaal. Filosoofia ja semiootika (FLFI) lõpetanud seevastu elasid sagedamini Tallinnas. Kõige enam oli välismaal elavaid vastajaid germaani, romaani ja slaavi filoloogia (FLGR) instituudi lõpetanute hulgas (vt joonis 9).

Joonis 9. Vastanute elukoht aastal 2014 instituutide lõikes (% , n=764)

Ülevaate vastanute elukoha vahetusest annab tabel 2. Pooled Põhja-Eestist pärit vilistlased elavad ka praegu seal, kolmandik elab Lõuna-Eestis ning 13% on läinud välismaale. Lääne-Eestist pärit vilistlastest 40% elab Lõuna-Eestis, 35% Lääne-Eestis, 18% on elama asunud Põhja-Eestisse ning 7% välismaale. Kesk- ja Kirde-Eestist pärit vilistlased on samuti sagedamini elama jäänud Lõuna-Eestisse (enam kui 40%), kolinud Põhja-Eestisse (vastavalt 27% ja 22%) või läinud välismaale (8-9%). Lõuna-Eestist õppima asunud elavad ka praegu samas piirkonnas (75%), harvem on elukohaks valitud muu Eesti piirkond ning välismaale on läinud 9% vastanutest.

Tabel 2. Vastanute elukoht enne õpinguid ja aastal 2014 (% , n=764)²

Elukoht enne õpinguid	Elukoht aastal 2014						kokku (%)	kokku (n)
	Põhja-Eesti	Lääne-Eesti	Kesk-Eesti	Kirde-Eesti	Lõuna-Eesti	Välismaa		
Põhja-Eesti	52	1			34	13	100	226
Lääne-Eesti	18	35			40	7	100	81
Kesk-Eesti	27		23		42	8	100	82
Kirde-Eesti	22			17	48	9	100	23
Lõuna-Eesti	14	4	1	1	75	9	100	340
Välismaa	16				42	42	100	12

Küsitlusele vastanutest 52% lõpetas TÜ filosoofiateaduskonnas viimati **bakalaureuseõppe**, 44% **magistriõppe** ja 4% **doktoriõppe** (vt tabel 3). Võrreldes üldkogumiga on vastajate hulgas rohkem magistriõppe lõpetanud ning vähem bakalaureuseõppe lõpetanud. Filosoofia ja semiootika (FLFI) instituudi lõpetanutest vastasid küsitlusele sagedamini bakalaureuseõppe lõpetanud ning harvem magistriõppe ja doktoriõppe läbinud. Doktoriõppe läbinutest vastasid küsitlusele aktiivsemalt kultuuriteaduste ja kunstide (FLKU) instituudi lõpetanud.

Tabel 3. Lõpetatud õppeaste instituutide lõikes (% , n=764)

	bakalaureuseõpe		magistriõpe		doktoriõpe	
	Vastajaid (%)	Lõpetanud (%)	Vastajaid (%)	Lõpetanud (%)	Vastajaid (%)	Lõpetanud (%)
FLAJ (n=189)	47	59	50	37	3	4
FLEE (n=121)	41	53	52	41	7	6
FLFI (n=69)	73	64	26	32	1	4
FLGR (n=264)	52	66	46	32	2	2
FLKU (n=121)	58	64	35	32	7	4
kokku (n=764)	52	62	44	34	4	4

Aastatel 2009–2010 lõpetanute hulgast vastasid küsitlusele sagedamini magistriõppe lõpetanud, doktoriõppe lõpetanud oli vastajate hulgas keskmisest enam 2009. aasta vilistlaste hulgas. Kõige paremas kooskõlas üldkogumiga on 2012. aastal lõpetanud vastajate jaotus (vt tabel 4).

² Eesti piirkondlike üksuste statistiline klassifikaator (EPS): Põhja-Eesti (Harjumaa), Lääne-Eesti (Hiiu maakond, Lääne maakond, Pärnu maakond, Saare maakond), Kesk-Eesti (Järva maakond, Lääne-Viru maakond, Rapla maakond), Kirde-Eesti (Ida-Viru maakond), Lõuna-Eesti (Jõgeva maakond, Põlva maakond, Tartu maakond, Valga maakond, Viljandi maakond, Võru maakond)

Tabel 4. Lõpetatud õppeaste lõpetamise aasta järgi (% , n=764)

	bakalaureuseõpe		magistriõpe		doktoriõpe	
	Vastajaid (%)	Lõpetanuid (%)	Vastajaid (%)	Lõpetanuid (%)	Vastajaid (%)	Lõpetanuid (%)
2009 (n=116)	52	68	40	27	8	5
2010 (n=132)	36	60	63	38	1	2
2011 (n=165)	50	58	44	36	6	5
2012 (n=139)	61	62	38	36	1	2
2013 (n=212)	57	62	40	34	3	4
kokku (n=764)	52	62	44	34	4	4

2.2 Tagasivaade õpingutele

2.2.1 Eriala/õppekava valikut mõjutanud tegurid

Peamised allikad, kust vastajaid said infot Tartu Ülikooli filosoofiateaduskonnas õpetatavate erialade või õppekavade kohta, olid **internet** (65%), **eelnev haridusasutus** (27%) (peamiselt magistriõpingute ja doktoriõppe puhul), **sõbrad/tuttavad/sugulased** (19%), kooli voldik või muu trükis (15%) ja ülikooli lahtiste uste päevad (14%). Harvem saadi infot vanematelt või sugulastelt, meediast, infomessidelt, töökohast ja koolitustelt.

Lõpetamise aasta järgi on erialade/õppekavade kohta info saamise allikana järjest suurenenud **interneti** osatähtsus (vt tabel 5), vähenenud on info saamine eelnevast haridusasutusest (sh ka kõrgkoolist).

Tabel 5. Allikad, kust saadi infot valitud eriala/õppekava kohta lõpetamise aasta järgi (% vastanutest)

	internetist	eelnevast haridusasutusest	sõbradelt/tuttavalt	kooli voldikust või muust trükisest	ülikooli lahtiste uste päevadelt	vanematelt/sugulastelt	infomessilt	meediast	töökohast	muu allikas	koolitustelt
2009	52	34	22	12	11	4	9	11	3	5	1
2010	48	38	23	11	9	8	5	3	3	5	1
2011	65	23	21	20	18	8	4	3	4	4	4
2012	76	23	9	17	19	6	4	6	1	4	0
2013	75	22	18	15	12	5	5	4	3	2	1
kokku	65	27	19	15	14	6	5	5	3	4	1

Märkus: Osakaalude summa ületab 100% kuna võimalik oli valida mitu vastusevarianti.

Instituutide lõikes on allikate jaotus sarnane (vt tabel 6). Sagedamini nimetasid lõpetanud 4-5 erinevat allikat, mida nad erialade või õppekavade kohta info saamiseks kasutasid. Ülejäänud allikaid kasutati tunduvalt vähem. Muude allikate hulgas nimetasid lõpetanud isiklikku huvi ja varast teadmist, millist

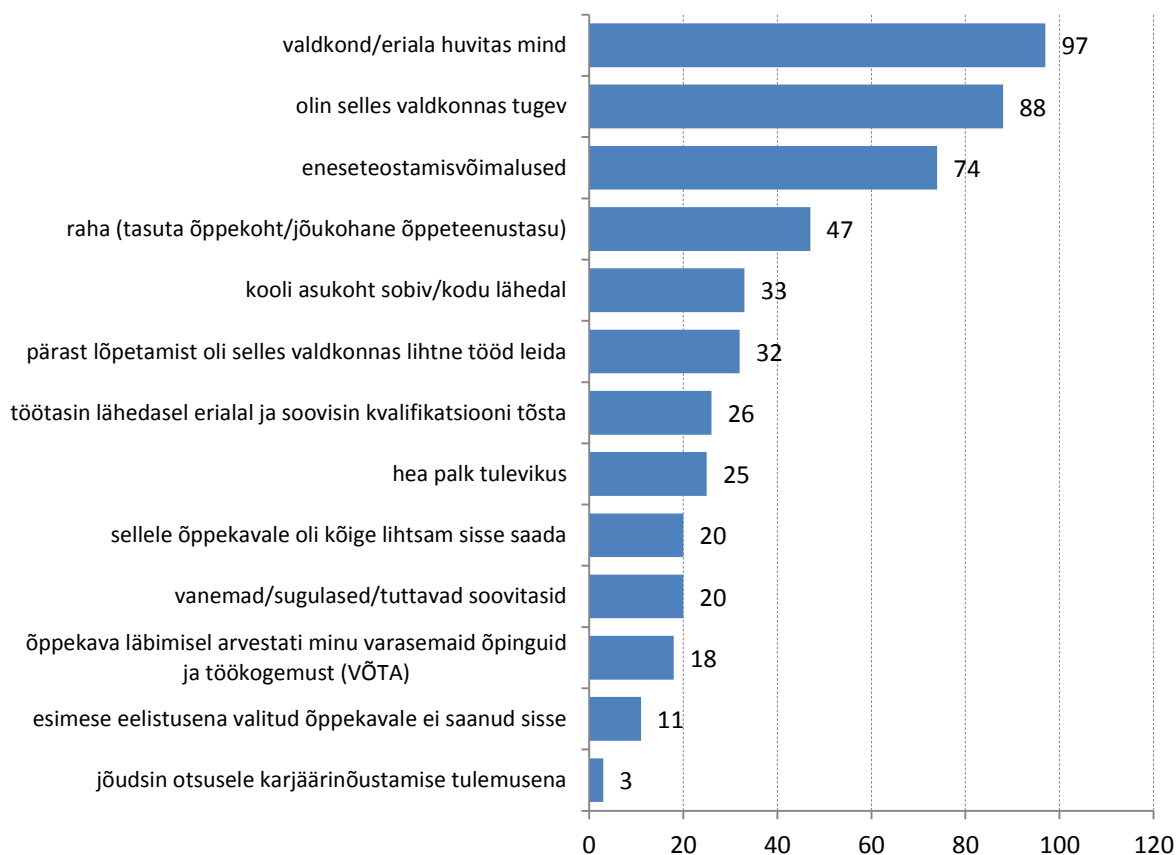
eriala soovitakse õppida ning kus seda teha saab. Samuti toodi välja olümpiaadidel osalemist või ka seda, et eriala valik oli juhuslik.

Tabel 6. Allikad, kust saadi infot valitud eriala/õppekava kohta instituutide lõikes (% vastanutest)

	FLAJ	FLEE	FLFI	FLGR	FLKU
internetist	63	64	57	67	70
eelnevast haridusasutusest	31	19	26	30	22
sõpradelt/tuttavatelt	20	18	23	16	21
kooli voldikust või muust trükisest	13	26	16	12	15
ülikooli lahtiste uste päevadelt	14	17	17	14	9
vanematelt/sugulastelt	7	7	7	5	7
meediast	7	6	4	4	5
töökohast	3	7		2	5
muu allikas	6	3	6	2	4
infomessilt	3	9	3	6	2
koolitustelt	1	3		2	1

Märkus: Osakaalude summa ületab 100% kuna võimalik oli valida mitu vastusevarianti.

Kõige olulisemaks kriteeriumiks erialavalikul on selle huvipakkumus (97%). Sagedasemate põhjuste seas on ka **enda tugevus antud valdkonnas (88%)** ja **eneseteostusvõimalused (74%)** (vt joonis 10). Küllaltki oluline oli vastajatele ka tasuta õppekoht või jõukohane teenustasu (47%). Harvem on vastajad eriala valinud karjäärinõustamise tulemusena, juhul kui esimese eelistusena valitud õppekavale ei õnnestunud sisse saada või kui õppekava läbimisel arvestati varasemate õpingute ja töökogemusega.

Joonis 10. Erialavaliku põhjused (% vastajatest, kes pidas kriteeriumit väga oluliseks või oluliseks)

Märkus: Osakaalude summa ületab 100% kuna võimalik oli valida mitu vastusevarianti.

Eriala huvipakkuvus on üks olulisemaid põhjusi õppekava valikul kõikide instituutide lõpetanute jaoks (vt tabel 7). Ajaloo- ja arheoloogia instituudi lõpetanute hinnangul olid kolm olulisemat põhjust eriala valikul valdkonna huvipakkuvus (100%), enda tugevus valitud valdkonnas (88%) ning eneseteostusvõimalused (72%). Eesti ja üldkeeleteaduse instituudi (FLEE) lõpetanud valisid eriala teiste instituutide vastanutega võrreldes sagedamini tasuta õppekoha ja sissesaamise lihtsuse tõttu või põhjusel, et esimese eelistusena valitud õppekaval ei olnud võimalik õpinguid alustada. Sageli oli eriala valiku põhjuseks lootus, et tulevikus on sellel erialal lihtne tööd leida, harvem oli eriala valimise põhjuseks kvalifikatsiooni tõstmise. Filosoofia ja semiootika (FLFI) instituudi lõpetanud valisid eriala peamiselt seetõttu, et see pakkus neile huvi ja eneseteostusvõimalusi. Teiste instituutidega võrreldes oli filosoofia ja semiootika instituudi lõpetanud vastajate seas tunduvalt vähem neid, kes pidasid end valdkonnas tugevaks või arvasid, et õpitud erialal on tulevikus lihtne tööd leida või head palka saada. Harvem tulid FLFI lõpetanud eriala õppima VÕTA programmi raames või kvalifikatsiooni tõstmiseks. Germaani, romaani ja slaavi (FLGR) instituudi lõpetanud pidasid eriala valikul teistega võrreldes olulisemaks just häid tulevikuväljavaateid töö leidmisel ning head palka. Kultuuriteaduse ja kunstide (FLKU) instituudi lõpetanud valisid eriala peamiselt huvipakkuvuse, enda tugevuse ja eneseteostusvõimaluste järgi. Teistega võrreldes oli FLKU lõpetanutele vähem oluline tasuta õppekoht, tuttavate või sugulaste soovitus, tulevikuväljavaated

erialase töö leidmisel ning hea palk või see, et esimese eelistusena valitud erialal ei olnud võimalik õpinguid alustada.

Tabel 7. Erialavaliku põhjused instituutide lõikes (% vastajatest, kes pidas kriteeriumit väga oluliseks või oluliseks)

Erialavaliku põhjused	FLAJ (n=189)	FLEE (n=121)	FLFI (n=69)	FLGR (n=264)	FLKU (n=121)	KOKKU (n=764)
valdkond/eriala huvitas mind	100	95	99	95	98	97
olin selles valdkonnas tugev	88	95	58	91	92	88
eneseteostamisvõimalused	72	72	74	74	79	74
raha (tasuta õppekoht/jõukohane õppeteenustasu)	45	62	40	47	38	47
pärast lõpetamist oli selles valdkonnas lihtne tööd leida	30	42	4	44	19	32
kooli asukoht sobiv/kodu lähedal	30	33	22	38	33	33
töötasin lähedasel erialal ja soovisin kvalifikatsiooni tõsta	28	18	12	28	27	26
õppekava läbimisel arvestati minu varasemaid õpinguid ja töökogemust (VÕTA)	22	26	6	16	13	18
vanemad/sugulased/tuttavad soovitasid	18	27	20	21	11	20
hea palk tulevikus	18	30	3	37	14	25
sellele õppekavale oli kõige lihtsam sisse saada	16	31	21	20	16	20
esimese eelistusena valitud õppekavale ei saanud sisse	7	19	16	10	6	11
jõudsin otsusele karjäärinõustamise tulemusena	4	4		3	3	3

Märkus: Osakaalude summa ületab 100% kuna võimalik oli valida mitu vastusevarianti.

Lõpetamise aasta järgi on peamised erialavaliku põhjused jäänud samaks – kõige olulisemateks hinnatakse eriala huvipakkuvust, eneseteostusvõimalusi ja enda tugevusi valitud valdkonnas (vt tabel 8). Aastal 2010 oli lõpetanute seas keskmisest enam vastajaid, kelle puhul oli eriala valikul oluline see, et esimese eelistusena valitud erialal ei õnnestunud õpinguid alustada. Aastal 2011 lõpetanute eriala valikul oli keskmisest harvem põhjuseks enda tugevus valdkonnas, kuid keskmisest sagedamini märkisid vastajad, et valisid eriala kvalifikatsiooni tõstmiseks, kuna töötasid erialale lähedases valdkonnas. Aastal 2012 lõpetanud vastajad hindasid eriala valikul keskmiselt sagedamini oluliseks põhjuseks kooli asukohta, kuid aastal 2013 lõpetanud vastajate hulgas oli see keskmisest harvem oluliseks põhjuseks eriala valikul.

Tabel 8. Erialavaliku põhjused lõpetamise aasta järgi (% vastajatest, kes pidas kriteeriumit väga oluliseks või oluliseks)

Erialavaliku põhjused	2009 (n=116)	2010 (n=132)	2011 (n=165)	2012 (n=139)	2013 (n=212)	kokku
valdkond/eriala huvitas mind	98	96	97	97	97	97
olin selles valdkonnas tugev	87	95	58	91	92	88
eneseteostamisvõimalused	67	79	74	79	72	74
raha (tasuta õppekoht/jõukohane õppeteenustasu)	45	42	48	50	48	47
pärast lõpetamist oli selles valdkonnas lihtne tööd leida	35	37	34	33	26	32
kooli asukoht sobiv/kodu lähedal	36	32	30	45	26	33
hea palk tulevikus	27	25	24	27	22	25
vanemad/sugulased/tuttavad soovitasid	16	19	21	17	22	20
sellele õppekavale oli kõige lihtsam sisse saada	19	22	21	18	21	20
töötasin lähedasel erialal ja soovisin kvalifikatsiooni tõsta	26	29	33	25	21	26
õppekava läbimisel arvestati minu varasemaid õpinguid ja töökogemust (VÕTA)	21	15	22	17	15	18
esimese eelistusena valitud õppekavale ei saanud sisse	7	19	16	10	6	11
jõudsin otsusele karjäärinõustamise tulemusena	4	3	2	6	2	3

Märkus: Osakaalude summa ületab 100% kuna võimalik oli valida mitu vastusevarianti.

Lisaks eelpoolnimetatud variantidele tõid mõned lõpetajad välja veel järgmisi erialavaliku põhjuseid:

„Loomulik jätk bakalaureuseõpingutele.“

„Meeldib keeli õppida.“

„Õppejõudude nimekiri. Paindlikkus õppekavas, lai kõrvalainete valik.“

„Tundus lihtsalt uskumatu ja põnev eriala, mida Eesti ülikoolis õppida saab. Enne sisseastumist ma ei teadnud, et sellist eriala Eestis õpetatakse.“

„Spontaanne valik tasuta õppekohale kõige kõrgema lävendiga, millele kvalifitseerusin.“

Mõnel juhul oli tegemist ka juhusega, kui lõpetanu soovis lihtsalt lõpetada mingi eriala Tartu Ülikoolis või asus eriala õppima lähtudes perekonnatraditsioonist.

Õppekava läbimiseks kulunud aeg on seotud õppeastmega, mille vastaja filosoofiateaduskonnas lõpetas (vt tabel 9). **Bakalaureuseõppe läbimiseks** on vastajatel kulunud peamiselt kas **3 või 4 aastat** (vastajate osakaal vastavalt 45% ja 30%). Viis aastat kulus bakalaureuseõppe läbimiseks 13% vastajatest ning 11% vastajatest õppis bakalaureuseastmes 6 aastat ja kauem. **Magistriõppe läbimiseks** kulus vastajatel peamiselt **2 või 3 aastat** (vastajate osakaal vastavalt 37% ja 28%). Nelja aastaga lõpetas magistriõpingud 13% vastajatest, viie aastaga iga kümnes magister. Sarnaselt bakalaureuseõppega keetsid 11% vastajate puhul magistriõpingud 6 aastat või kauem. Doktorioõppe lõpetas ettenähtud nelja aasta jooksul 4% doktorioõppe lõpetanutest, **enamasti keetsid doktorioõpingud viis (32%), kuus (36%) või seitse (25%) aastat**. Enam kui 8 aastat kulus doktorioõpingute läbimiseks 4% vastajatest.

Bakalaureuseõppe läbisid peamiselt 3 või 4 aastaga ajaloo ja arheoloogia (FLAJ), eesti ja üldkeeleteaduse (FLEE) ning filosoofia ja semiootika (FLFI) instituudi lõpetajad. Germaani, romaani ja slaavi filoloogia (FLGR) ning kultuuriteaduste ja kunstide (FLKU) instituudi lõpetajatel kulus bakalaureuseõppe läbimiseks peamiselt 4 või 5 aastat. Magistriõpingutele kulus peamiselt 2 või 3 aastat ajaloo ja arheoloogia (FLAJ) ning eesti ja üldkeeleteaduse (FLEE) instituudi lõpetajatel. Filosoofia ja semiootika (FLFI), germaani, romaani ja slaavi filoloogia (FLGR) ning kultuuriteaduste ja kunstide (FLKU) instituudi lõpetajatel kulus magistriõpingute läbimiseks enamasti 3 või 4 aastat.

Tabel 9. Õppekava läbimiseks kulunud aeg õppeastme ja instituudi lõikes (% vastajatest)

õppeaste		2 aastat	3 aastat	4 aastat	5 aastat	6 aastat	7 aastat	enam kui 8 a	kokku
FLAJ	bakalaureuseõpe	1	42	31	16	3	2	5	n=90
	magistriõpe	31	32	14	9	6	4	3	n=94
FLEE	bakalaureuseõpe	2	61	18	8	4	2	5	n=49
	magistriõpe	48	16	8	16	5	5	2	n=63
FLFI	bakalaureuseõpe		46	28	14	4		8	n=50
	magistriõpe		44	22	6	11	11		n=18
FLGR	bakalaureuseõpe			39	33	16	5	7	n=138
	magistriõpe		36	32	18	8	2	4	n=121
FLKU	bakalaureuseõpe			50	36	7	1	6	n=70
	magistriõpe		35	30	9	14	7	5	n=43
kokku	bakalaureuseõpe	1	45	30	13	4	2	5	n=397
	magistriõpe	37	28	13	11	5	3	3	n=339
	doktoriõpe			4	32	36	25	4	n=28

Märkus: instituutide lõikes pole doktoriõpet eraldi välja toodud vastajate vähesuse tõttu.

Teistest eristuvad aastatel 2010 ja 2011 filosoofiateaduskonna lõpetanud (vt tabel 10), kel kulus bakalaureuseõppe läbimiseks peamiselt 4 või 5 aastat ning magistriõppe läbimiseks sagedamini 4–6 aastat. Aastatel 2009, 2012 ja 2013 lõpetanud läbisid bakalaureuseõppe peamiselt 3 või 4 aastaga ning magistriõppe peamiselt 2–4 aastaga.

Tabel 10. Õppekava läbimiseks kulunud aeg õppeastme ja lõpetamise aasta lõikes (% vastajatest)

Õppeaste		2 aastat	3 aastat	4 aastat	5 aastat	6 aastat	7 aastat	enam kui 8 a	kokku
2009	bakalaureuseõpe		30	48	7	7	5	3	n=61
	magistriõpe	48	20	15	11	4	2		n=46
2010	bakalaureuseõpe		38	19	23	6	2	9	n=47
	magistriõpe	31	24	10	15	10	5	5	n=83
2011	bakalaureuseõpe		1	35	39	17	5	3	n=83
	magistriõpe	1	34	34	11	11	4	5	n=73
2012	bakalaureuseõpe		57	24	13	2	2	2	n=85
	magistriõpe	38	24	21	9	4	4		n=53
2013	bakalaureuseõpe	1	55	32	10	2			n=121
	magistriõpe	39	35	13	7	1	2	3	n=84
kokku	bakalaureuseõpe	1	45	30	13	4	2	5	n=397
	magistriõpe	37	28	13	11	5	3	3	n=339
	doktoriõpe			4	32	36	25	4	n=28

Märkus: aastate lõikes pole doktoriõpet eraldi välja toodud vastajate vähesuse tõttu.

Õpingutele kulutatud aeg on seotud õppekava läbimiseks etteantud nominaalajaga. Vastajatest 61% lõpetas õpingud **etteantud aja raames** (sh võisid olla vahepeal akadeemilisel puhkusel, lapsehoolduspuhkusel või kaitseväes), 33% vastajatest **vajas õppekava täitmiseks lisa-aega** (st võttis pikendusaasta või lõpetas õpingud eksternina) ning 6% vastajatest pikenes õppeaeg **õpingute ajal töötamise tõttu**.

Vastajate soo lõikes õppeaja pikkuses suuri erinevusi pole. Ette nähtud ajaga läbisid õpingud sagedamini kuni 24-aastased noored (71%) ja üle 40-aastased lõpetanud (67%). Pikendusaastat vajasisid või eksternina lõpetasid sagedamini 25–29-aastased (47%) või 30–39-aastased (38%) lõpetanud. Töötamise tõttu pikenes õppeaeg sagedamini 30–39-aastastel (12%) vastajatel. Bakalaureuseõppe ja magistriõppe lõpetanute seas suuri erinevusi õppeaja osas pole. Pikendusaastat või eksternina lõpetamist kasutasid sagedamini doktoriõppe lõpetanud (50%).

Omavalitsusel viibis akadeemilisel puhkusel õppeaja jooksul 22% vastajatest ning tervislikel põhjustel võttis akadeemilise puhkuse 6% vastajatest. Akadeemilise puhkuse võtmise põhjustena nimetasid vastajad sagedamini **töötamise vajadust** (25%, osakaal neist, kes viibisid akadeemilisel puhkusel), **välismaal õppimist** (24%) või **lisaaja vajadust õpingute lõpetamiseks või lõputöö kirjutamiseks** (23%). Harvem nimetati akadeemilise puhkuse võtmise põhjustena vajadust võtta õpingutest paus (8%), isiklikke põhjuseid (7%), kolimist (3%), liiga suurt õppekoormust või õppekava ebaõiget koostamist, mis ei võimaldanud vajalikke aineid läbida ettenähtud aja jooksul.

Ettenähtud ajaga lõpetasid õpingud keskmisest sagedamini eesti ja üldkeeleteaduse (FLEE) instituudi lõpetanud (69%), nende õpinguid ei pikendanud oluliselt ka õpingute ajal töötamine (3%) (vt tabel 11). Filosoofia ja semiootika (FLFI) instituudi lõpetanud võtsid keskmisest sagedamini pikendusaasta või lõpetasid õpingud eksternina (39%).

Tabel 11. Õppekava läbimine instituutide lõikes (% vastajatest)

	FLAJ (n=189)	FLEE (n=121)	FLFI (n=69)	FLGR (n=264)	FLKU (n=121)	kokku (n=764)
lõpetas õpingud nominaalajaga	61	69	55	59	64	61
võttis pikendusaasta või lõpetas eksternina	33	28	39	35	29	33
õppeaeg pikenes töötamise tõttu*	6	3	6	6	7	6

*Märkus: Nende vastajate puhul pole teada, kas vastaja kasutas akadeemilist puhkust või pikendusaastat.

Nominaalajaga lõpetajate osakaal oli suurem 2013. aastal (67%), sagedamini vajasid pikendusaastat 2011. aastal lõpetanud vastajad (vt tabel 12) ning töötamine õpingute ajal pikendas õppeaega sagedamini 2009. ja 2011. aasta lõpetanute puhul (vastavalt 10% ja 9%).

Tabel 12. Õppekava läbimine lõpetamise aasta järgi (% vastajatest)

	2009 (n=116)	2010 (n=132)	2011 (n=165)	2012 (n=139)	2013 (n=212)	kokku (n=764)
lõpetas õpingud nominaalajaga	65	59	55	60	67	61
võttis pikendusaasta või lõpetas eksternina	25	35	37	35	32	33
õppeaeg pikenes töötamise tõttu*	10	6	9	4	2	6

*Märkus: Nende vastajate puhul pole teada, kas vastaja kasutas akadeemilist puhkust või pikendusaastat.

Filosoofiateaduskonna lõpetanutest 82% alustas õpinguid päevases õppes, 17% avatud ülikoolis ning 2 vastajat eksternina (vt tabel 13). **Õppevormi vahetanute osakaal lõpetanute hulgas on 12%**. Kõige sagedamini vahetati päevane õpe või avatud ülikooli õppevorm eksternina õppimise vastu (10%). Päevases õppes lõpetas õpingud 74% vastajatest, avatud ülikoolis 16% vastajatest ning 11% vastajatest eksternina.

Tabel 13. Õppevorm õpingute alustamisel ja lõpetamisel (vastajate arv ja osakaal)

		Õppevorm õpingute lõpus				
		päevane õpe	avatud ülikool	ekstern	kokku	kokku %
Õppevorm õpingute alguses	päevane õpe	560	9	60	629	82%
	avatud ülikool	2	111	20	133	17%
	ekstern			2	2	0%
	kokku	562	120	82	764	100%
	kokku %	74%	16%	11%	100%	

Suurem osa vastajatest alustas õpinguid filosoofiateaduskonnas päevases õppevormis (vt tabel 14), avatud ülikoolis õpinguid alustanud oli rohkem ajaloo ja arheoloogia (FLAJ) instituudis (27%), kultuuriteaduste ja kunstide (FLKU) instituudis (26%) ning germaani, romaani ja slaavi filoloogia (FLGR) instituudis (15%). Õppevormi muutmisel vahetati kas päevane õpe või avatud ülikooli õpe kõige sagedamini eksternina õppimise vastu. Õpingute lõppedes oli eksternide osakaal suurim ajaloo ja arheoloogia instituudis (16%), filosoofia ja semiootika instituudis (10%), kultuuriteaduste ja kunstide instituudis (10%) ning germaani, romaani ja slaavi filoloogia instituudis (9%).

Tabel 14. Õppevorm õpingute alustamisel ja lõpetamisel instituutide lõikes (% vastajatest)

Instituut	Õppevorm õpingute alguses	Õppevorm õpingute lõpus				osakaal (%)
		päevane õpe	avatud ülikool	ekstern	kokku	
FLAJ	päevane õpe	120	2	15	137	72
	avatud ülikool		37	14	51	27
	ekstern			1	1	1
	kokku	120	39	30	189	100
	osakaal (%)	63	21	16	100	
FLEE	päevane õpe	104	1	8	113	93
	avatud ülikool		7	1	8	7
	kokku	104	8	9	121	100
	osakaal (%)	86	7	7	100	
FLFI	päevane õpe	59		5	64	93
	avatud ülikool	1	2	1	4	6
	ekstern			1	1	1
	kokku	60	2	7	69	100
	osakaal (%)	87	3	10	100	145
FLGR	päevane õpe	199	4	22	225	85
	avatud ülikool		37	2	39	15
	kokku	199	41	24	264	100
	osakaal (%)	75	16	9	100	
FLKU	päevane õpe	78	2	10	90	74
	avatud ülikool	1	28	2	31	26
	kokku	79	30	12	121	100
	osakaal (%)	65	25	10	100	

Õppevormi muutmise on muutunud harvemaks (vt tabel 15). Kõige sagedamini vahetasid õpingute ajal õppevormi 2010. aasta lõpetajad (24%), 2011. aastal lõpetanud (16%) ning 2009. aastal lõpetanud (12%). Eksternina lõpetanute osakaal vastajate hulgas oli kõrgem aastal 2010 (22%), aastal 2011 (15%) ning aastal 2009 (11%). Aastatel 2012 ja 2013 lõpetanutest vahetasid õppevormi vaid üksikud ning eksternina lõpetanute osakaal oli ligikaudu 5%.

Tabel 15. Õppevorm õpingute alustamisel ja lõpetamisel lõpetamise aasta järgi (% vastanutest)

Aastad	Õppevorm õpingute alguses	Õppevorm õpingute lõpus				osakaal (%)
		päevane õpe	avatud ülikool	ekstern	kokku	
2009	päevane õpe	85	1	12	98	84
	avatud ülikool		17	1	18	16
	kokku	85	18	13	116	100

2010	osakaal (%)	73	16	11	100	
	päevane õpe	83	2	25	110	83
	avatud ülikool	1	17	4	22	17
	kokku	84	19	29	132	100
2011	osakaal (%)	64	14	22	100	
	päevane õpe	116	1	15	132	80
	avatud ülikool	1	23	9	33	20
	kokku	117	24	24	165	100
2012	osakaal (%)	71	15	15	100	
	päevane õpe	102	5	4	111	80
	avatud ülikool		26	2	28	20
	kokku	102	31	6	139	100
2013	osakaal (%)	73	22	4	100	
	päevane õpe	174		4	178	84
	avatud ülikool		28	4	32	15
	ekstern			2	2	1
	kokku	174	28	10	212	100
	osakaal (%)	82	13	5	100	

Riigieelarvelisel õppekohal alustas õpinguid 76% vastajatest (vt tabel 16). Õppekohta vahetas õpingute jooksul 7% vastajatest, sagedamini liiguti riigieelarveväliselt kohalt riigieelarvelisele kohale.

Tabel 16. Õppekoht õpingute alustamisel ja lõpetamisel (% vastajatest)

		Õppekoht õpingute lõpus			
		riigieelarveline	riigieelarveväline	KOKKU õppekoht õpingute alguses	KOKKU, %
Õppekoht õpingute alguses	riigieelarveline	561	20	581	76%
	riigieelarveväline	34	149	183	24%
	KOKKU õppekoht õpingute lõpus	595	169	764	100%
	KOKKU, %	78%	22%	100%	

Riigieelarvelisel kohal alustas õpinguid 91% eesti ja üldkeeleteaduse (FLEE) instituudi lõpetanutest, 87% filosoofia ja semiootika (FLFI) instituudi lõpetanutest ning 80% germaani, romaani ja slaavi filoloogia (FLGR) instituudi lõpetanutest (vt tabel 17). Riigieelarvevälistel kohtadel alustas õpinguid kolmandik ajaloo ja arheoloogia (FLAJ) ning 39% kultuuriteaduste ja kunstide (FLKU) instituudi lõpetanutest. Liikumisi õppekohtade vahel on vähe, vaid eesti ja üldkeeleteaduste instituudi lõpetanud liikusid õpingute jooksul sagedamini riigieelarveväliselt kohalt riigieelarvelisele kohale.

Tabel 17. Õppekoht õpingute alustamisel ja lõpetamisel instituutide lõikes (% vastajatest, n=764)

		Õppekoht õpingute alguses	Õppekoht õpingute lõpus
FLAJ (n=189)	riigieelarveline	67	68
	riigieelarveväline	33	32
FLEE (n=121)	riigieelarveline	91	95
	riigieelarveväline	9	5
FLFI (n=69)	riigieelarveline	87	86
	riigieelarveväline	13	14
FLGR (n=264)	riigieelarveline	80	82
	riigieelarveväline	20	18
FLKU (n=121)	riigieelarveline	61	63
	riigieelarveväline	39	37

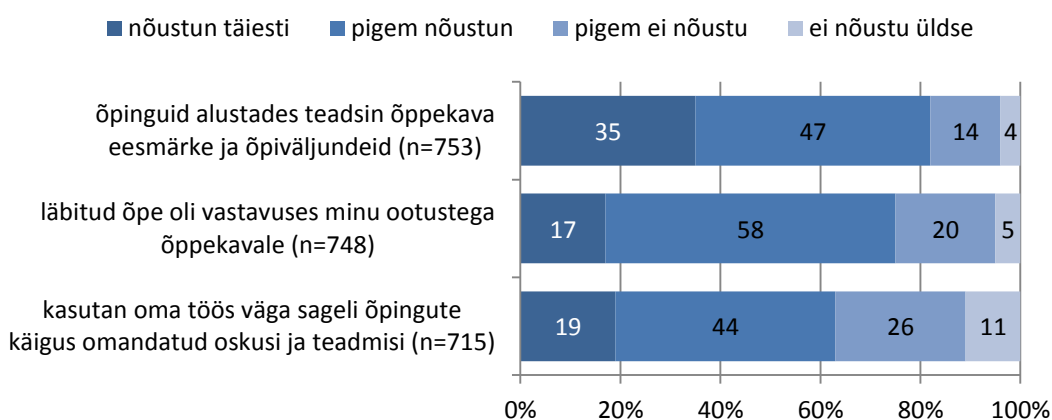
Lõpetamise aasta järgi õppekohtade jaotus õpinguid alustades ja lõpetades oluliselt ei erine (vt tabel 18). 2013. aastal lõpetas õpingud riigieelarvelisel kohal 83% vastajatest, seda on 8 protsendipunkti võrra rohkem kui varasematel aastatel.

Tabel 18. Õppekoht õpingute alustamisel ja lõpetamisel lõpetamise aasta järgi (% vastajatest)

		Õppekoht õpingute alguses	Õppekoht õpingute lõpus
2009 (n=116)	riigieelarveline	78	80
	riigieelarveväline	22	20
2010 (n=132)	riigieelarveline	77	75
	riigieelarveväline	23	25
2011 (n=165)	riigieelarveline	75	75
	riigieelarveväline	25	25
2012 (n=139)	riigieelarveline	72	75
	riigieelarveväline	28	25
2013 (n=212)	riigieelarveline	78	83
	riigieelarveväline	22	17

2.2.2 Hinnangud õppekavale ja õpingutele

Lõpetanutel paluti hinnata läbitud õppekava lähtuvalt selle eesmärkide selgusest õpingute alguses, õppe vastavusest ootustele ja saadud oskuste ning teadmiste rakendusvõimalustele igapäevatoos (vt joonis 11). 82% vilistlastest nõustus osaliselt või täielikult väitega, et nad teadsid õpinguid alustades õppekava eesmärgi ja õpiväljundeid. 75% vastajatest kinnitas, et läbitud õpe oli vastavuses nende ootustega õppekavale, sealjuures nõustus väitega 17% vastajatest. Ligikaudu kaks vastajat kolmest kasutab õpingute käigus omandatud oskusi ja teadmisi oma igapäevatoos.

Joonis 11. Hinnangud õppekava eesmärgipärasusele ning tööturu nõuetega vastavusele (% vastajatest, kes väiteid hindasid)

Märkus: osakaalude arvutamisel on välistatud need lõpetanud, kes märkisid, et ei oska väidet hinnata

Õppekava eesmärkidest ja väljunditest olid enne õppima asumist kõige teadlikumad germaani, romaani ja slaavi filoloogia (FLGR) instituudi lõpetanud (87%, vt tabel 19). Läbitud õpe vastas ligikaudu kolme vastaja ootustele neljast ning oma töös kasutab õpingute käigus omandatud oskusi ja teadmisi sageli ligikaudu kaks vastajat kolmest. Läbitud õpe oli vastavuses ootustega kõige sagedamini eesti ja üldkeeleteaduste instituudi (FLEE) lõpetanute hinnangul (82%) ning selle instituudi lõpetanud kasutavad õpingute käigus omandatud oskusi ja teadmisi teistest sagedamini oma töös (78%). Keskmisest harvem kasutavad oma töös õpingutega seotud oskusi ja teadmisi kultuuriteaduse ja kunstide (FLKU) instituudi (56%) ning filosoofia ja semiootika (FLFI) instituudi lõpetanud (54%).

Tabel 19. Hinnangud õppekava eesmärgipärasusele ning tööturu nõuetega vastavusele instituutide lõikes (% vastajatest vastavas instituudis, kes väiteid hindasid)

	õpinguid alustades teadsin õppekava eesmärgid ja väljundeid		läbitud õpe oli vastavuses minu ootustega õppekavale		kasutan oma töös väga sageli õpingute käigus omandatud oskusi ja teadmisi	
	nõustun	ei nõustu	nõustun	ei nõustu	nõustun	ei nõustu
FLAJ	83	17	78	22	62	38
FLEE	82	18	82	18	78	22
FLFI	70	30	79	21	54	46
FLGR	87	13	72	28	62	38
FLKU	76	24	70	30	56	44
kokku	82	18	75	25	63	37

Hinnangud õppekava eesmärgipärasusele lõpetamise aasta alusel oluliselt ei erine (vt tabel 20), veidi harvem on õpinguid alustades teadnud õppekava eesmärgid ja väljundeid 2010. aastal lõpetanud vastajad (70%) ning õppekava vastas sagedamini aastal 2012 lõpetanud vastajate ootustele (80%).

Tabel 20. Hinnangud õppekava eesmärgipärasusele ning tööturu nõuetega vastavusele lõpetamise aasta järgi (% vastajatest, kes väiteid hindasid)

	õpinguid alustades teadsin õppekava eesmäärke ja väljundeid		läbitud õpe oli vastavuses minu ootustega õppekavale		kasutan oma töös väga sageli õpingute käigus omandatud oskusi ja teadmisi	
	nõustun	ei nõustu	nõustun	ei nõustu	nõustun	ei nõustu
2009	80	20	76	24	67	33
2010	77	23	77	23	62	38
2011	80	20	72	28	67	33
2012	85	15	80	20	61	39
2013	85	15	73	27	59	41
kokku	82	18	75	25	63	37

Lõpetanutel paluti hinnata rahulolu õpingutega ja õpingutega seotud aspektidega (vt tabel 21). Valdavalt on filosoofiateaduskonna lõpetanud vastajad **rahul valitud ülikooliga** (95%), keskmiselt neli vastajat viiest on rahul **valitud erialaga ning õppejõudude ja õpetamise tasemega**. Enamasti olid vastajad rahul õppetöö korraldusega (78%), juhendamise (76%) ja õppekava ülesehitusega (74%). Vaid iga kolmas on rahul ülikooli poolt pakutud nõustamisteenusega ning madalaim on rahulolu praktikavõimalustega (28%).

Keskmisest kõrgemad hinnangud õpingutega seotud aspektidele andsid ajaloo ja arheoloogia (FLAJ) ning eesti ja üldkeeleteaduse (FLEE) instituudi lõpetanud. Filosoofia ja semiootika (FLFI) instituudi lõpetanud olid keskmisest vähem rahul ülikooli poolt pakutud nõustamisteenustega ning praktikavõimalustega. Germaani, romaani ja slaavi filoloogia (FLGR) instituudi lõpetanud olid keskmisest vähem rahul õppejõudude ja õpetamisega (76%), õppekava ülesehitusega (69%) ja ülikooli poolt pakutud nõustamisteenusega (30%).

Tabel 21. Rahulolu õpingutega seotud aspektidega instituutide lõikes (% vastajatest, kes nõustusid väitega täielikult või osaliselt)

	FLAJ (n=171)	FLEE (n=109)	FLFI (n=66)	FLGR (n=248)	FLKU (n=114)	kokku (n=708)
olen rahul ülikooli valikuga	95	96	97	94	91	95
olen rahul oma õppekava/eriala valikuga	87	82	89	80	80	83
olen rahul õppejõudude ja õpetamise tasemega	84	90	85	76	90	83
olen rahul õppetöö korraldusega	81	87	78	75	71	78
olen rahul juhendamise	74	83	79	75	73	76
olen rahul läbitud õppekavaga (ülesehitus, valikuvõimalused jm)	77	84	79	69	66	74
olen rahul ülikooli poolt pakutud nõustamisteenustega	45	47	30	30	32	36
olen rahul praktikavõimalustega	41	34	5	25	24	28

Kõige vähem olid õpingute erinevate aspektidega rahul kultuuriteaduste ja kunstide (FLKU) instituudi lõpetanud. Nende rahuloluhinnangud olid keskmisest madalamad õppetöö korraldusele (71%), õppekava ülesehitusele (66%), ülikooli poolt pakutud nõustamisteenusele (32%) ning praktikavõimalustele (24%).

Lõpetamise aasta järgi on mõnevõrra suurenenud juhendamisega rahulolevate vastajate osakaal (vt tabel 22) ning vähenenud nende osakaal, kes on rahul õppetöö korralduse ja õppekava ülesehitusega. Keskmisest sagedamini olid ülikooli poolt pakutud nõustamisega ning õppejõudude ja õpetamise tasemega rahul aastal 2012 lõpetanud vastajad.

Tabel 22. Rahulolu õpingutega seotud aspektidega lõpetamise aasta järgi (% vastajatest, kes nõustusid väitega täielikult või osaliselt)

	2009 (n=106)	2010 (n=128)	2011 (n=155)	2012 (n=127)	2013 (n=192)	kokku (n=708)
olen rahul ülikooli valikuga	94	96	92	96	95	95
olen rahul oma õppekava/eriala valikuga	82	80	83	86	84	83
olen rahul õppejõudude ja õpetamise tasemega	82	82	78	89	85	83
olen rahul õppetöö korraldusega	80	81	77	78	76	78
olen rahul juhendamisega	69	73	73	79	82	76
olen rahul läbitud õppekavaga (ülesehitus, valikuvõimalused jm)	80	75	71	75	71	74
olen rahul ülikooli poolt pakutud nõustamisteenustega	32	33	38	45	35	36
olen rahul praktikavõimalustega	21	31	27	31	29	28

Lõpetanutel, kes mõnele rahuloluga seotud küsimusele vastasid, et nad *pigem ei ole* või *üldse ei ole rahul*, paluti ka oma vastust võimalusel põhjendada. Järgnevalt mõned väljavõtted põhjendustest.

➤ Praktikavõimalused

„Ülikooli ajal puudus minul info praktika kohta või üldse oma eriala praktilise kasutamise kohta. Tunnen, et tööturu üldine suundumus ei soosi minusugust laia teadmiste ja oskustega humanitaari, sest häid (st tasustatud) töökohti on vähe.“

„Õpingute ajal puudusid praktikavõimalused, õigemini polnudki praktikat ette nähtud, kuigi minu valitud kitsamal erialal (keeletoimetaja) oleks praktika olnud hädavajalik.“

„Puudus praktikavõimalus, tundsin sellest puudust. Palju teooriat, vähe praktikat. Õpingute juures võiksid õppejõud tudengeid kaasata uurimisrühmadesse, kasvõi lihtsate ülesannete täitmisega, et tudengil tekiks arusaamine, ettekujutus ja soov selles valdkonnas edasi töötada, oma uurimissuund varakult välja kujundada.“

„Praktikavõimalused olid korraldamata, ülikooli poolt ei tulnud suuniseid ja abi.“

➤ Ülikooli nõustamisteenus

„Nõustamisega jäi asi ebaselgeks, osad vajalikud vastused hilinesid/jäid saamata.“

„Karjäärikeskuse poolt korraldatud töötsemiskoolitusest ja ka nõustamisest erilist abi ei saanud, kuna teadsin neid asju juba enne nõustajaga kohtumistki.“

„Leian, et oleks pidanud õppima midagi muud ning kui ülikool oleks näiteks esma- või teise kursuse tudengitele rohkem nt karjäärinõustamist pakkunud, oleksin võib-olla varem eriala vahetanud.“

➤ **Õppekava ülesehitus**

„Õppekava peaks arvestama rohkem tööturu ja reaalse elu nõudmistega ja oskusteadmistega, mida seal vaja läheb.“

„Õppekava oleks võinud pakkuda enam praktikavõimalusi ja aktiivõpet. Liiga suur osakaal oli loengutel, seminare ega praktikume minu õppekaval praktiliselt ei olnud.“

„Õppekava ei vastanud ootustele, õppejõudude ja õpetamise tase kohati ebaühtlane, lõputöö juhendamise osas probleemid, praktikavõimalus puudus üldse.“

„Õppekava sisu ei vasta tänapäeva tööturule. Paljusid aineid oleks vaja asendada teiste uuemate ainetega. Rakendada tehnoloogiate kasutamist õppetöös.“

„Praktika ja koolist omandatava teooria omavahelises sidumises on tõsiseid puudujääke, eriti kui arvestada tööturul liikvel olevaid pakkumisi ja töötsemisportaale, mis sisuliselt ei paku üldse töökohti akadeemiliselt haritud humanitaaridele.“

➤ **Juhendamine**

„Juhendamine oli lõputöö puhul praktiliselt olematu.“

„Ma ei tea, kas mu lõputöö juhendaja on üldse mu lõputööd vaadanudki, tegin selle otsast lõpuni ise ja ilma mingisuguse juhendamiseta.“

„Juhendamine oli puudulik ja palju vastutust pandi tudengi enda õlule.“

„Juhendamine ei olnud efektiivne, sisuline, konstruktiivne.“

➤ **Õppetöö korraldus**

„Põhiala õppejõud olid nõrgad, professionaalset tuge oli väga vähe (vaid kõrvalainetes olid tugevad tegijad).“

„Õppekava ülesehitus ja väga mitmete ainete sisu oleks võinud olla rohkem läbi mõeldud, enam üliõpilaste analüüsivõime arengut nõudev. Leian, et liiga palju oli loenguid, liiga vähe seminare. Liiga suur osa aineid lõppes eksamiga, kus pidi vaid teadma semestri jooksul loengus õppejõu poolt ette loetud materjali. Rohkem oleks võinud olla seminare, arutelusid, esseesid, referaate, ettekandeid ja üldine õhkkond võiks soosida pelga äraõppimise asemel enam arusaamist. Mõnedel õppejõududel puuduvad seminaride läbiviimise harjumus ja oskus ning seetõttu olid seminarina välja kuulutatud tunnid ikkagi pigem loengud.“

Vastajatel paluti hinnata ka õppeprotsessi tugevusi ja nõrkusi (vt tabel 23). **Pooled vastajatest pidasid õppeprotsessi tugevuseks õppejõudude kompetentsi**, samas ligikaudu iga kümnenda vastaja hinnangul oli õppejõudude kompetentsus pigem õppeprotsessi nõrkuseks. Õppeprotsessi tugevamateks aspektideks hindasid vastajad veel üldist **vabaainete valikut ülikoolis (44%), lõputöö juhendamist filosoofiateaduskonnas (41%)**, samas hindasid 17% vastajatest selle aspekti pigem nõrkuseks, **teoreetilist ettevalmistust (41%) ja valikuvõimalusi õppekavas (39%)**. **Õppeprotsessi nõrkustena märkisid vastajad sagedamini erialast praktikat (38%), teooria ja praktika kooskõla õppekavas (32%) ning õppekava läbimõeldust (29%)**.

Tabel 23. Hinnang õppeprotsessi osadele (% vastajatest, N=760)

	Tugevus (%)	Nõrkus (%)
õppejõudude kompetentsus	50	11
vabaainete valik ülikoolis	44	7
teoreetiline ettevalmistus	41	7
lõputöö juhendamine	41	17
valikuvõimalused õppekavas	39	17
interdistsiplinaarse õppe võimalus	15	10
erialase spetsialiseerumise võimalus	15	17
erialane võrgustik	11	17
erialane praktika	11	38
Õppekava läbimõeldus	10	29
teooria ja praktika kooskõla	9	32
praktika juhendamine	5	7
muu	5	14

Instituutide ja lõpetamise aasta alusel õppeprotsesside tugevuste ja nõrkuste vahel suuri erinevusi pole (vt tabel 52 ja tabel 53 lisas), olulisemate tugevuste ja nõrkustena märgiti sagedamini juba eelpool nimetatud aspekte. **Muude tugevustena** tõid vastajad välja järgmist:

„Teatud konkreetsete õppejõudude õpetamise metoodika.“

„Huvitavad ja hästi korraldatud seminarid.“

„Väikesed õpperühmad, individuaalne lähenemine.“

„Võimalus õppida välismaal.“

Muude õppeprotsessi nõrkustena nimetasid vastajad veel järgmisi:

„Õppejõudude kompetentsus, ei käi kõigi kohta, pigem oli tase väga varieeruv ja ühtlast tugevat taset ei olnud.“

„(Puudus) õpilaste suunamine edasistele õppimis- ja töövõimalustele. Eriti just erialase töö võimaluste osas – ei antud üldse juhiseid, mida teha ja kuhu üldse minna oma haridusega.“

„Vähene võimalus erialaseks tööks tulevikus.“

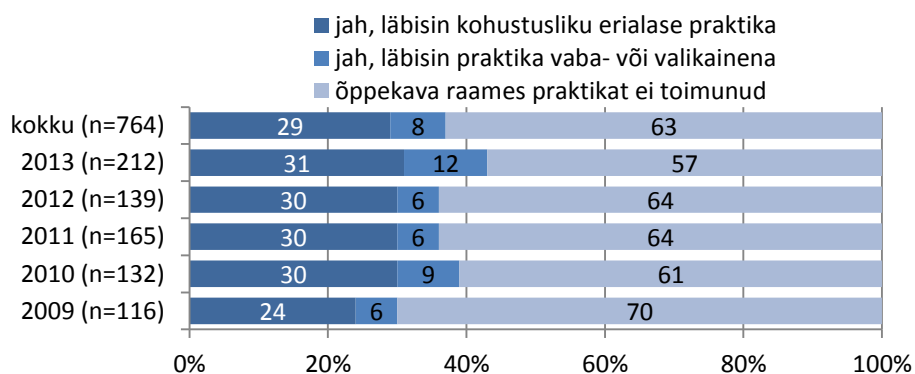
„Praktikat on liiga vähe.“

„Üldpraktilisi teadmisi oleks vaja juurde õpetada.“

2.2.3 Praktika läbimine õppekava raames

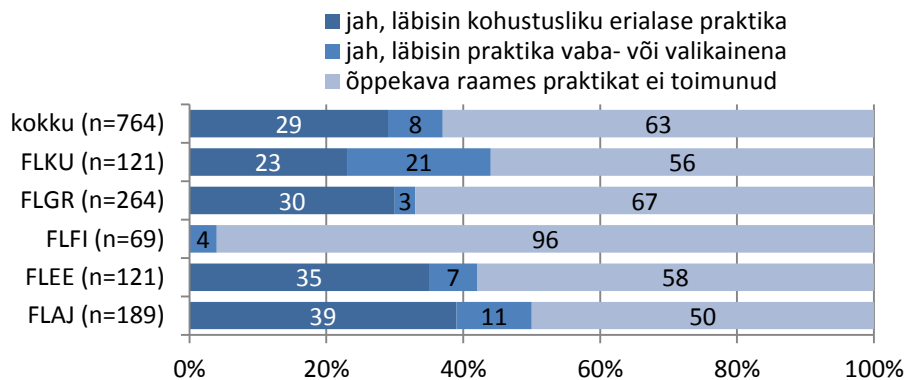
Õppekava raames läbis kohustusliku erialase tööpraktika asutuses või ettevõttes 29% lõpetanutest, 8% lõpetanutest läbis praktika vaba- või valikainena ning **õppekava raames ei käinud üldse praktikal 63% vastanutest.**

Aastatel 2010–2013 läbis kohustusliku erialase praktika keskmiselt 30% vastajatest (vt joonis 12), võrreldes varasemate aastatega suurenes 2013. aastal lõpetanute seas nende vastajate osakaal, kes läbisid praktika vaba- või valikainena (12%). Siiski ei ole enam kui pooled vastajatest õppekava raames praktikal käinud. See võib olla ka üheks põhjuseks, miks vastajad üldise praktika korraldusega õppekavas rahul ei olnud (vt tabel 22).

Joonis 12. Õppekava raames praktika läbinute osakaal lõpetamise aasta järgi (% vastajatest)

Õppekava raames läbis praktika pool ajaloo ja arheoloogia instituudi (FLAJ) lõpetanutest (vt joonis 13), neist 39% läbis kohustusliku praktika ja 11% tegi seda vaba- või valikaine raames. Üle 40% oli praktika läbinuid kultuuriteaduste ja kunstide (FLKU) ning eesti ja üldkeeleteaduse (FLEE) instituudi lõpetanute hulgas (vastavalt 44% ja 42%). Kultuuriteaduste ja kunstide (FLKU) instituudi lõpetanutest ligikaudu viiendik läbis kohustusliku erialase praktika ning viiendik tegi seda vaba- või valikaine raames. Kohustuslikku praktikat pole filosoofia ja semiootika (FLFI) instituudi õppekavadel ette nähtud. Need, kes läbisid praktika vaba- või valikaine raames (4%) jäid sellega ka enamasti rahule (vt rahulolu hinnangut FLFI instituudis tabel 21).

Joonis 13. Õppekava raames praktika läbinute osakaal instituutide lõikes (% vastajatest)

Praktika läbimist positiivseks hinnanud vastajad (84% praktikal käinud vastajatest) tõid praktika erinevate kasuteguritena välja järgmist:

„Õppisin muuseumitöö praktilist külge ja Muls infosüsteemi kasutamist.“

„Õppejõu assistendina õppisin hindama teiste üliõpilaste töid ja õppejõu/õpetaja tööd üldiselt.“

„Tutvusin kohaliku kultuurieluga korraldamisega ning toetustesüsteemiga.“

„Sain tegutseda suurtes koolides, suurte klassikomplektidega ja kogenud kolleegide käe all.“

„Sain kogemuse reaalselt klassis tundi anda - ülikoolis õpitu oli väga teoreetiline.“

„See [praktikal käimine] oli otseselt seotud mu tulevase töökohaga ja andis väga hea kogemusliku baasi.“

„Sain teada, mida minu eriala tegelikult endast kujutab.“

„Sain teada, kas praktikas valitud eriala mulle meeldib ja mida töökohas täpselt nõutakse.“

„Sain vähemalt mingisugusegi erialase töökogemuse.“

„Sain erialaseid teadmisi praktikas rakendada ja praktilisi oskusi täiendada.“

„Praktikast oli kasu, sest reaalse töö käigus tekkis arusaamine erialaste teadmiste rakendamise võimalustest.“

Vastajad, kes praktikal käimisest suurt kasu ei saanud (20% vastajatest, kes praktikal käisid), tõid välja järgmist:

„Ei olnud kasu, sest praktika käigus omandatud tegelike uute oskuste ja teadmiste hulk jäi tagasihoidlikuks.“

„Kuna juba töötasin, siis oli praktika pigem linnuke kirjas.“

„[Praktika] oli liialt lühike, pealiskaudne ja õpingute ajal liialt lõpus.“

„Praktika küll toimus, ent juhendamine, edasiste suunitluste andmine, nõuanded jäid puudulikuks.“

„Praktikaeg oli liiga lühike, lisaks ei andnud see mulle lisainfot näiteks tööturule sisenemiseks (kus oleks võimalik teha erialast tööd).“

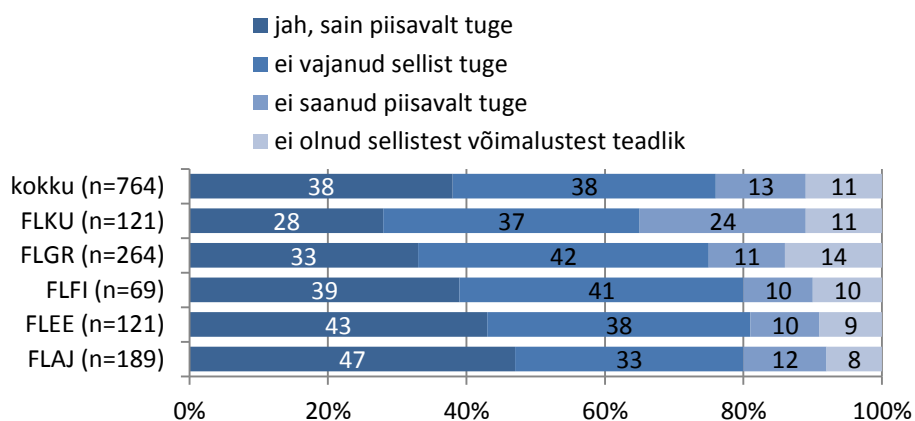
„Praktikal omandatud teadmised olid väga kitsad, neid pole võimalik mujal kasutada.“

„Üldiselt pannakse praktikandid tegema ühekülgset ja lihtsamat tööd, mille tegemiseks pole töötajatel endil kas aega või tahtmist.“

2.2.4 Tugi õpinguteks

Lõpetanutel paluti anda tagasisidet, kas nad said ülikooli õpingute ajal piisavalt tuge (nt tuutoritelt, karjääri- ja õppekorraldusnõustajatelt, sekretäridelt, psühholoogidelt). **Üldjuhul ei toonud vastajad välja õpinguteks vajaliku toega olulisi probleeme**, 38% sai piisavalt tuge ning 38% sellist tuge ei vajanud. Enda hinnangul ei saanud ülikoolist piisavalt tuge 13% vastajatest ning 11% ei olnud õpingute ajal sellistest võimalustest teadlik.

Instituutide lõikes (vt joonis 14) said keskmisest sagedamini enda hinnangul piisavalt tuge ajaloo ja arheoloogia (FLAJ) instituudi ning eesti ja üldkeeleteaduse (FLEE) instituudi lõpetanud (vastavalt 47% ja 43%). Harvem olid pakutud toega rahul kultuuriteaduste ja kunstide (FLKU) ning germaani, romaani ja slaavi filoloogia (FLGR) instituudi lõpetanud (vastavalt 28% ja 33%). Suur osa tudengitest ei vajanud sellist tuge (ca 40% instituutide lõikes). Enda hinnangul ei saanud piisavalt tuge iga neljas kultuuriteaduste ja kunstide (FLKU) instituudi lõpetanu, muudes instituutides ei saanud piisavalt tuge iga kümnes vastaja. Osad vastajatest ei olnud sellistest toetatavatest teenustest õpingute ajal teadlikud.

Joonis 14. Tugi õpingute ajal instituutide lõikes (% vastajatest)

Need, kes ei saanud piisavalt tuge õpinguteks, tõid välja järgmist:

„Ühelt poolt ei teadnud kõikidest võimalustest, teiselt poolt ei osanud kellegi poole pöörduda, püüdsin ise hakkama saada.“

„Õpinguid ülikoolis alustades oli keeruline õppeainete valimise süsteemist aru saada. Väga kiiresti oli vaja ainetele ära registreeruda, aga tookord ei osanud veel õigeid valikuid teha, mis aitaksid paremini õppekava läbida.“

„Tuutorite süsteem ei toiminud peaaegu üldse, ülejäänud inimesed jäid kuidagi kaugeks. Ilmselt oli mingisugune aimdus, et sellised inimesed on kuskil olemas, aga kindlasti ei teadvustanud ma kuigi selgelt, et nende juurde oleks lihtne pöörduda. Või et nad ka tegelikult kuidagi aidata võiks.“

„Puudus kompetentne tugipersonal ja selline tugi ning info jagamine ei näinud olevat instituudi prioriteet.“

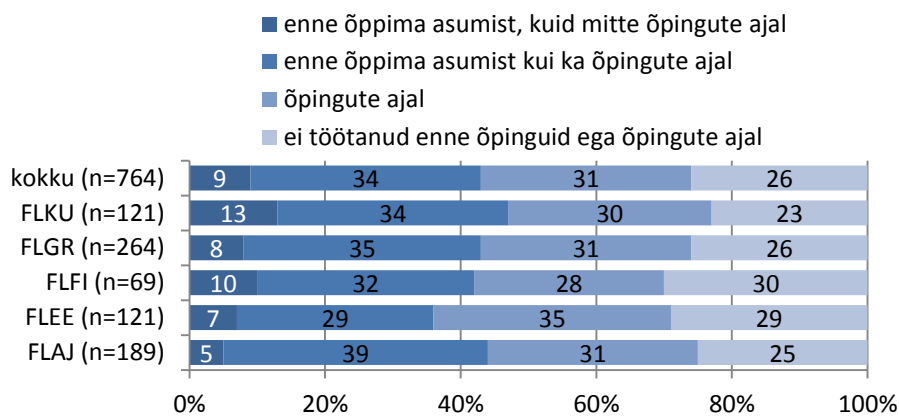
„Mitmetest võimalustest ei räägitud, abi jäi kohati väheseks.“

„Käisin küll õppekorraldusnõustaja jutul, kuid ta ei osanud mu küsimustele vastata. Enamik infost tuli ise erinevatest allikatest välja otsida ja ka ise tõlgendada.“

2.2.5 Töötamine õpingute ajal

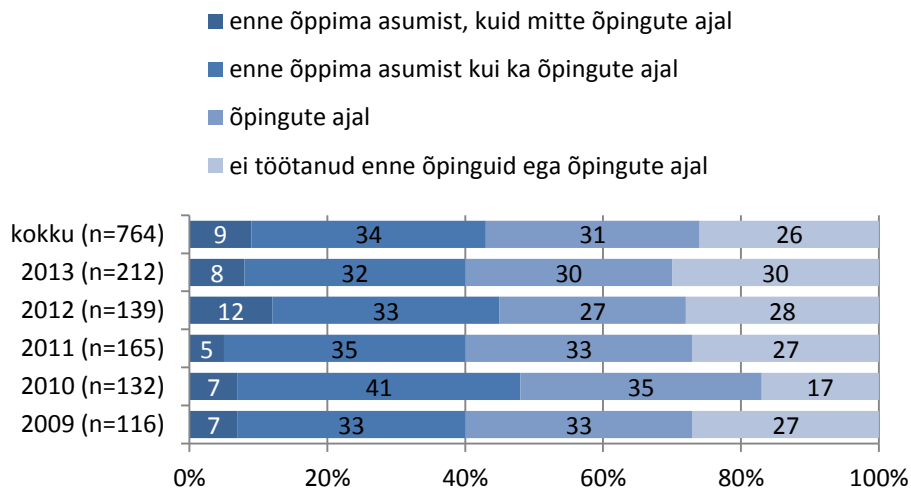
Õpingute ajal töötas 65% lõpetanutest, neist pooled töötasid juba enne õppima asumist (vt joonis 15). Õppima asudes loobus töötamisest 9% lõpetanutest ning **kõrgkooli lõpetamise ajaks ei olnud töökogemust 26% lõpetanutel**. Sagedamini töötasid õpingute ajal **avatud ülikoolis õppijad** (92%), päevase õppe lõpetanutest 60%.

Kõige suurem oli õpingute ajal töötavate tudengite osakaal ajaloo ja arheoloogia (FLAJ) instituudi lõpetanute seas (70% vastajatest) ning kõige madalam filosoofia ja semiootika (FLFI) instituudi lõpetanute hulgas (60%). Kõige rohkem oli töökogemusega lõpetanuid filosoofia ja semiootika (FLFI) ning eesti ja üldkeeleteaduse (FLEE) instituudi lõpetanute hulgas (vastavalt 30% ja 29%).

Joonis 15. Töötamine enne õpinguid ja õpingute ajal instituutide lõikes (% vastajatest)

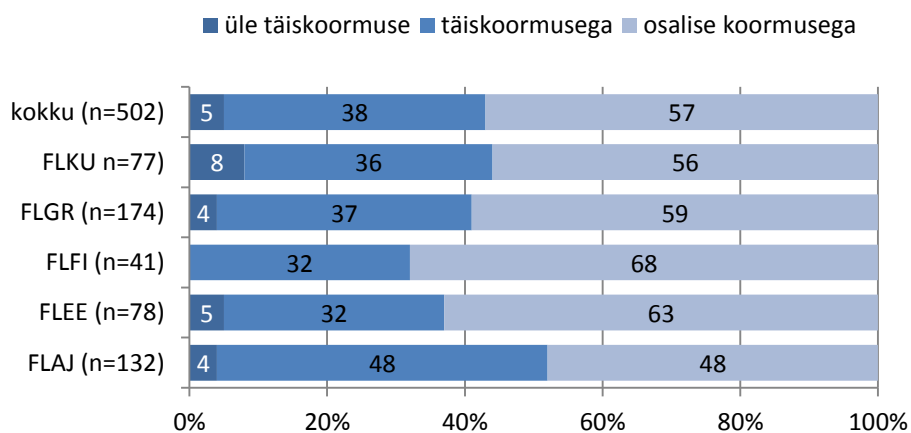
Aastal 2010 lõpetanutest 76% töötas õpingute ajal (vt joonis 16). Üldiselt on lõpetamise aasta alusel veidi vähenenud õpingute ajal töötavate tudengite osakaal ning veidi suurenenud nende osakaal, kel õpingute lõppedes puudub varasem töökogemus. Keskmiselt iga kümnes katkestab töötamise õpingute ajaks.

Joonis 16. Töötamine enne õpinguid ja õpingute ajal lõpetamise aasta järgi (% vastajatest)

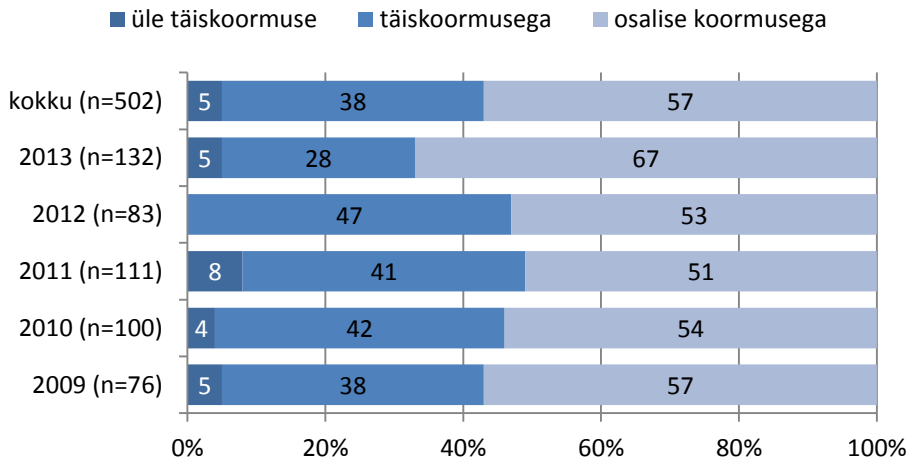
Õpingute ajal töötanutest 38% töötas täiskoormusega ehk 40 tundi nädalas, üle täiskoormuse töötajaid oli 5%. Osalise koormusega töötas 57% lõpetanutest (vt joonis 17). **Osalise ajaga töötamine on rohkem levinud päevase õppe lõpetanute hulgas**, kellest 72% töötas õpingute ajal osakoormusega ning 28% täiskoormusega. **Seevastu avatud ülikooli lõpetanutest, kes töötasid õpingute ajal, töötas enamik täiskoormusega või üle selle** (vastavalt 88%).

Keskmisest sagedamini töötasid õpingute ajal täiskoormusega ajaloo ja arheoloogia (FLAJ) instituudi lõpetanud (52%), osakoormusega töötamine oli sagedasem filosoofia ja semiootika (FLFI) ning eesti ja üldkeeleteaduse (FLEE) instituudi lõpetanute hulgas (vastavalt 68% ja 63%).

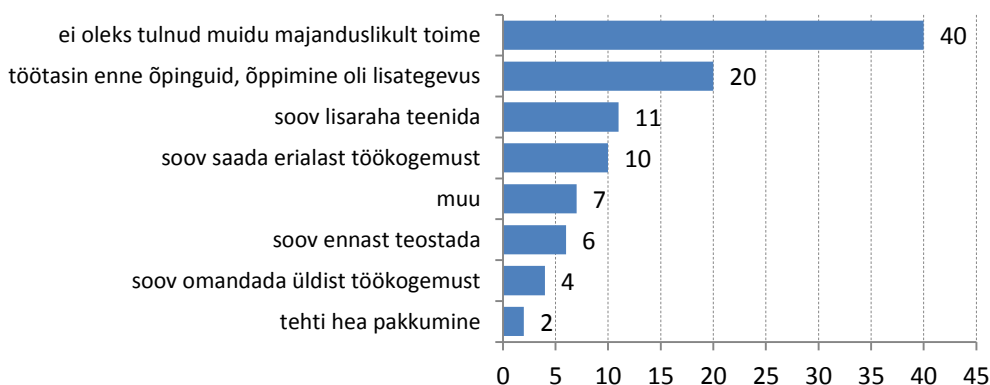
Joonis 17. Töökoormus õpingute ajal instituutide lõikes (% õpingute ajal töötanud vastajatest)

Aastatel 2010–2012 lõpetanutest ligikaudu pooled töötasid õpingute ajal osalise koormusega ja pooled täiskoormusega (vt joonis 18). Aastal 2013 lõpetanute hulgas töötas õpingute ajal kaks vastajat kolmest osalise koormusega ning üks vastaja kolmest täiskoormusega.

Joonis 18. Töökoormus õpingute ajal lõpetamise aasta järgi (% õpingute ajal töötanud vastajatest)

40% vastajatest töötas õpingute ajal peamiselt majanduslikel põhjustel, 20% töötas juba enne õpinguid ning õppimine oli neile lisategevuseks, 11% soovis lisaraha teenida ning 10% töötas õpingute ajal erialase töökogemuse saamiseks (vt joonis 19). Üldise töökogemuse omandamise soov (4%) või hea tööalase pakkumise saamine (2%) ei olnud vastajate hinnangul õpingute ajal töötamise peamisteks põhjusteks. Muu variandi valinud vastajad ei osanud sageli üht peamist põhjust välja tuua ning soovisid ära märkida mitu olulist põhjust õpingute ajal töötamiseks.

Joonis 19. Õpingute ajal töötamise peamised põhjused (% vastajatest, kes õpingute ajal töötasid)

Ajaloo ja arheoloogia (FLAJ) instituudi lõpetanud töötasid sageli juba enne õpinguid ning õppimine oli lisategevuseks, harvem oli põhjuseks lisaraha teenimise soov (vt tabel 24). Eesti ja üldkeeleteaduse (FLEE) ning germaani, romaani ja slaavi filoloogia (FLGR) instituudi lõpetanud töötasid sagedamini erialase töökogemuse saamiseks, lisaraha teenimise eesmärgil või oli õppimine töötamise kõrval lisategevuseks.

Filosoofia ja semiootika (FLFI) instituudi lõpetanud töötasid teistega võrreldes sagedamini eneseteostamise või üldise töökogemuse saamise eesmärgil. Kultuuriteaduse ja kunstide (FLKU) instituudi lõpetanud töötasid õpingute ajal teistega võrreldes sagedamini eneseteostuse eesmärgil ning harvem töökogemuse saamiseks.

Tabel 24. Õpingute ajal töötamise peamised põhjused instituutide lõikes (% vastajatest, kes õpingute ajal töötasid)

	FLAJ (n=132)	FLEE (n=78)	FLFI (n=41)	FLGR (n=174)	FLKU (n=77)	kokku (n=502)
ei oleks tulnud midu majanduslikult toime	38	32	46	42	45	40
töötasin enne õpinguid, õppimine oli lisategevus	28	17	7	18	22	20
soov lisaraha teenida	6	14	12	12	12	11
soov saada erialast töökogemust	10	17		13	3	10
muu	5	9	10	7	4	7
soov ennast teostada	4	6	10	3	12	6
soov omandada üldist töökogemust	7	2	10	3	1	4
tehti hea pakkumine	2	3	5	2	1	2

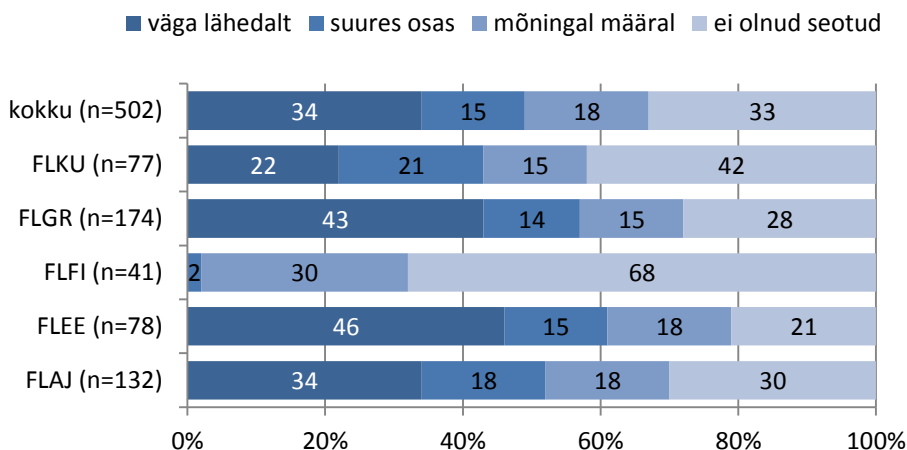
Lõpetamise aasta alusel on õpingute ajal töötamise peamised põhjused samad (vt tabel 25), aastatel 2011–2012 lõpetanute hulgas suurenes nende vastajate osakaal, kes töötasid majandusliku toimetuleku tagamiseks või lisaraha teenimise eesmärgil. Lisaks majanduslikele põhjustele on õpingute ajal töötamise põhjuseks ka erialase töökogemuse saamine.

Tabel 25. Õpingute ajal töötamise peamised põhjused lõpetamise aasta järgi (% vastajatest, kes õpingute ajal töötasid)

	2009 (n=76)	2010 (n=100)	2011 (n=111)	2012 (n=83)	2013 (n=132)	kokku (n=502)
ei oleks tulnud midu majanduslikult toime	33	42	46	46	36	40
töötasin enne õpinguid, õppimine oli lisategevus	22	20	21	20	18	20
soov lisaraha teenida	9	8	12	12	12	11
soov saada erialast töökogemust	19	11	4	7	12	10
muu	3	11	5	4	9	7
soov ennast teostada	5	4	5	6	7	6
soov omandada üldist töökogemust	5	2	4	4	5	4
tehti hea pakkumine	4	2	3	1	1	2

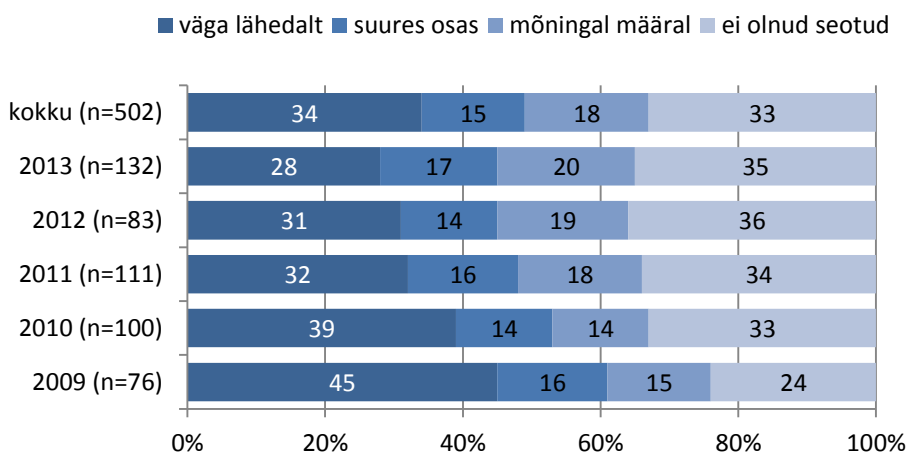
Ligikaudu pooltel õpingute ajal töötanud vastajatest oli töö seotud (väga lähedalt või suures osas) õpitava erialaga (vt joonis 20). Kõige sagedamini töötasid erialaga seotud ametikohal eesti ja

üldkeeleteaduse (FLEE) instituudi (61%), germaani, romaani ja slaavi filoloogia (FLGR) instituudi (57%) ning ajaloo ja arheoloogia (FLAJ) instituudi (52%) lõpetanud vastajad. Kultuuriteaduse ja kunstide (FLKU) instituudi lõpetanutel ei olnud õpingute aegne töö sageli erialaga seotud (42%), viiendik töötas erialaga väga lähedalt seotud ametikohal ning viiendikul vastajatest oli töö erialaga suures osas seotud. Filosoofia ja semiootika (FLFI) instituudi lõpetanute õpingute aegne töö ei olnud enamasti erialaga seotud (68%), vaid 30% töötanute hinnangul oli töö mõningal määral seotud õpitava erialaga.

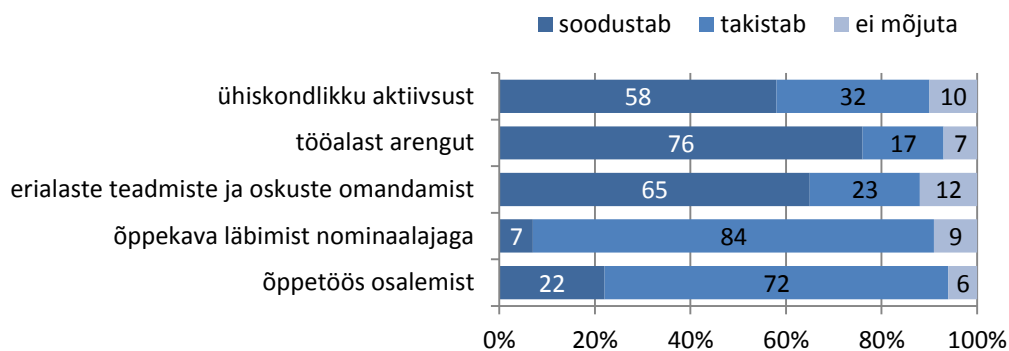
Joonis 20. Õpingute aegse töö ja õpitud eriala seotus instituutide lõikes (% vastajatest, kes õpingute ajal töötasid)

Lõpetamise aasta järgi on vähenenud nende osakaal, kelle õpingute aegne töö on seotud (väga lähedalt või suures osas) **õpitava erialaga** (vt Joonis 21). Kui aastal 2009 lõpetanute töötas erialaga seotud ametikohal 61% vastajatest, siis aastatel 2012–2013 oli nende osakaal 45%.

Joonis 21. Õpingute aegse töö ja õpitud eriala seotus lõpetamise aasta järgi (% vastajatest, kes õpingute ajal töötasid)

Õpingute ajal töötanud lõpetanutelt uuriti, kuidas nende hinnangul õpingute ajal töötamine mõjutas õppetööd ja tööalast arengut. Peamiselt vastati, et **töötamine soodustas tööalast arengut (76%) ning erialaste teadmiste ja oskuste omandamist (65%),** kuid **takistas õppekava läbimist nominaalajaga (84%) ja pidevat õppetöös osalemist (72%, vt joonis 22).** Viiendik vastanutest leidis, et õpingutega paralleelselt töötamine hoopis soodustas õppetöös osalemist. 58% vastajatest leidis, et töötamine soodustas ühiskondlikku aktiivsust ning kolmandiku hinnangul töötamine pigem takistas neil ühiskondlikult aktiivne olemast.

Joonis 22. Hinnang õpingute ajal töötamise mõjust õppetööle ja erialasele arengule (% vastajatest, kes õpingute ajal töötasid, n=502)

Instituutide lõikes on vastajate üldised hinnangud õpingute ajal töötamise mõjule sarnased (vt tabel 54, lisas). Ajaloo ja arheoloogia (FLAJ) instituudi lõpetanute seas on keskmisest vähem neid, kelle hinnangul takistab õpingute ajal töötamine õppetöös osalemist ning keskmisest vähem, kelle hinnangul töötamine soodustab erialaste oskuste ja teadmiste omandamist. Eesti ja üldkeeleteaduste (FLEE) instituudi lõpetanute hinnangul takistab õpingute ajal töötamine harvemini õppekava läbimist nominaalajaga ning töötamisel on keskmisest suurem soodustav mõju erialaste teadmiste ja oskuste omandamisele, tööalasele arengule ning ühiskondlikule aktiivsusele. Filosoofia ja semiootika (FLFI) instituudi lõpetanute seas on ülekaalus need, kelle hinnangul takistab õpingute ajal töötamine oluliselt õppetöös osalemist (90%) ning õppekava läbimist nominaalajaga (93%). Poolte FLFI lõpetanute hinnangul ei ole õpingute ajal töötamisest erilist kasu erialaste teadmiste ja oskuste omandamisel. Kultuuriteaduse ja kunstide (FLKU) instituudi lõpetanute hinnangul õpingute ajal töötamine pigem soodustab ühiskondlikku aktiivsust.

Lõpetamise aasta alusel on vastajate hinnangud töötamise soodustavale või takistavale mõjule veidi erinevad, kuid ühtset suundumust ei ole võimalik välja tuua (vt tabel 55).

Kõrghariduse omandamisest oli kasu keskmiselt 30% vastajatest, kelle palk tõusis pärast lõpetamist kas tänu kõrgemale haridustasemele või omandatud erialale (vt tabel 26). Palk jäi õpingute lõpetamisel samale tasemel 36% vastajate hinnangul. Viiendiku vastajate palk tõusis pärast töökoha vahetamist või ei olnud palgatõus seotud õpingute lõpetamisega.

Aastal 2009 lõpetanud vastajate hinnangul tõusis nende palk keskmisest sagedamini tänu omandatud kõrgemale haridustasemele (28%) ja tänu omandatud erialale (13%), veerandil vastanutest jäi palk

lõpetamise järel samale tasemele. Aastatel 2010–2011 lõpetanute hinnangul jäi palk pärast lõpetamist pigem samale tasemele (vastavalt 40% ja 39%), veerandil tõusis palk tänu omandatud kõrgemale haridustasemele. Aastal 2012 lõpetanutel tõusis palk töökoha vahetamisel (29%) ega olnud seotud õpingute lõpetamisega (27%), kolmandikul vastajatest jäi palk pärast lõpetamist samale tasemele. Aastal 2013 lõpetanute hinnangul jäi palk pärast lõpetamist peamiselt samale tasemele (39%) või tõusis sõltumata õpingute lõpetamisest (22%). Viies kümnendik vastajate palk tõusis tänu omandatud kõrgemale haridustasemele või omandatud erialale.

Tabel 26. Õpingute lõpetamise mõju sissetulekule lõpetamise aasta järgi (% vastajatest, kes õpingute ajal töötasid)

	kokku (n=502)	2009 (n=76)	2010 (n=100)	2011 (n=111)	2012 (n=83)	2013 (n=132)
jah, tänu omandatud kõrgemale haridustasemele	21	28	25	23	19	13
jah, tänu omandatud erialale	9	13	5	5	18	7
jah, tänu töökoha vahetamisele	20	22	20	17	29	17
jah, tänu töökoormuse suurendamisele	13	13	15	9	14	15
jah, kuid palgatõus ei olnud seotud õpingute lõpetamisega	19	20	17	11	27	22
ei, minu palk jäi samaks	36	25	40	39	33	39
ei, minu palka vähendati	5	1	5	7	7	5

Märkus: Osakaalude summa ületab 100% kuna võimalik oli valida mitu vastusevarianti.

Instituutide lõikes ei ole suuri erinevusi õpingute lõpetamise mõjul sissetulekule, peamiselt jäid vastajate sissetulekud pärast lõpetamist samaks (vt tabel 27). Ajaloo ja arheoloogia (FLAJ) instituudi lõpetanutel oli sissetulekute suurenemisel keskmisest sagedamini põhjuseks omandatud kõrgem haridustase ja eriala (36%). Filosoofia ja semiootika (FLFI) instituudi lõpetanutel ei olnud sissetulekute suurenemine enamasti seotud kõrgema haridustaseme või lõpetatud erialaga. Pigem tõusis palk muudel põhjustel (st polnud seotud õpingute lõpetamisega, 32%). Germaani, romaani ja slaavi filoloogia (FLGR) lõpetanutel tõusis palk pärast töökoha vahetamist (25%) ning oli harvem seotud kõrgema haridustaseme või eriala omandamisega.

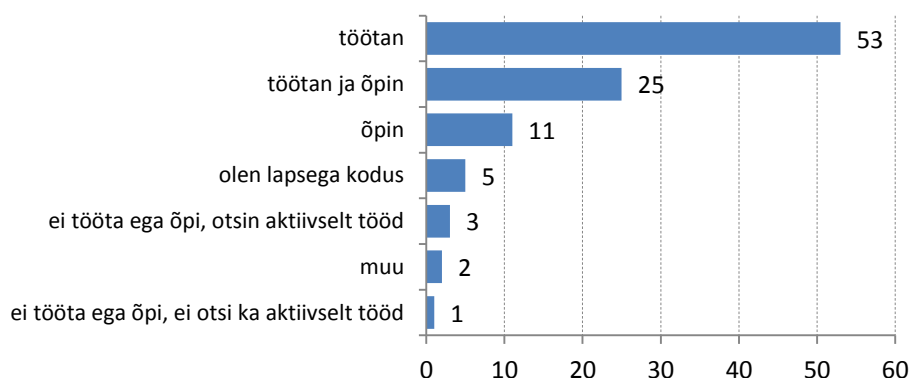
Tabel 27. Õpingute lõpetamise mõju sissetulekule instituutide lõikes (% vastajatest, kes õpingute ajal töötasid)

	kokku (n=502)	FLAJ (n=132)	FLEE (n=78)	FLFI (n=41)	FLGR (n=174)	FLKU (n=77)
jah, tänu omandatud kõrgemale haridustasemele	21	27	23	22	14	23
jah, tänu omandatud erialale	9	9	8		11	10
jah, tänu töökoha vahetamisele	20	19	15	17	25	19
jah, tänu töökoormuse suurendamisele	13	12	17	10	16	9
jah, kuid palgatõus ei olnud seotud õpingute lõpetamisega	19	17	10	32	20	21
ei, minu palk jäi samaks	36	37	40	32	32	42
ei, minu palka vähendati	5	4	5	10	6	4

Märkus: Osakaalude summa ületab 100% kuna võimalik oli valida mitu vastusevarianti.

2.3 Kõrgkoolilõpetanute edasine tegevus

Küsitluse hetkel **töötas** 75% filosoofiateaduskonna lõpetanutest, neist 25% **õppis ja töötas samaaegselt** (vt joonis 23). **Ainult õpingutega** oli seotud 11% vilistlastest ning **õpingute ja tööga polnud seotud** 11% vastajatest, neist 5% oli **lastega kodus**, **töötuid** oli 3% ning 1% ei töötanud, õppinud ega otsinud tööd. Muu põhjusena märgiti vabatahtlikku tööd, reisimist ja ajateenistust.

Joonis 23. Lõpetamisjärgne tegevus (% vastajatest, n=764)

Lõpetamise aasta järgi ei esine suuri erinevusi lõpetanute töötamise ja õppimise vahel (vt tabel 28). Lastekasvatamisega tegelevad veidi sagedamini aastatel 2009–2010 lõpetanud ning aastatel 2011 – 2013 lõpetanud on jätkanud sagedamini õpinguid. Töötuid on kõikide aastate lõpetanute hulgas 2 kuni 4%.

Tabel 28. Lõpetamisjärgne tegevus lõpetamise aasta järgi (% vastajatest)

	2009 (n=116)	2010 (n=132)	2011 (n=165)	2012 (n=139)	2013 (n=212)	kokku (n=764)
töötan	56	55	55	42	56	53
töötan ja õpin	19	28	26	34	20	25
õpin	6	3	11	18	15	11
olen lapsega kodus	10	10	3	2	3	5
ei tööta ega õpi, otsin aktiivselt tööd	4	2	3	2	3	3
muu	3	1	1	1	3	2
ei tööta ega õpi, ei otsi ka aktiivselt tööd	2	1	1	1		1

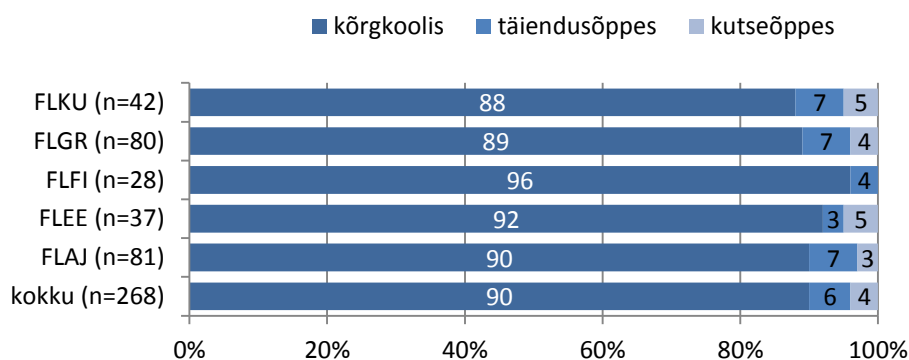
Enamik erinevate instituutide vastajatest kas töötab ja/või õpib (vt tabel 29). Keskmisest sagedamini on pärast lõpetamist tööle läinud ajaloo ja arheoloogia (FLAJ) instituudi lõpetanud (kokku töötab 83% vastajatest). Pärast lõpetamist on õppimist sagedamini jätkanud ajaloo ja arheoloogia ning filosoofia ja semiootika (FLFI) instituutide lõpetanud (vastavalt 43% ja 44%). Lastega on sagedamini kodused eesti ja üldkeeleteaduste (FLEE) instituudi lõpetanud, samuti oli selle instituudi lõpetanute hulgas vastamise ajal kõige rohkem töötuid (4%).

Tabel 29. Lõpetamisjärgne tegevus instituutide lõikes (% vastajatest)

	FLAJ (n=189)	FLEE (n=121)	FLFI (n=69)	FLGR (n=264)	FLKU (n=121)	kokku (n=764)
töötan	49	57	49	57	49	53
töötan ja õpin	34	18	29	21	26	25
õpin	9	13	15	11	11	11
olen lapsega kodus	3	8	1	6	6	5
ei tööta ega õpi, otsin aktiivselt tööd	2	4	1	3	3	3
muu	1		5	2	4	2
ei tööta ega õpi, ei otsi ka aktiivselt tööd	2				1	1

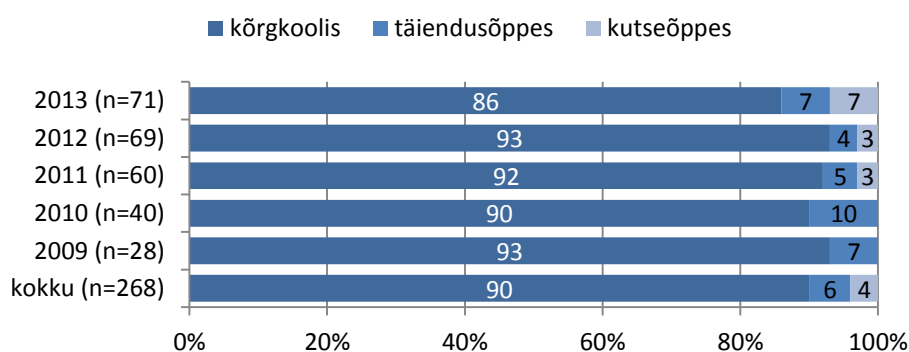
2.3.1 Õpingute jätkamine pärast lõpetamist

Kõikidest vastajatest oli küsitluse hetkel **asunud edasi õppima 35%** (n=268). **Valdavalt jätkati õpinguid kõrgkoolis** (90%), täiendusõppesse suundus 6% ja kutseõppesse 4%. Suuri erinevusi õpingute jätkamises instituutide vahel ei ole, filosoofia ja semiootika (FLFI) instituudi lõpetanud jätkasid sagedamini õpinguid kõrgkoolis (96%), kutseõppeasutusse ei läinud ükski vastaja (vt joonis 24).

Joonis 24. Õpingute jätkamine instituutide lõikes (% edasi õppima asunud vastajatest)

Lõpetamise aasta järgi õpingute jätkamisel suuri erinevusi pole (vt joonis 25). Aastal 2013 lõpetanud vastajatest 7% asus edasi õppima kutseõppeasutusse, 7% jätkas täiendusõppes ning 86% kõrgkoolis. Aastatel 2009 – 2010 lõpetanud vastajatest ei jätkanud keegi õpinguid kutseõppeasutuses.

Joonis 25. Õpingute jätkamine lõpetamise aasta järgi (% edasi õppima asunud vastajatest)

Kõrgkoolides õpinguid jätkanutest (n=242) 47% asus õppima samal erialal või õppesuunal Tartu Ülikoolis, 23% jätkas õpinguid muul erialal Tartu Ülikoolis ning 15% muul erialal mõnes teises Eesti kõrgkoolis (vt tabel 30). Keskmiselt 57% õpinguid jätkanutest tegi seda samal erialal või õppesuunal, 43% vahetas eriala. Välisülikoolidesse läks õppima 11% vastajatest.

Tartu Ülikoolis valitud erialal jätkas õpinguid võrreldes teiste instituutidega sagedamini ajaloo ja arheoloogia (FLAJ) ning eesti ja üldkeeleteaduse (FLEE) instituudi lõpetanud. Filosoofia ja semiootika (FLFI) instituudi lõpetanud jätkasid teistest sagedamini õpinguid välismaal ning peamiselt mõnel muul erialal. Kultuuriteaduste ja kunstide (FLKU) instituudi lõpetanutest suurem osa valis edasi õppimisel mõne muu eriala Tartu Ülikoolis või mõnes muus Eesti kõrgkoolis.

Tabel 30. Kõrgkoolides õpingute jätkamine instituutide lõikes (% kõrgkoolides õpinguid jätkanud vastajatest)

	FLAJ (n=73)	FLEE (n=34)	FLFI (n=27)	FLGR (n=71)	FLKU (n=37)	kokku (n=242)
Tartu Ülikoolis, samal erialal	59	53	30	42	40	47
Tartu Ülikoolis, muul erialal	19	17	22	25	32	23
teises Eesti kõrgkoolis, samal erialal	4	3	7	4	3	4
teises Eesti kõrgkoolis, muul erialal	11	12	19	17	22	15
teises kõrgkoolis välismaal, samal erialal	6	6	7	6	3	6
teises kõrgkoolis välismaal, muul erialal	1	9	15	6		5

Lõpetamise aasta järgi on vähenenud nende osakaal, kes jätkavad õpinguid samal erialal või õppesuunal Tartu Ülikoolis (vt tabel 31). Keskmiselt veerand vastajatest valis edasi õppimisel muu eriala Tartu Ülikoolis ning üha suureneb nende osakaal, kes jätkavad õpinguid muul erialal mõnes teises Eesti kõrgkoolis.

Tabel 31. Kõrgkoolides õpingute jätkamine lõpetamise aasta järgi (% kõrgkoolides õpinguid jätkanud vastajatest)

	2009 (n=26)	2010 (n=36)	2011 (n=55)	2012 (n=64)	2013 (n=61)	kokku (n=242)
Tartu Ülikoolis, samal erialal	58	53	49	49	36	47
Tartu Ülikoolis, muul erialal	8	28	26	23	25	23
teises Eesti kõrgkoolis, samal erialal	4	3		3	10	4
teises Eesti kõrgkoolis, muul erialal	8	8	16	19	18	15
teises kõrgkoolis välismaal, samal erialal	4	8	5		10	6
teises kõrgkoolis välismaal, muul erialal	19		4	6	1	5

Enamik vastajatest, kes jätkas õpinguid kõrgkoolis, tegi seda magistriõppes (72%), viiendik jätkas doktoriõppes ning üksikud bakalaureuseõppes, rakenduskõrgharidusõppes või muul viisil (nt Noored Kooli, e-õppe kursus välisülikoolis). Ajaloo ja arheoloogia (FLAJ), filosoofia ja semiootika (FLFI) ning kultuuriteaduste ja kunstide (FLKU) instituudi lõpetanutest ligikaudu kaks kolmandikku jätkas õpinguid magistriõppes ning 22-27% doktoriõppes (vt tabel 32). Eesti ja üldkeeleteaduste (FLEE) ning germaani, romaani ja slaavi filoloogia (FLGR) instituudi lõpetanutest suurem osa jätkas õpinguid magistriõppes (vastavalt 85% ja 76%) ning väiksem osa doktoriõppes (12% ja 13%). Muudes õppeastmetes jätkanuid oli vähe, teistest sagedamini jätkasid õpinguid bakalaureuse- või rakenduskõrgharidusõppes filosoofia ja semiootika (FLFI) instituudi lõpetanud.

Tabel 32. Õpingute jätkamine erinevates õppeastmetes instituutide lõikes (% vastajatest, kes õpinguid jätkasid)

	FLAJ (n=73)	FLEE (n=34)	FLFI (n=27)	FLGR (n=71)	FLKU (n=37)	kokku (n=242)
doktoriõppes	26	12	22	13	27	20
magistriõppes	66	85	63	76	65	72
bakalaureuseõppes	4	3	8	4	5	4
rakenduskõrgharidusõppes	4		7	4	3	3
muu				3		1

Lõpetamise aasta järgi õpinguid jätkanute õppeastmetest annab ülevaate tabel 33. Suurenenud on nende vastajate osakaal, kes jätkasid õpinguid magistriõppes ning vähenenud nende osakaal, kes jätkasid õpinguid doktoriõppes. Aastal 2011 lõpetanutest suundus 11% õppima bakalaureuseõppesse.

Tabel 33. Õpingute jätkamine erinevates õppeastmetes lõpetamise aasta järgi (% vastajatest, kes õpinguid jätkasid)

	2009 (n=26)	2010 (n=36)	2011 (n=55)	2012 (n=64)	2013 (n=61)	kokku (n=242)
doktoriõppes	42	50	16	8	8	20
magistriõppes	54	39	69	86	85	72
bakalaureuseõppes	4	6	11	3		4
rakenduskõrgharidusõppes		5	4	2	5	3
muu				1	2	1

Kõige olulisem põhjus õpingute jätkamiseks oli soov ennast täiendada (vt tabel 34). Ajaloo ja arheoloogia (FLAJ) ning kultuuriteaduste ja kunstide (FLKU) instituudi lõpetanud pidasid edasiõppimisel täiendavalt oluliseks parema töökooha saamist ning võimalikult kõrge haridustaseme omandamist. Eesti ja üldkeeleteaduste (FLEE) ning germaani, romaani ja slaavi filoloogia (FLGR) instituudi lõpetanud hindasid oluliseks kõrgema palga ja parema töökooha saamist. Filosoofia ja semiootika (FLFI) instituudi lõpetanud ajendas edasi õppima võimalikult kõrge haridustaseme omandamise soov.

Tabel 34. Olulised põhjused õpingute jätkamiseks instituutide lõikes (% vastajatest, kes õpinguid jätkasid)

	FLAJ (n=81)	FLEE (n=37)	FLFI (n=28)	FLGR (n=80)	FLKU (n=42)	kokku (n=268)
soov ennast täiendada	99	100	100	99	98	99
saada parem töökoht	88	75	64	86	78	82
soov omandada võimalikult kõrge haridustase	84	71	72	74	70	75
soov saada kõrgemat palka	79	78	53	79	64	74
soov alustada akadeemilist karjääri	61	49	50	53	55	55
ei leidnud sobivat tööd	25	27	11	23	33	24

Märkus: Osakaalude summa ületab 100% kuna võimalik oli valida mitu vastusevarianti.

Olulistest põhjustest edasiõppimisel lõpetamise aasta järgi annab ülevaate tabel 35. Hinnangud lõpetamise aasta alusel on erinevad, mõnevõrra on suurenenud nende vastajate osakaal, kes edasiõppimisel soovivad omandada võimalikult kõrge haridustaseme.

Tabel 35. Olulised põhjused õpingute jätkamiseks lõpetamise aasta järgi (% vastajatest, kes õpinguid jätkasid)

	2009 (n=28)	2010 (n=40)	2011 (n=60)	2012 (n=69)	2013 (n=71)	kokku (n=268)
soov ennast täiendada	96	100	100	99	99	99
saada parem töökoht	83	78	76	90	80	82
soov omandada võimalikult kõrge haridustase	71	58	73	82	82	75
soov saada kõrgemat palka	79	68	72	81	71	74
soov alustada akadeemilist karjääri	61	50	55	52	55	55
ei leidnud sobivat tööd	35	13	28	29	18	24

Märkus: Osakaalude summa ületab 100% kuna võimalik oli valida mitu vastusevarianti.

Kõigilt vastajatelt küsiti, millises valdkonnas nad tunnevad enesetäiendamise vajadust. Kõige sagedamini soovivad filosoofiateaduskonna lõpetanud täiendada end **töölaste teadmiste ja oskuste osas** (vt tabel 36). Pooled lõpetanutest soovivad end täiendada erialaste teadmiste ja oskuste osas (54%). Üldharivate teadmiste ning hobi- ja huvialaste teadmiste ja oskuste osas soovis end täiendada 40% vastajatest. Keskmiselt 6% lõpetanutest ei tundnud küsitluse hetkel vajadust enesetäienduse järele. Muu variandina töid vastajad välja keeleõpet ning sageli seda, et soovitakse omandada uus eriala.

Tabel 36. Enesetäiendamise valdkonnad instituutide lõikes (% vastajatest)

	FLAJ (n=189)	FLEE (n=121)	FLFI (n=69)	FLGR (n=264)	FLKU (n=121)	kokku (n=764)
töölased teadmised ja oskused	68	63	70	61	60	63
erialased teadmised ja oskused	54	60	49	50	57	54
üldharivad teadmised	44	48	33	38	39	41
hobi- ja huvialased teadmised ja oskused	33	49	49	39	36	40
ei tunne hetkel enesetäiendamise vajadust	6	3	6	8	4	6
muu	5	5	4	3	9	5

Märkus: Osakaalude summa ületab 100% kuna võimalik oli valida mitu vastusevarianti.

Vastajatel oli võimalik märkida ka muid valdkondi, milles nad ennast täiendada soovivad ning kus Tartu Ülikooli filosoofiateaduskond võiks neile täiendusõpet pakkuda. Vabade vastustena toodi välja järgmist:

- võõrkeelte oskus (vene, soome, rootsi, inglise, prantsuse, ladina),
- tõlkimisalane täienduskoolitus (tõlkepraktika, tõlkeabiprogrammid, suuline ja kirjalik tõlge),
- infotehnoloogia alased teadmised (trükkimisõpetus, MS Word, MS Excel, MS Powerpoint, küljendus),
- majandusalased täienduskoolitused (turundus, projektijuhtimine, ettevõtlusega alustamine, ärijuhtimine, investeerimine, inimeste juhtimine),
- kunstialased täienduskoolitused (maalimine, joonistamine, graafika, skulptuur),

- õpetaja kutsega seotud täienduskoolitused (kirjandus, ajalugu ja ühiskonnaõpetus, andragoogika, õues õpe, didaktika, meetodika).

Kõige sagedamini nimetasid vastajad huvi üldiste **keeleõppe koolituste vastu** (39%). Ligikaudu 30% vastajatest sooviks saada täiendõpet õpitud erialal, juhtimisoskustega seotud koolitusi või enesekehtestamise ja läbirääkimisoskuse koolitust. Veerand vastajatest soovib IT koolitust, erialakeele koolitust või täiendõpet muul erialal. Viiendik vastajatest tunneb puudust õpetajakoolitusest lõpetatud erialal ning ajakasutus- ja planeerimisoskuse koolitusest. 14% vastajatest ei tundnud vastamise ajal vajadust täienduskoolituse järele.

Ajaloo ja arheoloogia (FLAJ) instituudi lõpetanud soovivad peamiselt keeleõppe koolitust (37%) või täiendõpet õpitud erialal (35%). Eesti ja üldkeeleteaduste (FLEE) instituudi lõpetanud sooviksid end täiendada teistest sagedamini enesekehtestamise ja läbirääkimisoskuste osas, õpitud erialal, juhtimisoskuste osas, IT valdkonnas ning meeskonnatöö osas. Harvem vajavad nad täienduskoolitust erialakeele osas. Germaani, romaani ja slaavi filoloogia (FLGR) instituudi lõpetanud soovisid teistest sagedamini erialakeele õpet. Kultuuriteaduste ja kunstide (FLKU) instituudi lõpetanud sooviksid end täiendada keeleõppe osas ning õpetajakoolitusel lõpetatud erialal, harvemini soovivad nad täiendõpet mõnel muul erialal. 30% filosoofia ja semiootika (FLFI) instituudi lõpetanutest ei tundunud vastamise ajal täienduskoolituse vajadust ning nende vajadused muude täiendusõppe valdkondade järele on võrreldes teiste instituutidega enamasti väiksemad.

Tabel 37. Huvi täienduskoolituste vastu instituutide lõikes (% vastajatest)

	FLAJ (n=171)	FLEE (n=109)	FLFI (n=66)	FLGR (n=248)	FLKU (n=113)	kokku (n=707)
keeleõpe	37	42	36	38	45	39
enesekehtestamine ja läbirääkimisoskus	30	39	20	33	35	32
juhtimisoskus	28	36	24	31	34	31
täiendõpe õpitud erialal	35	36	14	27	29	30
info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kasutamise oskus	25	30	15	25	23	25
täiendõpe mõnel muul erialal	22	26	27	28	17	24
erialakeele õpe	27	19	6	29	24	24
õpetajakoolitus lõpetatud erialal	18	20	17	23	27	21
ajakasutus- ja planeerimisoskus	18	19	20	23	24	21
meeskonnatöö	12	22	18	16	12	16
ei tunne vajadust täienduskoolituse järele	12	8	29	13	13	14

Märkus: Osakaalude summa ületab 100% kuna võimalik oli valida mitu vastusevarianti.

2.3.2 Seos töö ja lõpetatud eriala vahel

Küsitluse hetkel **töötas 75%** filosoofiateaduskonna lõpetanutest. **Neist 52% töötas õpitud erialaga tihedalt seotud ametikohal** (vt tabel 38). Veerand vastajatest töötas erialaga mitteseotud ametikohal. Kõige sagedamini töötasid erialaga seotud ametikohal eesti ja üldkeeleteaduste (FLEE) instituudi lõpetanud (61%) ning kõige harvem filosoofia ja semiootika (FLFI) instituudi lõpetanud (16%).

Tabel 38. Töötamine erialaga seotud ametikohal instituutide lõikes (% vastajatest)

	FLAJ (n=154)	FLEE (n=91)	FLFI (n=52)	FLGR (n=201)	FLKU (n=87)	kokku (n=585)
väga lähedalt	40	47	8	45	30	39
suures osas	16	14	8	13	15	13
mõningal määral	19	26	40	19	25	23
ei ole seotud	25	13	44	23	30	25

Neil, kelle põhitöö pole seotud lõpetatud erialaga, paluti välja tuua olulisemad põhjused mitte-erialasel tööl töötamise kohta (vt tabel 39). Peamiste erialasel töökohal mittetöötamise põhjusena tõid lõpetanud välja, et **nad pole erialast tööd leidnud** (68%) või **palk ja muud töötingimused on mitteerialasel tööl paremad** (67%) kui erialastel ametikohtadel. Instituutide lõikes on vastustes erinevusi, kuid peamised põhjused on samad.

Tabel 39. Erialaga mitteseotud ametikohal töötamise põhjused instituutide lõikes (% vastajatest)

	FLAJ (n=39)	FLEE (n=12)	FLFI (n=23)	FLGR (n=46)	FLKU (n=26)	kokku (n=146)
ei ole leidnud erialast tööd	69	58	78	61	73	68
palk ja muud töötingimused on paremad	74	58	70	69	54	67
elukohas ei ole erialast tööd	36	58	43	46	53	45
antud töö on huvitavam	43	33	48	50	15	40
töötasin sellel kohal juba õpingute ajal	31	17	43	22	23	27

Märkus: Osakaalude summa ületab 100% kuna võimalik oli valida mitu vastusevarianti.

Erialasel tööl töötajatest 59% töötas sellel ametikohal juba õpingute ajal (vt tabel 40). 17% vastajatest leidis erialase töö kahe kuu jooksul pärast lõpetamist. 10% vastajatest kulus erialase töö leidmiseks kuni pool aastat, 14% otsis erialast tööd kauem kui 6 kuud pärast lõpetamist. Ajaloo ja arheoloogia (FLAJ) instituudi lõpetanutest kaks kolmandikku töötas erialaga seotud ametikohal juba õpingute ajal, 10% kulus erialase töö leidmiseks kuni 2 kuud, 10% 2 kuni 6 kuud ning 11% kauem kui aasta. Eesti ja üldkeeleteaduste (FLEE) instituudi lõpetanutest 62% töötas erialaga seotud ametikohal juba õpingute ajal, ülejäänutel kulus erialase töö leidmiseks enamasti vähem kui 6 kuud (32%). Filosoofia ja semiootika (FLFI) instituudi lõpetanute vastuste tõlgendamisel tuleb olla ettevaatlik, kuna vastanute arv on järeltunde tegemiseks liialt väike. Pooled germaani, romaani ja slaavi filoloogia (FLGR) lõpetanutest töötasid erialasel ametikohal juba õpingute ajal, ligikaudu kolmandik leidis töö vähem kui 6 kuu jooksul pärast lõpetamist. Kultuuriteaduste ja kunstide (FLKU) instituudi lõpetanud töötasid erialasel ametikohal juba õpingute ajal (69%), 10% leidis erialase töö 2 kuu jooksul pärast lõpetamist ning 13% vastajatest kulus erialase töö leidmiseks kauem kui aasta.

Tabel 40. Erialase töö leidmiseks kulunud aeg instituutide lõikes (% vastajatest, kes töötasid erialaga seotud ametikohal)

	FLAJ (n=86)	FLEE (n=56)	FLFI* (n=8)	FLGR (n=116)	FLKU (n=39)	kokku (n=305)
kuni 2 kuud	10	20		23	10	17
2 kuni 6 kuud	9	12	25	11	3	10
6 kuud kuni aasta	5	4	13	7	5	6
kauem kui 1 aasta	11	2	12	8	13	8
töötasin erialasel tööl juba õpingute ajal	65	62	50	51	69	59

Küsitluse ajaks olid filosoofiateaduskonna lõpetanud töötanud erialasel ametikohal vastavalt üks kuni 31 aastat. **Keskmine tööstaaž erialasel ametikohal oli 7 aastat.** 38% vastajatest oli erialasel ametikohal töötanud 2–5 aastat, 27% aga 6–10 aastat (vt tabel 41). Viimase aasta jooksul erialasel töökohal alustanud on igas instituudis keskmiselt 13-14% (filosoofia ja semiootika instituudi korral on vastanud liiga vähe üldistuste tegemiseks). Üle kümne aasta on erialasel tööl töötanud 27% eesti ja üldkeeleteaduste (FLEE) ning 31% kultuuriteaduste ja kunstide (FLKU) instituudi lõpetanutest. Enamasti jääb lõpetanute staaž erialasel ametikohal vahemikku 2–10 aastat. Filosoofia ja semiootika (FLFI) instituudi lõpetanute vastuste tõlgendamisel tuleb olla ettevaatlik, kuna vastanute arv on järeltuste tegemiseks liialt väike.

Tabel 41. Erialasel tööl töötamise staaž instituutide lõikes (% vastajatest, kes töötasid erialaga seotud ametikohal)

	FLAJ (n=86)	FLEE (n=56)	FLFI* (n=8)	FLGR (n=116)	FLKU (n=39)	kokku (n=305)
kuni 1 aasta	13	14	38	13	13	14
2-5 aastat	39	34	37	44	25	38
6-10 aastat	28	25	25	25	31	27
11-20 aastat	15	14		15	23	15
üle 20 aasta	5	13		3	8	6

2.3.3 Töökoha valik ja töö leidmise viisid

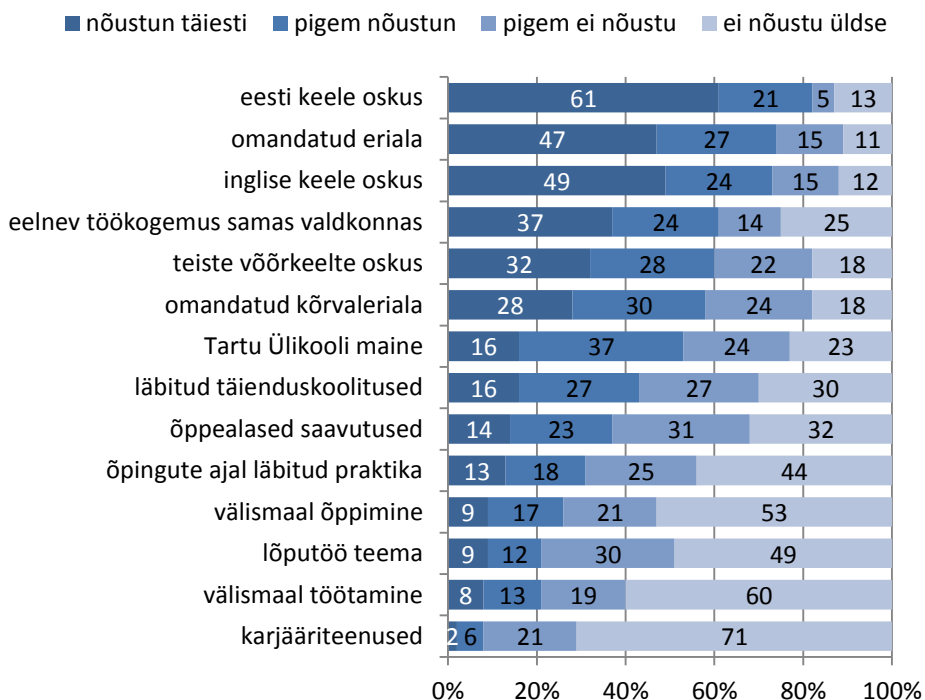
Kõige sagedasem töö leidmise viis on isikliku pakkumise saamine (29%, vt tabel 42). Internetist leidis tööpakkumise 14% vastajatest, 11% võttis tööandjaga ise ühendust. Sagedamini märkisid vastajad tööpakkumise saamist personaliotsingu portaalist 10% või töötamist vastaval ametikohal õpingute ajal 10%. Avalikust reklaamist leidis tööpakkumise või kasutas sugulaste tuttavate abi 7% vastanutest. Kuna filosoofiateaduskonna lõpetanutest 63% praktilal ei käinud, siis ei ole praktika läbimine töö leidmisele oluliselt kaasa aidanud.

Instituutide lõikes on peamised töö leidmise viisid sarnased. Muude võimalustena tõid vastajad välja töö leidmise erialase meililisti kaudu, ülikooli vahendusel või ise ettevõtjana või FIEna alustades.

Tabel 42. Olulisim viis töökoha leidmiseks instituutide lõikes (% töötavatest vastajatest)

	FLAJ (n=152)	FLEE (n=89)	FLFI (n=49)	FLGR (n=196)	FLKU (n=84)	kokku (n=570)
seda tööd pakuti mulle isiklikult	34	28	29	24	34	29
leidsin tööpakkumise internetist	14	11	15	17	9	14
võtsin töödandjaga ise ühendust	9	16	10	12	11	11
sain tööpakkumise personaliotsingu portaalist	8	12	10	11	5	10
töötasin sellel ametikohal juba õpingute ajal	11	12	12	7	12	10
muu viis	6	5	10	9	11	8
kasutasin sugulaste või tuttavate abi	7	7	6	8	7	7
leidsin tööpakkumise ajalehe-, TV-, raadio- või muust avalikust reklaamist	8	8	6	7	5	7
olin selles organisatsioonis praktikal	3	1	2	5	6	4

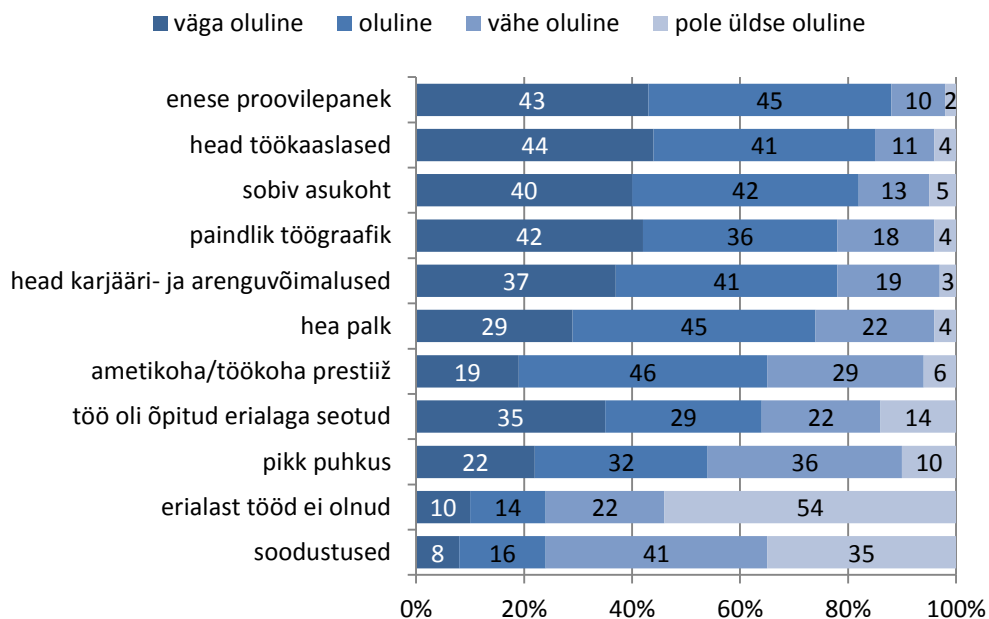
Kolm kõige olulisemat tegurit, mis aitasid töökoha saamisele kaasa (vt joonis 26), on lõpetanute hinnangul eesti keele oskus (väitega nõustus 82% töötavatest vastajatest), omandatud eriala (74%), ja inglise keele oskus (73%). Oluliseks osutusid ka eelnev töökogemus samas valdkonnas, teiste võõrkeelte oskus, omandatud kõrvaleriala ning Tartu Ülikooli maine. Kõige madalamaks hindasid lõpetanud välismaal õppimise ja töötamise kasutegurit, lõputöö teemat ning karjääriteenuste (nt karjäärinõustamine, tööturuga seonduvad seminarid, töölaad, infovahendamine) panust.

Joonis 26. Olulisemad tegurid töökoha saamisel (% vastajatest, n=570)

Olulisimad tegurid, mis aitasid kaasa töö saamisele, on instituutide lõikes sarnased (vt tabel 56, lisa). Ajaloo ja arheoloogia (FLAJ) instituudi lõpetanud hindasid keskmisest kõrgemalt Tartu Ülikooli mainet ning õpingute ajal läbitud praktikat. Eesti ja üldkeeleteaduste (FLEE) instituudi lõpetanud hindasid mitmeid tegureid keskmiselt kõrgemalt sh omandatud kõrvaleriala, Tartu Ülikooli mainet, läbitud täienduskoolitusi ja õppealaseid saavutusi. Vähemoluliseks pidasid vastajad välismaal õppimist. Filosoofia ja semiootika (FLFI) instituudi lõpetanud hindasid paljusid tegureid keskmiselt vähem oluliseks, nende hinnangul aitasid töö saamisele keskmisest vähem kaasa omandatud eriala, eelnev töökogemus samas valdkonnas, omandatud kõrvaleriala, Tartu Ülikooli maine, õppealased saavutused, õpingute ajal läbitud praktika ning lõputöö teema. Germaani, romaani ja slaavi filoloogia (FLGR) lõpetanud hindasid töö saamisel keskmisest kõrgemalt inglise ja teiste võõrkeelte oskust, välismaal õppimist ja töötamist. Kultuuriteaduste ja kunstide (FLKU) instituudi lõpetanud hindasid töökoha saamisel keskmisest madalamalt omandatud eriala, inglise ja teiste võõrkeelte oskust, Tartu Ülikooli mainet, välismaal õppimise ja töötamise kogemust, õpingute ajal läbitud praktikat ning karjääriteenuste mõju.

Töökoha valimisel hindasid vastajad olulisemaks (vt joonis 27), et **töö võimaldaks end proovile panna** (88%), **töökaaslased oleksid head** (85%) ja **töökoht asuks sobivas asukohas** (82%). Paindlik töögraafik, head karjääri- ja arenguvõimalused ning hea palk olid samuti töökoha valikul olulisteks faktoriteks. Vähem olulisteks hinnati töökoha poolt pakutavaid soodustusi (nt ametiauto kasutamine) ning asjaolu, et erialast tööd ei olnud võimalik leida.

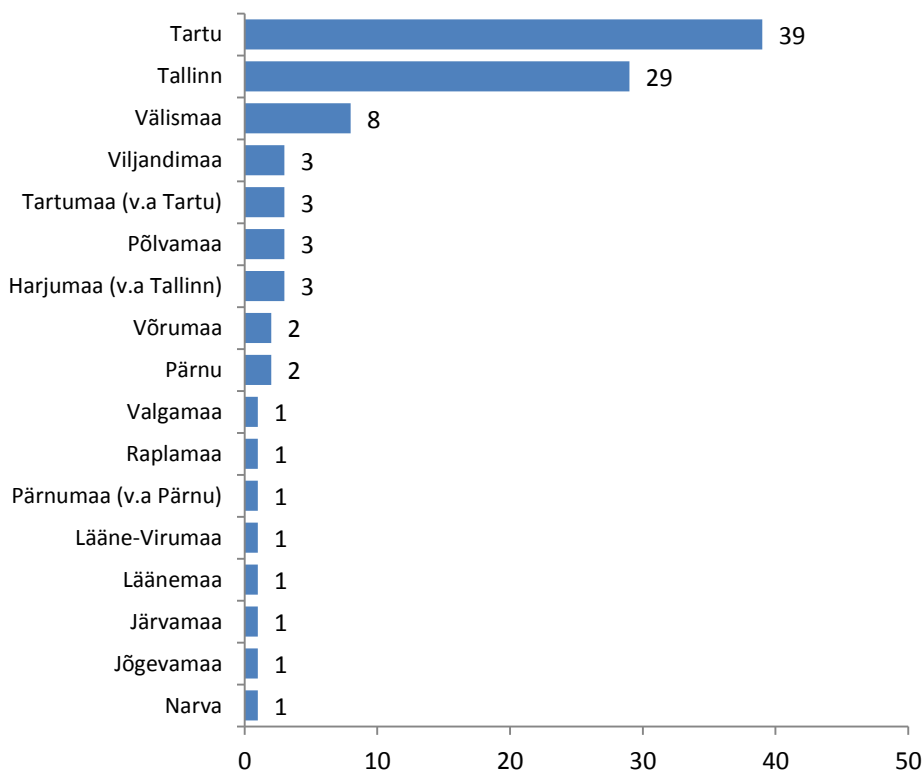
Joonis 27. Olulisemad tegurid töökoha valimisel (% vastajatest, n=570)

2.3.4 Töökoha asukoht, töandja omandivorm ja töökoormus

Ligikaudu 40% filosoofiateaduskonna lõpetanute test töötas vastamise ajal Tartus ning 29% Tallinnas (vt joonis 28). 8% vastajatest oli tööle läinud välismaale. Väike osa vastajatest töötas Viljandimaal (3%),

Tartumaal (3%), Põlvamaal (3%) ning Harjumaal (3%). Vastajate seast ei töötanud keegi Hiiumaal, Saaremaal ega Ida-Virumaal. Muudes Eesti piirkondades töötasid üksikud filosoofiateaduskonna lõpetanud.

Ajaloo ja arheoloogia (FLAJ) instituudi lõpetanud vastajatest 34% töötas Tartus ja sama palju Tallinnas, 5% töötas Harjumaal ning 5% oli tööle läinud välismaale. Muudes Eesti maakondades ja linnades töötas viiendik ajaloo ja arheoloogia instituudi vastajatest. Eesti ja üldkeeleteaduse (FLEE) instituudi lõpetanud vastajatest 34% töötas Tartus, 24% Tallinnas ning 10% välismaal. Teistest piirkondadest veidi enam oli eesti ja üldkeeleteaduse lõpetanud vastajaid Harjumaal (6%), Põlvamaal (4%) ja Võrumaal (4%). Filosoofia ja semiootika (FLFI) instituudi lõpetanud vastajad töötasid peamiselt Tartus (43%) või Tallinnas (43%). Välismaal töötas 8% vastajatest. Muudes Eesti piirkondades töötas filosoofia ja semiootika instituudi lõpetanud vastajaid kokku 6%. Germaani, romaani ja slaavi filoloogia (FLGR) instituudi lõpetanud vastajad töötasid peamiselt Tartus (37%) või Tallinnas (27%), välismaale läks tööle 12% vastajatest. Muudes Eesti piirkondades töötas veerand germaani, romaani ja slaavi filoloogia lõpetanud vastajatest. Kultuuriteaduste ja kunstide (FLKU) instituudi lõpetanud vastajatest pooled töötasid Tartus (54%) ning veerand Tallinnas (24%), välismaale läks tööle 4% vastajatest, 5% töötas Põlvamaal, 6% Viljandimaal ning 4% Tartumaal. Muudes Eesti piirkondades töötas 4% kultuuriteaduste ja kunstide instituudi lõpetanud vastajatest.

Joonis 28. Töökoha asukoht (% vastajatest, n=570)

Lõpetamise aasta järgi töökoha asukohas olulisi erinevusi ei esine. Peamiselt on lõpetajad suundunud tööle Tartusse, Tallinnasse ning välismaale.

Kõige sagedamini töötavad vastajad riiklikus, avalik-õiguslikus või munitsipaalasutuses (52%, vt tabel 43). Erafirmas või eraisiku teenistuses töötab 28% vastajatest ning 9% töötab mitmes erineva omandivormiga asutuses või ettevõttes samaaegselt. Harvem töötavad filosoofiateaduskonna lõpetanud vastajad MTÜs, sihtasutuses, FIE või vabakutselisena või oma ettevõttes. Kaks kolmandikku ajaloo ja arheoloogia (FLAJ) ning eesti ja üldkeeleteaduse (FLEE) instituudi lõpetanud vastajatest töötab riiklikus, avalik-õiguslikus või munitsipaalasutuses, viiendik erafirmas või eraisiku teenistuses. Filosoofia ja semiootika (FLFI) instituudi lõpetanud vastajatest kolmandik töötab riiklikus, avalik-õiguslikus või munitsipaalasutuses, kolmandik erafirmas ning 11% MTÜs või sihtasutuses.

Tabel 43. Tööandja omandivorm instituutide lõikes (% töötavatest vastajatest)

	FLAJ (n=154)	FLEE (n=91)	FLFI (n=52)	FLGR (n=201)	FLKU (n=87)	kokku (n=585)
riiklikus, avalik-õiguslikus või munitsipaalasutuses	67	66	33	42	45	52
erafirmas või eraisiku teenistuses	21	20	36	36	24	28
mitmes erineva omandivormiga asutuses või firmas samaaegselt	8	8	8	8	13	9
MTÜs, sihtasutuses	3	6	11	6	9	6
FIE või vabakutselisena			8	6	4	3
oma ettevõttes	1		4	2	5	2

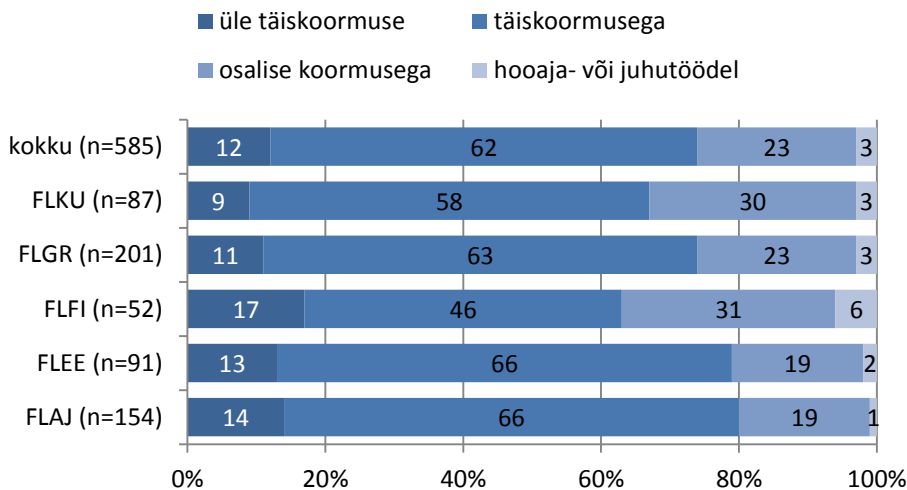
Germaani, romaani ja slaavi filoloogia (FLGR) instituudi lõpetanud vastajad töötavad peamiselt kas riiklikus, avalik-õiguslikus või munitsipaalasutuses (42%) või erafirmas (36%). Kultuuriteaduste ja kunstide (FLKU) instituudi lõpetanud vastajad töötavad riiklikus, avalik-õiguslikus või munitsipaalasutuses (45%), veerand töötab erafirmas ning 13% mitmes erineva omandivormiga asutuses samaaegselt.

Õpingute lõpetamise aasta järgi on vähenenud nende osakaal, kes töötavad riiklikus, avalik-õiguslikus või munitsipaalasutuses ning suurenenud nende osakaal, kes töötavad erafirmas, MTÜs või sihtasutuses (vt tabel 44). Mitmes erineva omandivormiga asutuses töötab samaaegselt ligikaudu iga kümnes vastaja.

Tabel 44. Tööandja omandivorm lõpetamise aasta järgi (% töötavatest vastajatest)

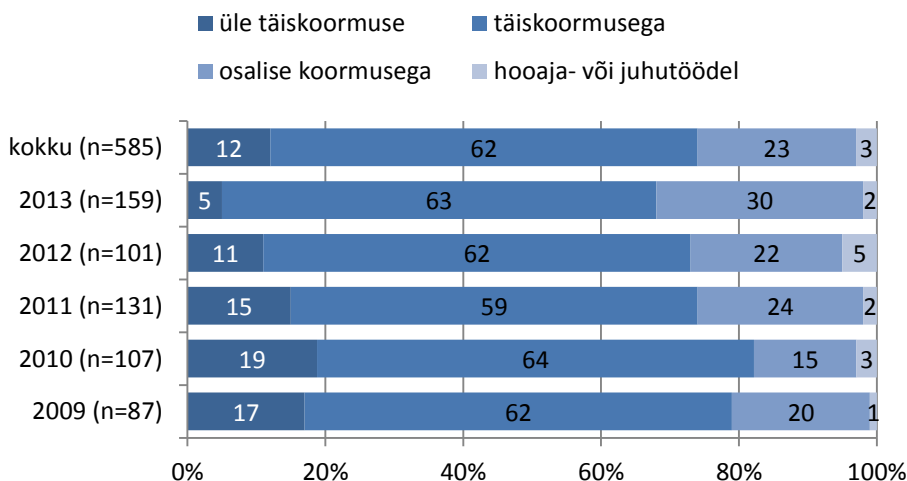
	2009 (n=87)	2010 (n=107)	2011 (n=131)	2012 (n=101)	2013 (n=159)	kokku (n=585)
riiklikus, avalik-õiguslikus või munitsipaalasutuses	56	60	58	47	42	52
erafirmas või eraisiku teenistuses	25	22	24	30	36	28
mitmes erineva omandivormiga asutuses või firmas samaaegselt	9	8	10	9	8	9
MTÜs, sihtasutuses	4	4	3	9	9	6
FIE või vabakutselisena	4	5	4	2	4	3
oma ettevõttes	2	1	1	3	1	2

Enamik vastajatest (74%) töötas küsitluse hetkel täiskoormusega, sh 12% üle täiskoormuse ehk enam kui 40 tundi nädalas (vt joonis 29). **Osalise koormusega töötas 23%** ning 3% töötas hooaja- või juhutöödel. Suurem osa ajaloo ja arheoloogia (FLAJ) ning eesti ja üldkeeleteaduse (FLEE) instituudi lõpetanutest töötas täiskoormusega, osalise koormusega töötasid sagedamini filosoofia ja semiootika (FLFI) ning kultuuriteaduste ja kunstide (FLKU) instituudi lõpetanud vastajad.

Joonis 29. Töökoormus instituutide lõikes (% vastajatest)

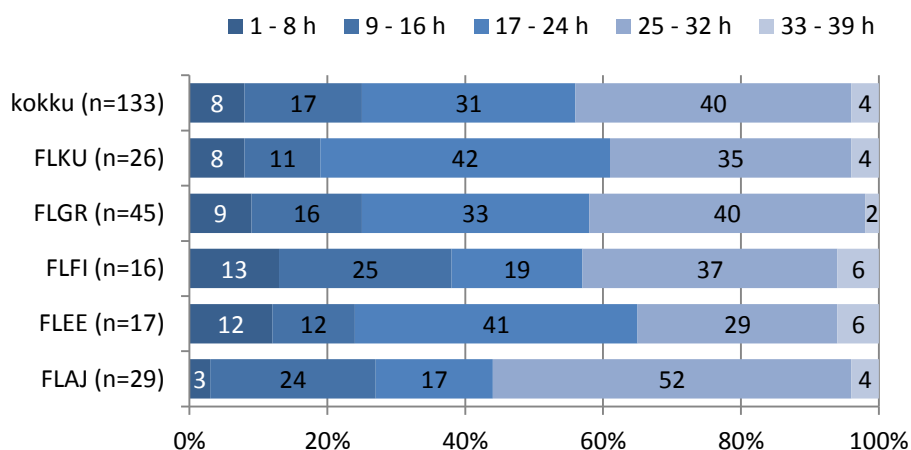
Lõpetamise aasta järgi on vähenenud üle täiskoormuse töötavate vastajate osakaal ning suurenenud osalise koormusega töötajate osakaal (vt joonis 30).

Joonis 30. Töökoormus lõpetamise aasta järgi (% vastajatest)

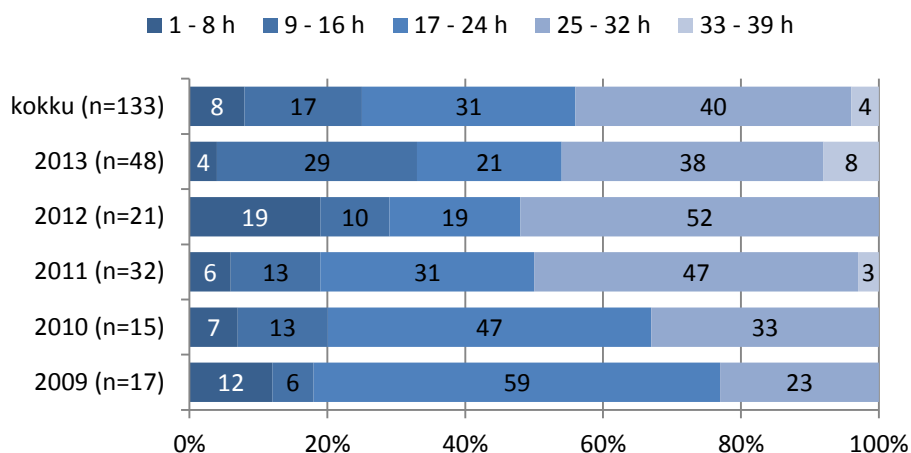
Osalise koormusega töötas 23% vilistlastest, neist 25% töötas kuni 16 tundi nädalas ehk (1–2 päeva nädalas), 31% töötas keskmiselt 2–3 päeva nädalas ning 40% vastajatest 3 kuni 4 päeva nädalas (vt joonis 31). **Keskmiselt töötasid osalise koormusega lõpetanud 22 tundi nädalas**. Ajaloo ja arheoloogia (FLAJ), eesti ja üldkeeleteaduse (FLEE) ning germaani, romaani ja slaavi filoloogia (FLGR) instituudi lõpetanud

vastajad töötasid peamiselt 2 kuni 4 päeva nädalas, ligikaudu veerand vastajatest töötas 1–2 päeva nädalas. Filosoofia ja semiootika (FLFI) instituudi lõpetanud vastajatest pooled töötasid 2–4 päeva nädalas ning 38% vastajatest kuni 16 tundi nädalas. Kultuuriteaduste ja kunstide (FLKU) instituudi lõpetanud vastajad töötasid peamiselt 17–32 tundi nädalas, väikese koormusega ehk 1–2 päeva nädalas töötas viiendik vastajatest.

Joonis 31. Keskmine töötundide arv nädalas osalise koormusega töötamisel instituutide lõikes (% osalise koormusega töötavatest vastajatest)

Lõpetamise aasta järgi on suurenenud nende vastajate osakaal, kes töötasid väikese koormusega ehk 1–2 päeva nädalas ning vähenenud nende osakaal, kes töötasid 17–24 tundi või 25–32 tundi nädalas (vt joonis 32).

Joonis 32. Keskmine töötundide arv nädalas osalise koormusega töötamisel lõpetamise aasta järgi (% osalise koormusega töötavatest vastajatest)

Osalise koormusega töötavad vastajad teevad seda enamasti (68%) **omal soovil**, viiendik **sooviks töötada täiskoormusega, kuid tööandja ei võimalda** (vt tabel 45) ning 12% vastajatest töötasid osalise koormusega erinevatel põhjustel:

„Töötan paljudes eri kohtades täpselt siis ja nii palju või vähe, kui tahan - enamasti osakoormusega töö mahus, kohati rohkem kui täiskoormusega. Kuude lõikes on koormus väga erinev.“

„Töötan osalise koormusega, kuna kooli kõrvalt pole täiskohaga töötamine võimalik.“

Ajaloo ja arheoloogia (FLAJ) ning eesti ja üldkeeleteaduse (FLEE) instituudi vastajad töötasid osalise koormusega enamasti omal soovil (vastavalt 69% ja 77%), ligikaudu veerand sooviks töötada täiskoormusega, kuid tööandja ei võimalda. Filosoofia ja semiootika (FLFI) instituudi lõpetanud vastajad töötavad osalise koormusega omal soovil (81%), osa neist sooviks koormust suurendada, kuid tööandja ei võimalda (13%). Germaani, romaani ja slaavi filoloogia (FLGR) instituudi lõpetanutest pooled (57%) töötavad osalise koormusega omal soovil, 9% sooviks töötada rohkem töötunde, kuid tööandja ei võimalda ning 28% sooviks pigem töötada täiskoormusega, kuid tööandja ei võimalda. Kultuuriteaduste ja kunstide (FLKU) instituudi lõpetanud vastajatest 73% töötab osalise koormusega omal soovil, 12% sooviks töötada täiskoormusega ning 11% sooviks töötundide arvu suurendada, kuid tööandja ei võimalda.

Tabel 45. Osalise koormusega töötamise põhjused instituutide lõikes (% vastajatest)

	FLAJ (n=29)	FLEE (n=17)	FLFI (n=16)	FLGR (n=47)	FLKU (n=26)	kokku (n=135)
töötab osalise koormusega omal soovil	69	77	81	57	73	68
soovib töötada täiskoormusega, kuid tööandja ei võimalda	24	23		28	12	20
soovib töötada osalise koormusega, kuid rohkem töötunde, kuid tööandja ei võimalda	4		13	9	11	8
muu	3		6	6	4	4

2.3.5 Tööalane positsioon, ametikohal nõutav haridusaste ja rahulolu tööga

Lõpetanutest 54% töötas **tippspetsialistina**, 13% **tehniku või keskastme spetsialistina**, 10% ametnikuna ning 9% kõrgema ametniku või juhina (vt tabel 46). Teenindus- või müügitöötajana töötas 9%, muu oskus- või käsitöölisenä, lihttöölise või masinaoperaatorina 2% ning 3% vastanutest ei osanud oma tööalast positsiooni³ määratleda. Valgekraedena⁴ töötas 86% ning sinikraedena 11% vilistlastest, kes küsitluse hetkel töötasid.

³ Ametikoha klassifitseerimisel kasutati aastal 2011 kehtima hakanud ametite klassifikaatorit AK 2008 http://www.kutsekoda.ee/fw/m/10409017/AK_2008.pdf

⁴ Valgekraed – seadusandjad; kõrgemad ametnikud ja juhid; tippspetsialistid; keskastme spetsialistid ja tehnikud; ametnikud.
Sinikraed – teenindus ja müügitöötajad; põllumajanduse ja kalanduse oskustöölised; oskus- ja käsitöölised; seadme- ja masinaoperaatorid; lihttöölised; relvajõud.

Ajaloo ja arheoloogia (FLAJ) instituudi lõpetanud vastajatest pooled töötasid tippspetsialistina, viiendik tehniku või keskastmespetsialistina, ligikaudu 10% oli FLAJ vilistlaste hulgas kõrgemaid ametnikke /juhte ning teenindus- või müügitöötajaid. Eesti ja üldkeeleteaduse (FLEE) instituudi vilistlased töötasid peamiselt tippspetsialistide (65%) või ametnikena (14%). Filosoofia ja semiootika (FLFI) instituudi lõpetanud vastajate hulgas oli teiste instituutidega võrreldes vähem tippspetsialiste (39%), kuid rohkem kõrgemaid ametnikke/juhte (14%) ning teenindus ja müügitöötajaid (13%). FLFI lõpetanud vastajad ei osanud sageli oma ametialast positsiooni määrata (11%). Germaani, romaani ja slaavi filoloogia (FLGR) instituudi vilistlased töötasid sagedamini tippspetsialistide, tehnikute või keskastme spetsialistide või ametnikena. Kultuuriteaduste ja kunstide (FLKU) instituudi lõpetanud vastajad töötasid teiste instituutidega võrreldes harvem tippspetsialistina, sagedamini teenindus- või müügitöötajana ning ligikaudu iga kümnes töötas kõrgema ametniku/juhina või tehniku/keskastme spetsialistina.

Aastatel 2011–2013 vähenes nende filosoofiateaduskonna lõpetanud vastajate osakaal, kes töötasid kõrgema ametniku/juhina (13%-lt 5%-le) või tippspetsialistina (60%-lt 45%-le) ning suurenes nende osakaal, kes töötasid tehniku, keskastme spetsialisti (11%-lt 16%-le), ametniku (5%-lt 13%le), teenindus- või müügitöötajana (8%-lt 16%le).

Tabel 46. Tööalane positsioon instituutide lõikes (% vastajatest)

	FLAJ (n=154)	FLEE (n=91)	FLFI (n=52)	FLGR (n=201)	FLKU (n=87)	kokku (n=585)
kõrgem ametnik/juht	11	4	14	8	12	9
tippspetsialist	50	65	39	59	47	54
tehnika või keskastme spetsialist	21	6	13	11	12	13
ametnik	5	14	8	12	9	10
teenindus- või müügitöötaja	9	8	13	7	17	9
muu oskus- või käsitöeline, seadmeoperaator, lihttöeline	2	1	2	1	2	2
ei oska öelda	2	2	11	2	1	3

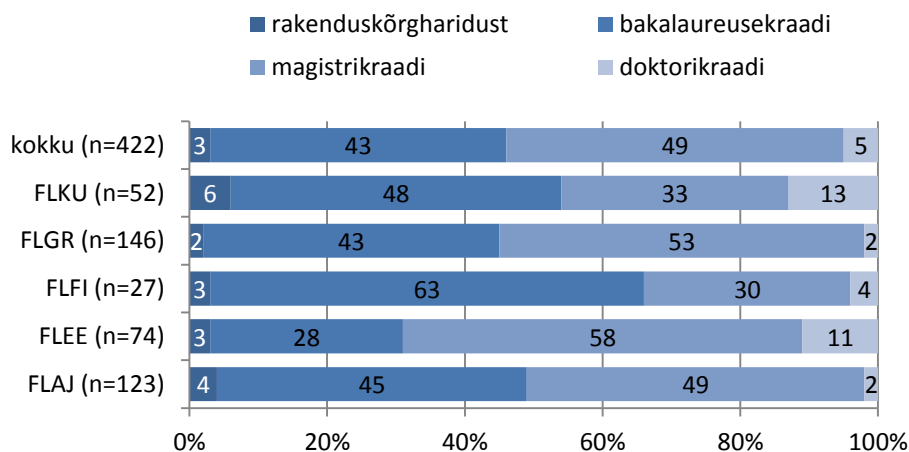
Töötavatel lõpetanutelt küsiti, millist haridusastet eeldatakse nende praegusel ametikohal (vt tabel 47). **72% lõpetanute praegusel ametikohal eeldatakse kõrgharidust**, 9% keskharidust ning 3% kutseharidust. Põhiharidust nõudval ametikohal töötas 1% vilistlastest. 15% lõpetanute ametikohal ei ole haridusaste oluline või nad ei tea, millist haridusastet nende ametikohal eeldatakse.

Ajaloo ja arheoloogia (FLAJ) ning eesti ja üldkeeleteaduse (FLEE) instituudi lõpetanud vastajad töötasid peamiselt kõrgharidust nõudvatel ametikohtadel. Filosoofia ja semiootika (FLFI) instituudi lõpetanud vastajatest pooled töötasid kõrgharidust nõudvatel ametikohtadel, kolmandik ei oska ametikohal nõutavat haridusastet nimetada või pole haridusaste ametikohal töötamiseks oluline. Germaani, romaani ja slaavi filoloogia (FLGR) ning kultuuriteaduste ja kunstide (FLKU) instituudi lõpetanud vastajad töötasid peamiselt kõrgharidust nõudvatel ametikohtadel (vastavalt 73% ja 60%) või ametikohtadel, kus haridusaste pole oluline (15% ja 23%).

Tabel 47. Ametikohal nõutav haridusaste instituutide lõikes (% vastajatest)

	FLAJ (n=154)	FLEE (n=91)	FLFI (n=52)	FLGR (n=201)	FLKU (n=87)	kokku (n=585)
põhiharidus	2	3			1	1
keskharidus	8	7	12	8	13	9
kutseharidus	1	2	4	4	3	3
kõrgharidus	80	81	52	73	60	72
ei oska öelda/ haridustase pole oluline	9	6	33	15	23	15

Kõrgharidust nõudvatel ametikohtadel oli ligikaudu pooltel juhtudest eelduseks bakalaureusekraad ning pooltel juhtudel magistrikraad, 5% juhtudest eeldati töötajalt doktorikraadi (vt joonis 33). Eesti ja üldkeeleteaduse (FLEE) instituudi lõpetanud töötasid sagedamini magistrikraadi nõudvatel ametikohtadel (58%) ning doktorikraadi nõudvatel ametikohtadel (11%). Filosoofia ja semiootika (FLFI) ning kultuuriteaduste ning kunstide (FLKU) instituudi lõpetanud vastajad töötasid sagedamini bakalaureusekraadi eeldavatel ametikohtadel (vastavalt 63% ja 48%).

Joonis 33. Nõutav kõrgharidusaste ametikohtade lõikes (% vastajatest)

Vastajatel paluti hinnata, kui võrd nad on rahul oma töökohaga ja hinnata enda toimetulekut tööturul (vt tabel 48). 69% vilistlastest on oma praeguse tööga rahul. 83% vastajatest leiavad, et nad tulevad oma praeguses töökohas tööalaselt hästi toime ning 71% tunneb end tööturul konkurentsivõimelisena.

Kõige vähem on oma praeguse tööga rahul kultuuriteaduste ja kunstide (FLKU) instituudi lõpetanud. Enda tööalast toimetulekut praegusel töökohal hindasid keskmisest madalamalt filosoofia ja semiootika (FLFI) instituudi lõpetanud (77%). Tööturul tunnevad end teistega võrreldes vähem konkurentsivõimelisena filosoofia ja semiootika ning kultuuriteaduste ja kunstide (FLKU) instituudi lõpetanud.

Tabel 48. Rahulolu tööga ja toimetulek tööturul instituutide lõikes (% vastajatest, kes olid väitega täiesti nõus või pigem nõus)

	FLAJ (n=171)	FLEE (n=109)	FLFI (n=66)	FLGR (n=248)	FLKU (n=114)	kokku (n=708)
olen oma praeguse tööga rahul	72	71	65	70	63	69
tulen oma praeguses töökohas tööalaselt hästi toime	85	83	77	83	82	83
tunnen end tööturul konkurentsivõimelisena	74	73	62	74	63	71

Lõpetamise aasta järgi on vähenenud nii oma praeguse tööga rahulolevate, töökohas hästi toimetulevate kui ka tööturul end konkurentsivõimelisena tundvate vastajate osakaal (vt tabel 49).

Tabel 49. Rahulolu tööga ja toimetulek tööturul lõpetamise aasta järgi (% vastajatest, kes olid väitega täiesti nõus või pigem nõus)

	2009 (n=106)	2010 (n=128)	2011 (n=155)	2012 (n=127)	2013 (n=192)	kokku (n=708)
olen oma praeguse tööga rahul	71	76	74	68	61	69
tulen oma praeguses töökohas tööalaselt hästi toime	81	93	83	78	79	83
tunnen end tööturul konkurentsivõimelisena	75	76	76	69	64	71

Nendel vastajatel, kes ei olnud esitanud väidetega nõus, paluti vastust põhjendada. Oma praeguse tööga rahulolematud või tööturul end mitte konkurentsivõimelisena tundvad vastajad tõid välja järgmist:

„Tööturu küsimus seondub selles, et kui kaotada oma erialane töö, millega on seotud ka omandatud teaduskraad, siis praktilise toetudes n-ö akadeemilisest sfäärist väljaspool on väga raske tööturul konkureerida. Praktika on see, et töökohtadel, kus teaduskraadi ei eeldata, mõjub selle olemasolu tööandjale pigem takistava või heidutava tegurina.“

„Selleks läks peale lõpetamist peaaegu terve aasta, et mõista, et ma tegelikult ei ole väga konkurentsivõimeline, kuna magistrikraadi ei peeta nii oluliseks kui erialast töökogemust.“

„Väga raske on tööturul! Oleksin pidanud midagi muud õppima, arvasin et tugev ülikool kindlustab hea töökoha, olin noor ja läksin inertsist magistrini välja... Kahetsen veidi kulutatud aega...“

„Tööturul teeb konkurentsivõimeliseks töökogemus, mitte haridustase. Erialast tööd olen teinud, kuid enamikes töökohtades nähakse seda piiritletud kogemusena ning on vaja üldisemat töökogemust, et võita tulevase tööandja usaldus.“

„Täiskohaga tööl käies õpetajaametis on 800 euro suurune brutopalk mõnitamine. Ei soovita ühelgi tuttavalt õpetajaks spetsialiseeruda; vaesus ja äärmine piiratus tööjõuturul.“

„Tagantjäreli tarkusena oli antud eriala õppimine pigem viga - pidanuks õppima midagi sellist, mis vastaks tööturu nõudmistele (näiteks IT) või millest oleks mulle praktiline kasu (näiteks juura). Valitud eriala oli rohkem kui hobi. Antud eriala haridusega pole tööturul midagi teha, kohati on see isegi takistuseks töö leidmisel.“

„Püüvat TÄISKOHAGA erialast tööd on raske leida. Raske on majanduslikult iseseisvalt toime tulla. Kui ka pakkumisi tuleb, siis need on kehvasti tasustatud.“

„Tööturul tunnen ennast humanitaarina mahakantuna, meedias toimub pidev humanitaaride materdamine ja reaalia ülistamine, mitte keegi ei otsi korraliku keeleoskusega inimest, sest (eriti inglise keele puhul) kõik arvavad, et oskavad niigi. Ei tule pähe ühtegi eelist, mida filoloogia annab kui vaadata pakkumisi (ja õpetajana töötada ei soovi).“

„Mul on palju teoreetilisi teadmisi, kuid antud teadmiste rakendamine erialasel töö on praktiliselt võimatu. Minu erialal alustas õppimist 80 üliõpilast. Lõpetas küll tunduvalt vähem, kuid selgelt on tegu ületootmisega, mis raskendab tööle saamist.“

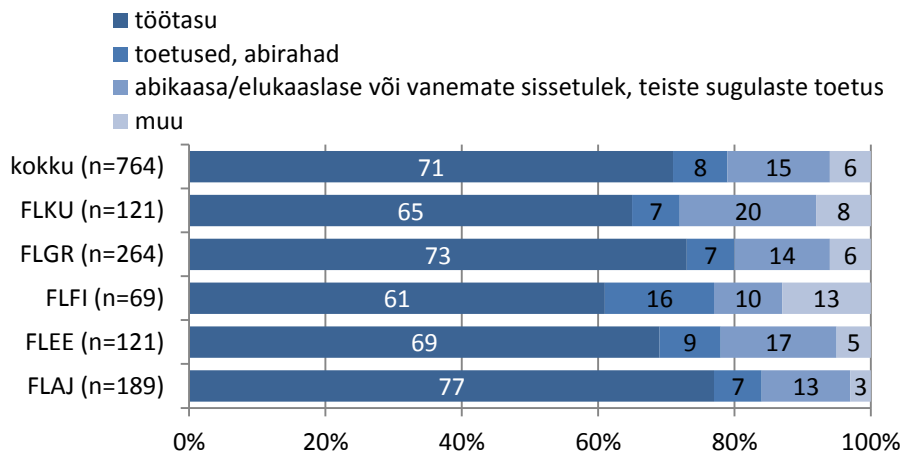
„Minu eriala puhul on väga raske leida erialast tööd ning erialast saadavaid üldteadmisi- ja pädevusi on raske tulevasele tööandjale seletada.“

„Ma ei ole rahul enda erialavalikuga, sest just ülikoolis suhtuti sellesse erialasse kuidagi negatiivselt. Mitte otseselt, kuid loengutes ja praktikumides valitses selline ebameeldiv õhkkond, et meil saab valitud ametiala väga raske ja keeruline olema. Õpingute lõpuks on mul igasugune huvi sellel erialal töötamiseks kadunud. Õppejõud nagu pidevalt tundsid kaasa meile ja lõpuks selline suhtumine muudab ka enda suhtumise negatiivseks.“

2.3.6 Sissetulekud

Enamiku **vastajate peamiseks sissetulekuallikaks on töötasu** (71%), 8% juhtudest moodustavad peamise sissetuleku toetused, abirahad, alimendid, pension või stipendiumid ning 15% sõltub oma sissetulekute osas abikaasa, elukaaslase või vanemate sissetulekutest (vt Joonis 34). 6% lõpetanutest kasutab sissetulekuna muid allikaid, sh ettevõtjatulu, dividende või intresse, õppelaenu või muid laene, kogutud sääste või vara müügist saadud tulu.

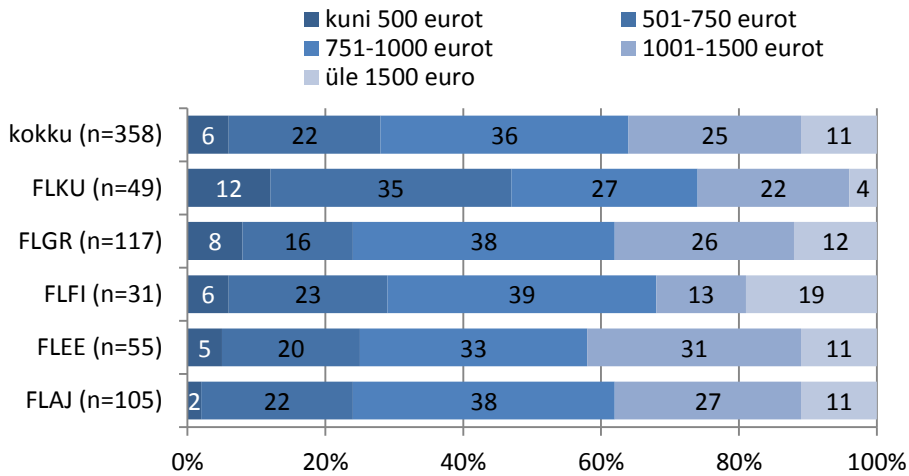
Töötasu on peamiseks sissetulekuallikaks kõikide instituutide lõpetanutele. Toetusi, abirahasid jm kasutavad keskmisest sagedamini filosoofia ja semiootika (FLFI) instituudi lõpetanud vastajad (16%). Abikaasa/elukaaslase või teiste lähedaste sissetulekust sõltuvad keskmisest sagedamini kultuuriteaduste ja kunstide (FLKU) instituudi lõpetanud vastajad (20%).

Joonis 34. Peamine sissetuleku allikas instituutide lõikes (% vastajatest)

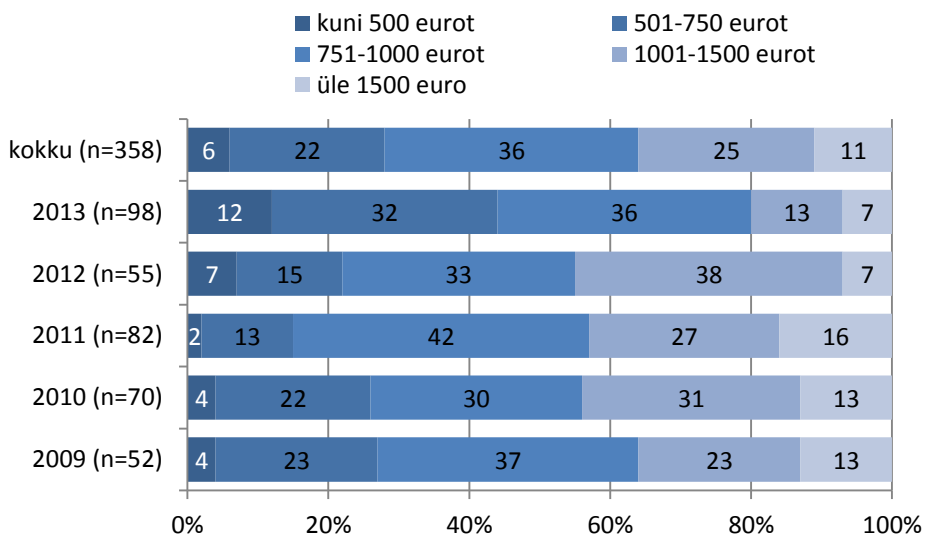
Lõpetanutel paluti märkida oma sissetulek⁵ põhitöökohal. Palgaandmete analüüs viidi läbi 358 vastaja andmete põhjal. Analüüsist jäeti välja nende vastajate palgaandmed, kelle puhul esitatud neto- ja brutopalk ei olnud kooskõlas või ei olnud esitatud andmete põhjal võimalik brutopalka suurust määrata. Vastajate poolt esitatud palgaandmed osakoormusega töötamisel teisendati vastavaks täiskoormuse palgale. **Kolmandik vastajatest teenis 751 kuni 1000 eurot kuus** (vt joonis 35). Veerand vastajatest teenis 1001–1500 eurot ning viiendik vastajatest 501–750 eurot kuus. Vähem kui 500 eurot kuus teenis 6% vastajatest ning kõrgepalgalisi ehk enam kui 1500 eurot kuus teenivaid vastajaid oli 11%. **Vastajate keskmine brutopalk teisendatud täiskohale oli 1031 eurot kuus.** Kõige kõrgem keskmine brutopalk täiskoormusele teisendades oli filosoofia ja semiootika (FLFI) instituudi lõpetanud vastajatel – 1175 eurot kuus ning kõige madalam kultuuriteaduse ja kunstide (FLKU) instituudi lõpetanud vastajatel (827 eurot kuus).

⁵ Põhitöökohal saadavat tasu oli võimalik märkida nii bruto- kui ka netopalgana. Analüüsi käigus teisendati netopalgad brutopalkadeks, kasutades palgakalkulaatorit ning aastal 2014 kehtinud palgaarvutamise skeemi. Vaikimisi eeldati, et vastaja on liitunud kogumispensioniga. Osalise koormusega töötajate töötasu teisendati täiskoormusele vastavaks. Teisendustes ei võetud arvesse üle täiskoormuse töötatud tunde (kuna tundide arvu kohta andmed puudusid).

Joonis 35. Põhitöökoha brutopalk teisendatud täiskoormusega töötamisele instituutide lõikes (% vastajatest)

Lõpetamise aastat arvesse võttes said kõrgemat palka need, kes olid kauem tööturul olnud ehk aastatel 2009–2011 lõpetanud vastajad (vt joonis 36). Kõige kõrgem keskmine täiskoormusele teisendatud brutopalk oli aastal 2011 lõpetanud vastajatel, 1168 eurot kuus. Aastal 2012 lõpetanud vastajate keskmine brutopalk oli 971 eurot ning aastal 2013 lõpetanutel 877 eurot kuus.

Joonis 36. Põhitöökoha brutopalk teisendatud täiskoormusega töötamisele lõpetamise aasta järgi (% vastajatest)

2.4 Pädevused

Vilistlastel paluti hinnata mitmeid pädevusi kolmest aspektist – esiteks, hinnang oma pädevuse tasemele; teiseks, hinnang sellele kuivõrd ülikooliõpingud aitasid kaasa vastava pädevuse kujunemisele ja kolmandaks, kui oluline on pädevus praegusel ametikohal. Hinnangut küsiti 14 erineva pädevuse kohta 5-pallisel skaalal. Keskmised hinnangud on toodud joonis 37.

Enda taset hinnatakse kõige kõrgemalt **emakeelse suulise ja kirjaliku eneseväljendusoskuse osas** (keskmine hinnang 4,3 palli) ning **erialase väljendusoskuse osas emakeeles** (4,0). Teiste pädevustega võrreldes hinnatakse oma taset madalamalt juhtimisoskuste (3,3) ning enesekehtestamise ja läbirääkimisoskuse (3,4) osas. Viieballisel skaalal hinnati oma taset etteantud pädevuste osas vahemikus 3,3 kuni 4,3 palli.

Õpingud filosoofiateaduskonnas **aitasid pädevuste tõstmisele lõpetanute hinnangul kaasa keskmisel või sellest madalamal tasemel**, hinnangud varieeruvad skaalal 2,1 kuni 4,1 palli (vt joonis 37). Kõige madalamalt hinnati ülikooli rolli juhtimisoskuse (2,1), enesekehtestamise ja läbirääkimisoskuse (2,4), ettevõtlikkuse ja initsiatiivi (2,5), info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kasutamisoskuse (2,5) ning meeskonnatöö oskuse (2,6) kujunemisel. Küllaltki madalalt hindasid vastajad ka ülikooli panust efektiivse ajakasutus- ja planeerimisoskuse (3,0) ning teoreetiliste teadmiste praktilise rakendamise oskuse (3,3) parandamisel. Vastajate hinnangul oli õpingutest rohkem abi **erialaste teadmiste ja oskuste** (4,1), **uurimistöö- ja analüüsioskuste** (4,1) ning **üldiste maailmapilti avardavate teadmiste** (3,9) parandamisel.

Oma **ametikohal** peeti kõige olulisemaks **efektiivset ajakasutamise- ja planeerimisoskust** (4,4), **üldist suulist ja kirjalikku eneseväljendusoskust emakeeles** (4,3) ning **enesekehtestamise ja läbirääkimise oskust** (4,1; vt joonis 37). Kõrge hinnangu said veel meeskonnatööoskus (4,0), ettevõtlikkus ja initsiatiiv (4,0), info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) kasutamise oskus (4,0), teoreetiliste teadmiste praktilise kasutamise oskus (4,0) ning üldine võõrkeelteoskus (4,4). Ametikohal peavad lõpetanud mõnevõrra vähem oluliseks erialaga seotud pädevusi, näiteks erialased teadmised ja oskused (3,6), uurimistöö- ja analüüsioskused (3,6), juhtimisoskused (3,6) ning erialane võõrkeelteoskus (3,5).

Keskmised hinnangud oma tasemele, ülikooli panusele ja pädevuse vajalikkusele ametikohal on võrreldavad üldiste maailmapilti avardavate teadmiste, erialase võõrkeeleoskuse, ja emakeelse erialase väljendusoskuse osas. Suurimad lahknevused keskmiste hinnangute vahel esinevad selliste üldiste pädevuste osas nagu info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) kasutamine, meeskonnatööoskus, ettevõtlikkus ja initsiatiiv, enesekehtestamise ja läbirääkimise oskus ning ajakasutus- ja planeerimisoskus.

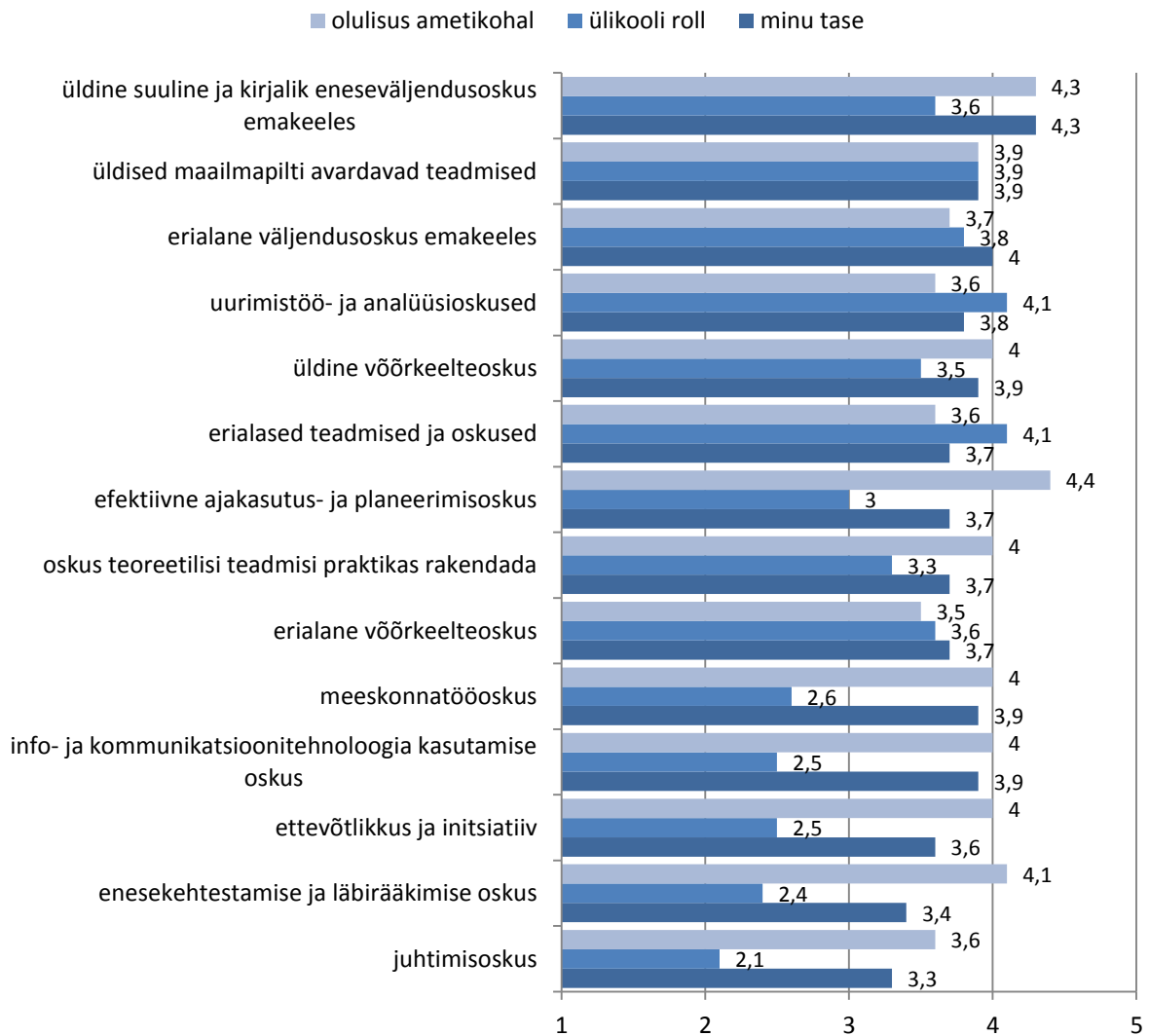
Erinevate instituutide lõpetanud hindasid **oma pädevuste taseme** sarnaseks kõigi lõpetanute keskmisele tasemele (vt veerg *keskmine*, tabel 57). Erialast võõrkeelteoskust hindasid keskmisest pisut madalamaks ajaloo ja arheoloogia (FLAJ) ning filosoofia ja semiootika (FLFI) instituudi lõpetanud. Germaani, romaani ja slaavi filoloogia (FLGR) instituudi lõpetanud hindasid enda taset keskmisest kõrgemaks üldise võõrkeelteoskuse (4,3) ning erialase võõrkeelteoskuse (4,2) osas.

Filosoofiateaduskonna panust pädevuste tõstmisele (vt tabel 58) hindasid erinevate instituutide lõpetanud mõnevõrra erinevalt. Ajaloo ja arheoloogia (FLAJ) ning kultuuriteaduste ja kunstide (FLKU)

instituudi lõpetanud andsid keskmisest madalama hinnangu ülikooli rollile üldise ja erialase võõrkeelteoskuse parandamise osas (FLAJ vastavalt 3,0 ja 3,1 ning FLKU hinnang mõlemale 3,1 palli). Eesti ja üldkeeleteaduse (FLEE) instituudi lõpetanud seevastu hindasid ülikooli rolli keskmisest kõrgemalt üldise suulise ja kirjaliku ning erialase eneseväljendusoskuse (vastavalt 4,0 ja 4,2) osas. Kõrgema hinnangu sai ülikool veel info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kasutamisoskuse parandamisel (2,9). Madalamaks hindasid FLEE lõpetanud ülikooli panust üldiste maailmapilti avardavate teadmiste andmisel (3,4). Filosoofia ja semiootika (FLFI) lõpetanute hinnangud ülikooli panusele üldisest keskmisest oluliselt ei erinenud. Germaani, romaani ja slaavi filoloogia (FLGR) lõpetanud hindasid ülikooli rolli keskmisest kõrgemalt üldise ja erialase võõrkeelteoskuse (vastavalt 4,2 ja 4,3 palli) parandamisel.

Enamik pädevusi on **töökohal küllaltki olulised**, lõpetanute poolt antud keskmine hinnang 5-pallisel skaalal jääb vahemikku 3,5 kuni 4,1 palli (vt tabel 59). Teistest eristuvad filosoofia ja semiootika (FLFI) lõpetanud vastajate hinnangud, mis on sageli keskmisest madalamad. Eriti madalalt hindasid FLFI lõpetanud erialast võõrkeelte oskust (2,6), erialaste teadmiste ja oskuste (2,8) ning erialast väljendusoskust emakeeles (2,9 palli). Keskmisest madalama hinnangu said veel teoreetiliste teadmiste praktilise rakendamise oskus (3,5) ning üldine suuline ja kirjalik eneseväljendusoskus (3,8).

Vastajate keskmised hinnangud pädevustele lõpetamise aasta järgi küll pisut varieeruvad kuid oluliselt ei erine. Ülevaate pädevustele antud keskmistest hinnangutest annavad tabel 57, tabel 58 ja tabel 59.

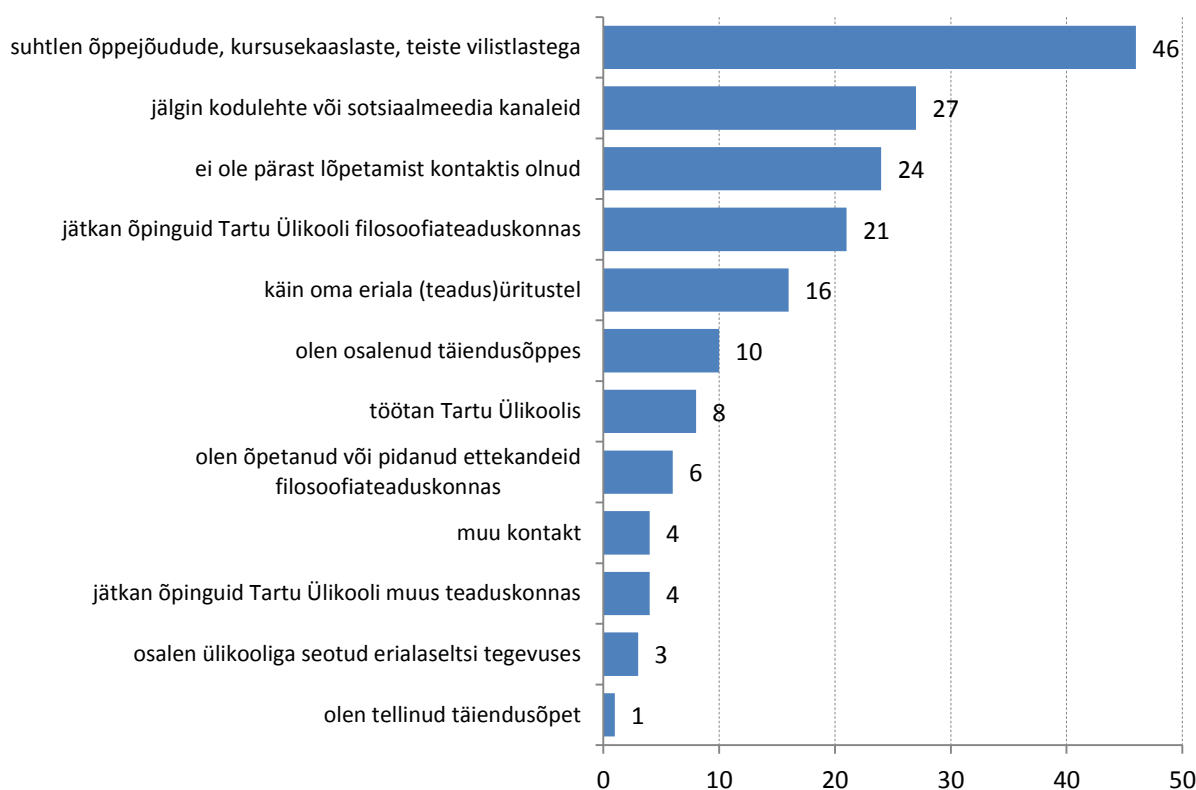

Joonis 37. Keskmine hinnang pädevustele, sh enda tasemele, ülikooli rollile pädevuse kujunemisel ja olulisusele ametikohal

Märkus: hinnangud skaalal 1) minu tase 1 – väga madal, 5 – väga kõrge; 2) ülikooliõpingud aitavad kaasa 1 – vähe, 5 – väga oluliselt; 3) olulisus minu ametikohal 1 – vähe oluline, 5 – väga oluline.

2.5 Lõpetamisjärgne koostöö filosoofiateaduskonnaga

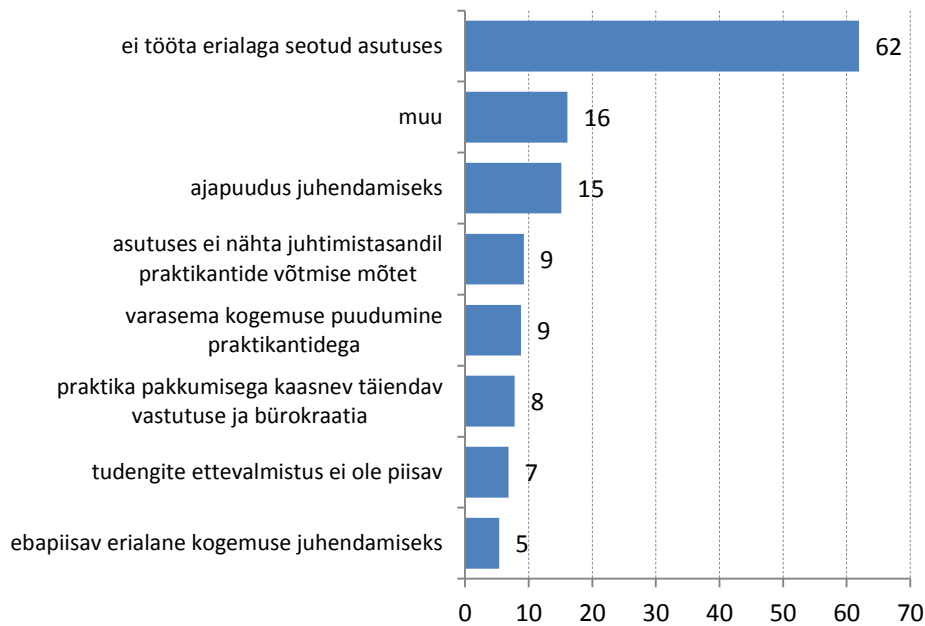
Suur osa vastajatest (70%) on olnud kooliga kontaktis ka pärast lõpetamist (vt joonis 38). Peamiselt suheldakse õppejõudude, kursusekaaslaste või teiste vilistlastega (46%), jälgitakse infot kooli kodulehelt või sotsiaalmeedia vahendusel (27%), viiendik lõpetanutest jätkab õpinguid filosoofiateaduskonnas, 16% käib erialaga seotud (teadus)üritustel, kümnendik on osalenud teaduskonna poolt pakutud täiendusõppes ning 8% töötab Tartu Ülikoolis. Veerand lõpetanutest ei ole pärast lõpetamist kooliga kontaktis olnud.

Joonis 38. Lõpetanute kontakt filosoofiateaduskonnaga pärast lõpetamist (% vastajatest)

Märkus: Osakaalude summa ületab 100% kuna võimalik oli valida mitu vastusevarianti.

381 vastaja ehk ligikaudu 50% hinnangul on ettevõtte või asutus, kus nad töötavad, valmis võtma filosoofiateaduskonna tudengeid praktikale. Ligikaudu kolmandik vastajatest (30%) arwab, et asutus ei ole valmis filosoofiateaduskonna tudengeid praktikale võtma. Praktikavõimaluste puudumise põhjuseks on peamiselt see, et vilistlased ei tööta erialaga seotud asutuses (62%), pole aega tudengite juhendamiseks (15%), asutuses ei nähta juhtimistasandil praktikantide võtmise kasu (9%) või puudub varasem kogemus praktikantidega (9%). Harvem on praktikapakumisest keeldumise põhjuseks töötaja või tudengi ebapiisav erialane ettevalmistus praktika juhendamiseks või läbimiseks (vastavalt 5% ja 7%).

Joonis 39. Põhjused, miks ei ole võimalik filosoofiateaduskonna tudengitele praktikat pakkuda (% vastajatest, n=205)

Märkus: Osakaalude summa ületab 100% kuna võimalik oli valida mitu vastusevarianti.

Muude põhjustena (16%) nimetasid vastajad järgmist:

„Töötan vabakutselisena, ise praktikante ei võtaks, sest pole võimalik ajaliselt nendega tegeleda.“

„Seos erialaga on õhkõrn, ettevõtte on väike ja praktikandile ei jätkuks tegevust.“

„Filosoofiateaduskonnas õpetatavad erialad ei ole antud asutusega seotud.“

„Asutus on väga pisike ning seetõttu pole praktikandile võimalik anda piisaval hulgal erialast tööd, et sellest ka mingi reaalne kasu tõuseks.“

„Vajan alles ise juhendamist.“

Vastajad, kelle hinnangul võiks nende praegune tööandja filosoofiateaduskonna tudengitele praktikat pakkuda, nimetasid sagedamini õpetajapraktikat (39%), kultuuri- või teaduskorralduslikku praktikat (26%) ning muuseumi-, arhiivi- või raamatukogupraktikat (21%, vt joonis 40). Harvem oli pakkuda kriitikapraktikat (4%), sünkroontõlkepraktikat (4%), teatripraktikat (5%) või loovpraktikat (6%).

Joonis 40. Vilistlaste poolt pakutavad praktikavõimalused (%; n=381)

Märkus: Osakaalude summa ületab 100% kuna võimalik oli valida mitu vastusevarianti.

Muude praktikavõimalustena nimetati sageli erialaga mitteseotud praktikat, nt tööd noortega, turundusvaldkonda, personalivaldkonda, infokorraldust, asjaajamist, dokumendihaldust, andmesisestust, praktikat konsultandi, klienditeenindajana, ametniku või administraatorina. Mõned vastajad ei osanud konkreetset praktikavaldkonda nimetada.

3 KOKKUVÕTE

- Filosoofiateaduskonna vilistlasuuringu küsitlusele vastas 31% aastatel 2009–2013 lõpetanud vilistlastest ehk 764 vastajat 2501-st.
- Vastajatest 52% lõpetas TÜ filosoofiateaduskonnas viimati **bakalaureuseõppe**, 44% **magistriõppe** ja 4% **doktoriõppe**.
- Tartu Ülikooli filosoofiateaduskonnas õpetatavate erialade või õppekavade kohta said vastajad infot enamasti **internetist** või **eelnevast haridusasutusest**.
- Kõige olulisemaks kriteeriumiks erialavalikul oli selle **huvipakkumus**. Sagedasemate põhjuste seas oli ka **enda tugevus antud valdkonnas** ja **eneseteostusvõimalused**.
- Õpingute ajal **vahetas õppevormi** 12% vastajatest. Kõige sagedamini vahetati päevane õpe või avatud ülikooli õppevormi eksternina õppimise vastu. **Õppekohta vahetas** õpingute jooksul 7% vastajatest, sagedamini liiguti riigieelarveväliselt kohalt riigieelarvelisele kohale.
- Kõige enam olid vastajad **rahul valitud ülikooli, valitud eriala ning õppejõudude ja õpetamise tasemega**. Kõige madalam oli rahulolu ülikooli poolt pakutud nõustamisteenusega ning praktikavõimalustega.
- **Õppeprotsessi tugevusteks** pidasid vastajad õppejõudude kompetentsi, üldist vabaainete valikut ülikoolis, lõputöö juhendamist filosoofiateaduskonnas, teoreetilist ettevalmistust ja valikuvõimalusi õppekavas. **Õppeprotsessi nõrkustena** märkisid vastajad sagedamini erialast praktikat, teooria ja praktika kooskõla õppekavas ning õppekava läbimõeldust.
- Õppekava raames **ei käinud üldse praktilal** 63% vastajatest, 29% läbis praktika kohustusliku õppekava osana ning 8% läbis praktika vaba- või valikainena.
- **Õpingute ajal töötas** kaks vastajat kolmest, neist pooled töötasid juba enne õppima asumist. Kõrgkooli lõpetamise ajaks **ei olnud töökogemust** igal neljandal vastajal. Üle poole vastajatest töötas õpingute ajal osalise koormusega.
- Peamiselt töötasid vastajad õpingute ajal **majanduslikel põhjustel**. Iga viies töötas juba enne õpinguid ning neile oli õppimine töötamise kõrval lisategevuseks.
- Pooltel juhtudel oli õpingute aegne töökoht seotud õpitava erialaga.
- Vastajate hinnangul **soodustas õpingute ajal töötamine** tööalast arengut ning erialaste teadmiste ja oskuste omandamist, kuid **takistas** õppekava läbimist nominaalajaga ja pidevat õppetöös osalemist.
- Küsitluse hetkel **töötas** 75% vastajatest, sh pooled erialaga seotud ametikohtadel, **töötuid** oli 3%. Erialasel töökohal mittetöötamise põhjusena tõid vastajad välja, et nad pole erialast tööd leidnud või palk ja muud töötingimused on mitteerialasel tööl paremad kui erialastel ametikohtadel.
- Kõige sagedamini olid vastajad erialase töö leidnud isiklikult saadud pakkumise kaudu. Keskmine tööstaaž erialaga seotud ametikohal oli 7 aastat.
- Töökoha saamisele aitasid vastajate hinnangul peamiselt kaasa eesti keele oskus, omandatud eriala ja inglise keele oskus. Töökoha valimisel pidasid vastajad oluliseks, et töö võimaldaks end proovile panna, töökaaslased oleksid head ja töökoht asuks sobivas asukohas. Suurem osa vastajatest töötas pärast lõpetamist Tartus ja Tallinnas.
- Pooled vastajatest töötasid **tippspetsialistina** ning peamiselt **riiklikus, avalik-õiguslikus või munitsipaalasutuses**. Enamik vastajatest töötab kõrgharidust nõudval ametikohal.

- Suurem osa vastajatest on oma praeguse tööga rahul, nad tulevad oma praeguses töökohas tööalaselt hästi toime ning tunnevad end tööturul konkurentsivõimelisena.
- Vastajate keskmine brutopalk teisendatud täiskohale oli 1031 eurot kuus.
- Küsitluse hetkel **jätkas õpinguid** 35% vastajatest. Pooled neist jätkasid õpinguid samal erialal või õppesuunal Tartu Ülikoolis, peamiselt magistri- või doktoriõppes.
- Kõige sagedamini soovivad filosoofiateaduskonna lõpetanud vastajad täiendada end **tööalaste teadmiste ja oskuste** või **erialaste teadmiste ja oskuste osas**.
- Suur osa vastajatest on olnud kooliga kontaktis ka pärast lõpetamist. Peamiselt suhtlevad vastajad õppejõudude, kursusekaaslaste või teiste vilistlastega.
- Poolte vastajate hinnangul on ettevõtte või asutus, kus nad töötavad, valmis võtma filosoofiateaduskonna tudengeid praktikale. Sagedamini oleks pakkuda õpetajapraktikat, kultuuri- või teaduskorralduslikku praktikat ning muuseumi-, arhiivi- või raamatukogupraktikat.

LISA 1. KÜSIMUSTIK

A. Lõpetanu/vastaja taust

1. Olen

1. mees
2. naine

2. Minu vanus on ... aastat.

3. Kus Te elasite enne õpingute alustamist?

- Harjumaa (v.a Tallinn)
- Tallinn
- Hiiumaa
- Ida-Virumaa (v.a Narva)
- Narva
- Jõgevamaa
- Järvamaa
- Läänemaa
- Lääne-Virumaa
- Põlvamaa
- Pärnumaa (v.a Pärnu)
- Pärnu
- Raplamaa
- Saaremaa
- Tartumaa (v.a Tartu)
- Tartu
- Valgamaa
- Viljandimaa
- Võrumaa
- Välismaa

4. Palun märkige, kus Te praegu elate?

- Harjumaa (v.a Tallinn)
- Tallinn
- Hiiumaa
- Ida-Virumaa (v.a Narva)
- Narva
- Jõgevamaa
- Järvamaa
- Läänemaa
- Lääne-Virumaa
- Põlvamaa
- Pärnumaa (v.a Pärnu)

- Pärnu
- Raplamaa
- Saaremaa
- Tartumaa (v.a Tartu)
- Tartu
- Valgamaa
- Viljandimaa
- Võrumaa
- Välismaa

B. Õpingud

Õpingute kohta esitatud küsimuste korral palun lähtuge filosoofiateaduskonnas viimati lõpetatud õpingutest.

5. Millise kõrgharidustaseme õppe Te viimati filosoofiateaduskonnas lõpetasite?

1. bakalaureuseõpe
2. magistriõpe
3. doktoriõpe

6. Millise õppekava Te viimati lõpetasite? Juhul, kui olete lõpetanud mitu õppekava, siis palun lähtuge vastamisel vaid ühest.

Bakalaureuseõppe õppekavad

1. ajalugu
2. eesti ja soome-ugri keeleteadus
3. filosoofia
4. inglise keel ja kirjandus
5. kirjandus ja kultuuriteadused
6. klassikaline filoloogia
7. maalikunst
8. romanistika
9. saksa keel ja kirjandus
10. semiootika ja kultuuriteooria
11. skandinaavia keeled ja kultuurid
12. vene ja slaavi filoloogia

Magistriõppe õppekavad

1. ajaloo ja ühiskonnaõpetuse õpetaja
2. ajalugu
3. anglistika
4. eesti ja soome-ugri keeleteadus
5. eesti keele ja kirjanduse õpetaja

6. eesti keele ja kirjanduse õpetaja mitte-eesti koolis
7. etnoloogia ja folkloristika
8. filosoofia
9. germaani-romaani filoloogia
10. germanistika
11. infokorraldus
12. inglise keel ja kirjandus
13. inglise keele õpetaja
14. kirjalik tõlge
15. kirjandus ja rahvaluule
16. kirjandus- ja teatriteadus
17. klassikaline filoloogia
18. kultuurikorraldus
19. kunstiõpetuse õpetaja
20. maalikunst
21. prantsuse keele õpetaja
22. romanistika
23. saksa keele õpetaja
24. semiootika
25. semiootika ja kultuuriteooria
26. skandinaavia keeled ja kultuurid
27. slavistika
28. suuline tõlge
29. tõlkeõpetus
30. vene ja slaavi filoloogia
31. vene keele ja kirjanduse õpetaja

Doktoriõppe õppekavad

1. ajalugu
2. eesti ja soome-ugri keeleteadus
3. filosoofia
4. germaani-romaani filoloogia
5. kirjandus ja rahvaluule
6. kirjandus ja kultuuriteadused
7. semiootika ja kulturoloogia
8. semiootika ja kultuuriteooria
9. vene ja slaavi filoloogia

7. **Mis aastal Te õpingud lõpetasite?**
8. **Mitu aastat Teil kulus õppekava läbimiseks?**
9. **Kas täitsite õppekava nominaalajaga?**

Nominaalaeg on see aeg, mis on ettenähtud õppekava läbimiseks. Näiteks bakalaureuseõppe nominaalaeg on 3 aastat, magistriõppes 2 aastat ja doktoriõppes 4 aastat. Nominaalaja sisse ei arvestata akadeemilist puhkust.

1. jah, täitsin õppekava ettenähtud nominaalajaga → küsimus 11
2. ei, minu õpingud olid nominaalajast pikemad → küsimus 10

10. Mis oli põhjuseks, et Teie õpingud olid nominaalajast pikemad? Võimalik on valida mitu Teie jaoks sobivat vastusevarianti. → küsimus 11

1. võtsin akadeemilist puhkust omal soovil
2. võtsin akadeemilist puhkust tervislikel põhjustel
3. viibisin lapsehoolduspuhkusel
4. olin kaitseväes
5. võtsin pikendusaasta
6. õpingute ajal töötamise tõttu
7. muu (nt õppimine või lõpetamine eksternina)

11. Juhul kui võtsite akadeemilise puhkuse omal soovil, siis palun täpsustage põhjus.

12. Palun meenutage, kust Te saite infot valitud õppekava/eriala kohta. (Palun märkige kõik Teile sobivad vastused)

1. sõpradelt/ tuttavatelt
2. vanematelt/ sugulastelt
3. ülikooli lahtiste uste päevadelt
4. kooli voldikust või muust trükisest
5. meediast (ajalehed, televisioon, raadio)
6. internetist (veebileht, sotsiaalmeedia vm)
7. infomessilt (Teeviit, Intellektika, kohalik infomess vm)
8. töökohast
9. koolitustelt
10. eelnevast haridusasutusest (gümnaasium, kõrgkool vm)
11. muu allikas, palun täpsustage

**13. Palun hinnake kui olulised olid järgmised põhjused, miks Te asusite õppima seda õppekava/eriala?
Palun hinnake kõiki toodud väiteid.**

		väga oluline	oluline	vähe-oluline	polnud üldse oluline
1	valdkond/ eriala huvitas mind				
2	olin selles valdkonnas tugev				
3	pärast lõpetamist oli selles valdkonnas lihtne tööd leida				
4	hea palk tulevikus				
5	vanemad/sugulased/tuttavad jt soovitasid				
6	sellele õppekavale oli kõige lihtsam sisse saada				
7	töötasin lähedasel erialal ja soovisin kvalifikatsiooni tõsta				
8	esimese eelistusena valitud õppekavale ei saanud sisse				
9	jõudsin otsusele karjäärinõustamise tulemusena				
10	raha (tasuta õppekoht/ jõukohane õppeteenustasu)				
11	õppekava läbimisel arvestati minu varasemaid õpinguid ja töökogemust (VÕTA)				
12	eneseteostusvõimalused				
13	kooli asukoht sobiv/ kodu lähedal				

Muu oluline põhjus eriala valikul, palun täpsustage.

14. Palun märkige, millises õppevormis Te oma õpinguid alustasite ning millises õppevormis lõpetasite.

	päevane õpe (statsionaarne õpe)	avatud ülikool (kaugõpe)	ekstern
õppevorm õpingute alguses			
õppevorm õpingute lõpus			

15. Palun märkige, millisel õppekohal Te oma õpinguid alustasite ning millisel õppekohal lõpetasite.

	riigieelarvelisel (tasuta) õppekohal	riigieelarvvälisel (tasulisel) õppekohal
õppekoht õpingute alguses		
õppekoht õpingute lõpus		

C. Õpingud ja töötamine

16. Kas Te töötasite (v.a juhutööd, praktika ja töötamine õppevaheajal) ?

Juhutöö on ajutine töö, mis üldjuhul ei taga töölepingus ettenähtud sotsiaalseid garantiisid (nt puhkus) ning tasustatakse reeglina tükitöö alusel.

1. enne õppima asumist, kuid mitte õpingute ajal (→ küsimus 22)
2. enne õppima asumist, kui ka õpingute ajal (→ küsimus 17)
3. õpingute ajal (→ küsimus 17)
4. ei töötanud enne õppima asumist ega õpingute ajal (→ küsimus 22)

17. Milline oli Teie töökoormus enamuse õpingute ajast?

1. töötasin täiskoormusega (reeglina 40 tundi nädalas)
2. töötasin üle täiskoormuse
3. töötasin osalise koormusega

18. Mis oli õpingute ajal töötamise (v.a juhutööd, praktika ja töötamine õppevaheajal) peamiseks põhjuseks?

Juhutöö on ajutine töö, mis üldjuhul ei taga töölepingus ettenähtud sotsiaalseid garantiisid (nt puhkus) ning tasustatakse reeglina tükitöö alusel.

(Palun märkige üks kõige olulisem põhjus)

1. ei oleks tulnud muidu majanduslikult toime
2. hirm kaotada senine töökoht
3. soov ennast teostada
4. soov lisaraha teenida
5. soov omandada üldist töökogemust
6. soov saada erialast töökogemust
7. tehti hea pakkumine
8. õpingutest jäi aega üle
9. töötasin enne õpinguid, õppimine oli lisategevus
10. muu oluline põhjus, palun täpsustage

19. Kuivõrd olid Teie õpingute aegne töö ja õpitav eriala seotud?

1. väga lähedalt
2. suures osas
3. mõningal määral
4. ei olnud seotud

20. Kas õpingute ajal töötamine mõjutab Teie hinnangul ... ?

	kindlasti soodustavalt	pigem soodustavalt	pigem takistavalt	kindlasti takistavalt	ei mõjuta kuidagi
õppetöös osalemist					
õppekava läbimist nominaalajaga					
erialaste teadmiste ja oskuste omandamist					
töölalast arengut (tööviljakus, tööalane efektiivsus, tööalaste teadmiste ja oskuste omandamisel jne)					
ühiskondlikku aktiivsust					

21. Kas Teie palk tõusis pärast õpingute lõpetamist? Võimalik on valida mitu Teie jaoks sobivat vastusevarianti.

1. jah, tänu omandatud kõrgemale haridustasemele
2. jah, tänu omandatud erialale
3. jah, tänu töökoha vahetamisele
4. jah, tänu töökoormuse suurendamisele
5. jah, kuid palgatõus ei olnud seotud õpingute lõpetamisega
6. ei, minu palk jäi samaks
7. ei, minu palka vähendati (nt seoses majanduslangusega)
8. muu põhjus, palun täpsustage

22. Kui soovite midagi lisada või täpsustada, siis palun kirjutage.

D. Lõpetamisjärgne tegevus

23. Milline loetletud vastusevariantidest kirjeldab Teie praegust tegevust kõige paremini?

1. töötan (→ küsimus 29)
2. õpin (→ küsimus 24)
3. töötan ja õpin (→ küsimus 24)
4. ei tööta ega õpi, otsin aktiivselt tööd (→ küsimus 46)
5. ei tööta ega õpi, ei otsi ka aktiivselt tööd (→ küsimus 46)
6. olen lapsega kodus (→ küsimus 45)
7. muu tegevus, palun täpsustage (→ küsimus 45)

24. Kas Te jätkate õpinguid ...?

1. kõrgkoolis/tasemeõppes (→ küsimused 25 ja 26)
2. täiendusõppes (nt lühikursused, keeleõpe vm) (→ küsimus 27)
3. kutseõppeasutuses (→ küsimus 27)

25. Juhul kui Te jätkate õpinguid tasemeõppes, kas Te õpite ... ?

1. Tartu Ülikoolis, samal erialal/õppesuunal
2. Tartu Ülikoolis, muul erialal/õppesuunal
3. mõnes teises kõrgkoolis Eestis, samal erialal
4. mõnes teises kõrgkoolis Eestis, muul erialal
5. mõnes teises kõrgkoolis välismaal, samal erialal
6. mõnes teises kõrgkoolis välismaal, muul erialal

26. Millisel õppeastmel Te õpinguid jätkate?

1. rakenduskõrgharidusõppes
2. bakalaureuseõppes
3. magistriõppes
4. bakalaureuse- ja magistriõppe integreeritud õppekaval (arsti-, hambaarsti-, klassiõpetaja vm)
5. doktoriõppes
6. muu, palun täpsustage

27. Juhul kui Te õpite, siis palun märkige kuivõrd olulised olid allpooltoodud väited õpingute jätkamiseks? Palun hinnake kõiki toodud väiteid.

		väga oluline	oluline	vähe-oluline	pole üldse oluline
1	soov ennast täiendada				
2	soov alustada akadeemilist karjääri				
3	soov saada kõrgemat palka				
4	saada parem töökoht/kindlustada oma praegune töökoht				
5	soov omandada võimalikult kõrge haridustase				
6	ei leidnud sobivat tööd				

Muu oluline põhjus õpingute jätkamiseks, palun täpsustage.

28. Teie suunamiseks järgmiste küsimuste juure palun märkige, kas Te praegu ... ?

1. ainult õpin → küsimus 46
2. õpin ja töötan samaaegselt → küsimus 29

Juhul kui töötate rohkem kui ühel ametikohal, siis palume Teid vastata järgnevatele küsimustele, pidades silmas oma põhitöökohta või põhitööd.

29. Kuivõrd on Teie praegune põhitöö seotud õpitud erialaga?

1. väga lähedalt (→ küsimus 31)
2. suures osas (→ küsimus 31)
3. mõningal määral (→ küsimus 33)
4. ei ole seotud (→ küsimus 30)

30. Juhul kui praegune põhitöö ei ole seotud õpitud erialaga, siis mis on selle põhjus?

Palun hinnake kõiki toodud väiteid.--> küsimus 33

		Nõustun täiesti	Pigem nõustun	Pigem ei nõustu	Ei nõustu üldse
1	ei ole leidnud erialast tööd				
2	elukohas ei ole erialast tööd				
3	antud töö on huvitavam				
4	palk ja muud töötingimused on paremad				
5	töötasin sellel kohal juba ülikooli ajal				

Muu oluline põhjus, palun täpsustage.

31. Kui kaua aega kulus Teil pärast lõpetamist erialase töö leidmiseks?

- 1 kuni 2 kuud
- 2 kuni 6 kuud
- 6 kuud kuni aasta
- kauem kui 1 aasta
- töötasin erialasel tööl juba õpingute ajal

32. Palun märkige oma tööstaaz erialaga seotud ametikohtadel sh õpingute ajal (täisaastates)

33. Kas Te töötate ... ?

- riiklikus, avalik-õiguslikus või munitsipaalasutuses
- oma firmas
- erafirmas või eraisiku teenistuses
- MTÜ-s, sihtasutuses
- olete füüsilisest isikust ettevõtja või vabakutseline
- mitmes eelnevalt nimetatud omandivormiga asutuses või firmas samaaegselt

34. Kas Te olete ametilt ... ?

- kõrgem ametnik/juht** (nt direktor, juhataja, väikeettevõtte juht, valdkonna juht)
- tippspetsialist** (lektor, õppejõud, õpetaja, avaliku teenistuse spetsialist, arhivaar, kuraator, filosoof, filoloog, keeleteadlane, keeleteoimetaja, toimetaja, ajaloolane, tõlk, semantik, lingvist, etnoloog, kunstnik)
- tehnik või keskastme spetsialist** (nt tehnik, operaator, maakler, raamatupidaja, politseiinspektor, õde, müügiesindaja, ostuagent, varustaja, juhiabi, assistent, helitoimetaja, helitehnik)
- ametnik** (nt sekretär, kantsleitöötaja, andmesisetaja, teller, palgaarvestaja, laohoidja, administraator, küsitleja, raamatukogutöötaja)
- teenindus- või müügitöötaja** (nt giid, stjuuard, reisisaatja, kokk, iluteenindaja, müüja, kassiir, modell, päästja, tuletõrjuja, politseinik, lapsehoidja, turvamees)

6. **põllumajanduse või kalanduse oskustööline** (nt talunik, põllu- või aiasaaduste kasvataja, kalur, looma- või linnukasvataja, jahimees, mesinik, metsnik)
7. **oskus- või käsitööline** (nt ehitaja, pottsepp, mürsepp, mehaanik, rätsep, elektrik, siseviimistleja, keevitaja, sepp, kondiiter, pagar)
8. **seadme- või masinaoperaator** (nt vedurijuht, autojuht, masinaoperaator)
9. **lihttööline** (nt koristaja, aknapesija, kojamees, uksehoidja, köögitööline)
10. **relvajõududes**
11. **ei oska öelda**

Juhul, kui vajate abi oma ametikoha klassifitseerimisel, palun kasutage aastal 2011 kehtima hakanud ametite klassifikaatorit http://www.kutsekoda.ee/fwk/ml/10409017/AK_2008.pdf

35. Millist haridustaset eeldab Teie praegune amet?

1. põhiharidus (→ küsimus 37)
2. keskharidus (→ küsimus 37)
3. kutseharidus (→ küsimus 37)
4. kõrgharidus (→ küsimus 36)
5. ei oska öelda/ haridustase pole sellel töökohal oluline (→ küsimus 37)

36. Juhul, kui Teie praegune amet eeldab kõrgharidust, siis millist taset ... ?

1. rakenduskõrgharidust
2. bakalaureusekraadi
3. magistrikraadi
4. doktorikraadi

37. Kas Te töötate praegu

1. täiskoormusega (reeglina 40 tundi nädalas) (→ küsimus 40)
2. üle täiskoormuse (→ küsimus 40)
3. osalise koormusega (→ küsimus 38 ja 39)
4. hooaja- ja juhutöödel (→ küsimus 46)

38. Milline on Teie keskmine töötundide arv nädalas?

39. Kas Te ... ?

1. töötate osalise koormusega omal soovil
2. sooviksite töötada täiskoormusega, kuid tööandja ei võimalda
3. sooviksite töötada küll osaajaga, kuid rohkem töötunde, kuid tööandja ei võimalda
4. muu (palun täpsustage)

40. Kui suur on Teie põhitöökoha ühe kuu tasu, palun vastake üks kahest variandist

1. brutopalk (palk koos maksudega eurodes)
2. netopalk (kättesaadud palk eurodes)

41. Kus asub Teie töökoht?

1. Harjumaa (v.a Tallinn)
2. Tallinn

3. Hiiumaa
4. Ida-Virumaa (v.a Narva)
5. Narva
6. Jõgevamaa
7. Järvamaa
8. Läänemaa
9. Lääne-Virumaa
10. Põlvamaa
11. Pärnumaa (v.a Pärnu)
12. Pärnu
13. Raplamaa
14. Saaremaa
15. Tartumaa (v.a Tartu)
16. Tartu
17. Valgamaa
18. Viljandimaa
19. Võrumaa
20. Välismaal

42. Kui olulised olid Teile töökohta valimisel järgmised faktorid?

Palun hinnake kõiki toodud väiteid.

		väga oluline	oluline	vähe- oluline	pole üldse oluline
1	ametikoha/töökohta prestiiž				
2	enese proovilepanek				
3	hea palk				
4	head karjääri- ja arenguvõimalused				
5	head töökaaslased				
6	paindlik töögraafik				
7	pikk puhkus				
8	sobiv asukoht				
9	soodustused (ametiauto vms)				
10	töö oli õpitud erialaga seotud				
11	erialast tööd ei olnud				

43. Millisel viisil leidsite oma töökohta? Palun märkige üks, kõige olulisem viis.

1. võtsin tööandjaga ise ühendust (konkreetset tööpakkumist ei olnud)
2. seda tööd pakuti mulle isiklikult
3. kasutasin sugulaste või tuttavate abi
4. olin selles organisatsioonis praktikal
5. organisatsioon tutvustas töövõimalusi ülikoolis
6. leidsin tööpakkumise ülikooli vahendusel

7. leidsin tööpakkumise ajalehe-, TV-, raadio- või muust avalikust reklaamist
8. leidsin tööpakkumise internetist
9. sain tööpakkumise personaliotsingu portaalist (CV Online, CV Keskus vmt)
10. leidsin töökoha Eesti Töötukassa (kuni 2009 Tööhõiveameti) kaudu
11. asutasin praksise või eraettevõtte, alustasin FIEna
12. töötasin sellel töökohal juba õpingute ajal
13. muu viis töökoha leidmiseks, palun täpsustage

44. Palun hinnake, kuivõrd aitasid järgmised tegurid kaasa Teie praeguse töökoha saamisele.

Nõustun täiesti antud väitega tähendab, et see tegur aitas oluliselt kaasa töökoha leidmisele;

ei nõustu üldse tähendab, et see tegur polnud töökoha leidmisel tähtis.

		nõustun täiesti	pigem nõustun	pigem ei nõustu	ei nõustu üldse
1	omandatud (pea)eriala/ erialad				
2	omandatud kõrvaleriala(d)				
3	lõputöö teema				
4	õppealased saavutused				
5	läbitud täienduskoolitused				
6	Tartu Ülikooli maine				
7	õpingute ajal läbitud praktika				
8	eelnev töökogemus samas valdkonnas				
9	välismaal õppimine				
10	välismaal töötamine				
11	eesti keele oskus				
12	inglise keele oskus				
13	teiste võõrkeelte oskus				
14	karjääriteenused (nt karjäärinõustamine, tööturuga seonduvad seminarid, töölaad, infovahendamine jne)				

45. Milline on Teie praegune peamine sissetulekuallikas?

1. töötasu
2. ettevõtjatulu, dividendid, intressid
3. toetused, abirahad (lastetoetus, sotsiaaltoetus, toimetulekutoetus), alimendid, pension, stipendiumid
4. õppelaen ja/või muud laenud
5. abikaasa/elukaaslase sissetulek, vanemate sissetulek, teiste sugulaste toetus
6. säästud, vara müük
7. muu

46. Kas ja millises valdkonnas tunnete enesetäiendamise vajadust?

Võimalik on märkida mitu Teie jaoks sobivat vastusevarianti.

1. erialased teadmised ja oskused (need, mis on seotud omandatud erialaga)
2. tööalased teadmised ja oskused (need, mida on vaja konkreetsel ametikohal toimetulekuks)
3. üldharivad teadmised
4. hobi- ja huvialased teadmised ja oskused
5. muu (palun täpsustage)
6. ei tunne hetkel enesetäiendamise vajadust

47. Juhul, kui Te tunnete vajadust konkreetsete teadmiste või oskuste järele (ehk millist täiendusõpet võiks Tartu Ülikool või konkreetselt Tartu Ülikooli filosoofiateaduskond Teile pakkuda), siis palun kirjutage.

E. Ülikooliõpingud ja hinnang sellele

Järgnevalt palume Teil anda hinnangud ülikooliõpingutele lähtuvalt viimati lõpetatud õppekavast.

48. Palume Teid hinnata, kuivõrd nõustute erinevate väidetega oma viimati läbitud õppekava eesmärgipärasuse kohta ning vastavuse kohta tööturu nõuetega?

		nõustun täiesti	pigem nõustun	pigem ei nõustu	ei nõustu üldse	ei oska vastata
1	õpinguid alustades teadsin õppekava eesmäärke ja õpiväljundeid					
2	läbitud õpe oli vastavuses minu ootustega õppekavale					
3	kasutan oma töös väga sageli õpingute käigus omandatud oskusi ja teadmisi					

49. Kas Te käisite õppekava raames praktikal?

1. jah, läbisin kohustusliku erialase praktika (mõne ettevõtte/asutuse juures)
2. jah, läbisin praktika vaba- / valikainena
3. õppekava raames praktikat ei toimunud (→ küsimus 48)

50. Kas praktikast oli kasu?

1. jah, (palun täpsustage, kuidas)
2. ei, (palun täpsustage, miks)

51. Kas Te saite ülikoolis õpinguteks piisavalt tuge (tuutorid, karjääri- ja õppekorraldusnõustajad, sekretärid, psühholoogid jt)?

1. jah, sain piisavalt tuge (→ küsimus 53)
2. ei saanud piisavalt tuge (→ küsimus 52)
3. ei olnud sellistest võimalustest teadlik (→ küsimus 53)
4. ei vajanud sellist tuge (→ küsimus 53)

52. Juhul, kui Te ei saanud ülikoolis õpinguteks piisavalt tuge (tuutorid, karjääri- ja õppekorraldusnõustajad, psühholoogid jt), siis palun põhjendage.

53. Millega jäite õppeprotsessis kõige rohkem rahule? Palun täpsustage.

1. erialane praktika
2. teoreetiline ettevalmistus
3. teooria ja praktika kooskõla
4. õppejõudude kompetentsus
5. praktika juhendamine
6. lõputöö juhendamine
7. hästi läbimõeldud õppekava
8. paindlikud valikuvõimalused õppekavas
9. suur vabaainete valik ülikoolis
10. erialase spetsialiseerumise võimalus
11. erialane võrgustik
12. interdistsiplinaarse õppe võimalus
13. muu

54. Mis oli õppeprotsessis kõige nõrgem/suurem puudus? Palun täpsustage.

1. erialane praktika
2. teoreetiline ettevalmistus
3. teooria ja praktika kooskõla
4. õppejõudude kompetentsus
5. praktika juhendamine
6. lõputöö juhendamine
7. õppekava läbimõeldus
8. valikuvõimalused õppekavas
9. vabaainete valik ülikoolis
10. erialase spetsialiseerumise võimalus
11. erialane võrgustik
12. interdistsiplinaarse õppe võimalus
13. muu

55. Alljärgnevalt on toodud rida pädevusi. Palun hinnake 5-pallisel skaalal

(1) oma pädevuse praegust taset,

(2) seda, kuidas ülikooliõpingud on kaasa aidanud pädevuse kujunemisele ja

(3) pädevuse olulisust praegusel ametikohal.

	pädevused	minu tase on	ülikooliõpingud aitasid kaasa	olulisus minu ametikohal
		1 – väga madal 5 – väga kõrge	1 – vähe 5 – väga oluliselt	0 – ei tööta hetkel 1 – vähe oluline 5 – väga oluline
1	erialased teadmised ja oskused			
2	uurimistö- ja analüüsioskused			
3	üldised maailmapilti avardavad teadmised			
4	oskus teoreetilisi teadmisi praktikas rakendada			

5	üldine suuline ja kirjalik eneseväljenduoskus emakeeles			
6	erialane väljenduoskus emakeeles			
7	üldine võõrkeelteoskus			
8	erialane võõrkeelteoskus			
9	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kasutamise oskus (üldine arvutioskus, erialaste arvutiprogrammide kasutamise oskus)			
10	meeskonnatööoskus			
11	efektiivne ajakasutus- ja planeerimisoskus			
12	juhtimisoskus			
13	enesekehtestamise ja läbirääkimise oskus			
14	ettevõtlikkus ja initsiatiiv			

56. Vaadates tagasi õpingutele ja hinnates oma praegust tööd, palun hinnake järgmiste väidete õigsust:

		nõustun täiesti	pigem nõustun	pigem ei nõustu	ei nõustu üldse	ei saa hinnata
1	olen rahul oma õppekava/eriala valikuga					
2	olen rahul ülikooli valikuga					
3	olen rahul läbitud õppekavaga (ülesehitus, valikuvõimalused jm)					
4	olen rahul praktikavõimalustega					
5	olen rahul õppejõudude ja õpetamise tasemega					
6	olen rahul juhendamise					
7	olen rahul õppetöö korraldusega					
8	olen rahul ülikooli poolt pakutud nõustamisteenustega					
9	olen oma praeguse tööga rahul					
10	tulen oma praeguses töökohas tööalaselt hästi toime					
11	tunnen end tööturul konkurentsivõimelisena					

57. Kui märkisite eelmises küsimuses mõneks vastuseks „pigem ei nõustu“ või „ei nõustu üldse“, siis palun põhjendage.

58. Kui soovite seoses õpingutega ülikoolis midagi lisada/täiendada, palun kirjutage!

F. Lõpetamisjärgne koostöö Tartu Ülikooli filosoofiateaduskonnaga

59. Mil moel on jätkunud Teie kontakt Tartu Ülikooli filosoofiateaduskonnaga pärast lõpetamist? Palun märkige kõik sobivad vastused.

1. ei ole pärast lõpetamist kontaktis olnud
2. olen osalenud täiendusõppes
3. olen tellinud täiendusõpet
4. olen õpetanud või pidanud ettekandeid filosoofiateaduskonnas
5. jälgin kodulehte ja/või sotsiaalmeedia kanaleid
6. käin oma eriala (teadus)üritustel
7. osalen ülikooliga seotud erialaseltsi tegevuses
8. töotan tartu ülikoolis
9. jätkan õpinguid tartu ülikooli filosoofiateaduskonnas
10. jätkan õpinguid tartu ülikooli muus teaduskonnas
11. suhtlen õppejõudude, kursusekaaslaste ja teiste vilistlastega
12. muu kontakt, palun täpsustage

60. Millist laadi täienduskoolituste vastu Te huvi tunneksite?

1. keeleõpe
2. erialakeele õpe
3. õpetajakoolitus lõpetatud erialal
4. täiendõpe õpitud erialal
5. täiendõpe mõnel muul erialal
6. meeskonnatöö
7. ajakasutus- ja planeerimisoskus
8. juhtimisoskus
9. enesekehtestamine ja läbirääkimise oskus,
10. info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kasutamise oskus
11. muu, palun täpsustage

61. Kas ettevõtte või asutus, kus Te töötate, oleks Teie hinnangul valmis võtma Tartu Ülikooli filosoofiateaduskonna tudengit praktikale?

1. jah ->63
2. ei →62
3. ei tööta hetkel →lõpp

62. Mis põhjusel ei soovi asutus või ettevõtte, kus Te töötate, praktikat pakkuda? →Lõpp

1. varasema kogemuse puudumine praktikantidega
2. ajapuudus juhendamiseks
3. ebapiisav erialane kogemus juhendamiseks
4. tudengite ettevalmistus ei ole piisav
5. asutuses ei nähta juhtimistasandil praktikantide võtmise mõtet/kasu
6. praktika pakkumisega kaasnev täiendav vastutus ja bürokraatia
7. ei tööta erialaga seotud asutuses
8. muu põhjus, palun täpsustage

63. Mis laadi praktikat oleks asutus või ettevõtte, kus Te töotate, valmis filosoofiateaduskonna tudengitele pakkuma?

1. giidipraktika
2. kriitikapraktika (arvustuse avaldamine)
3. kultuuri- või teaduskorralduslik praktika (kaasalöömine kirjandusfestivalide, erialaseltside, konverentside, seminaride, tööpaja, loengusarja, olümpiaadi korraldamises, õppepekkursioonid)
4. loovpraktika (ilukirjandusliku, kunsti- või muusikateose loomine)
5. muuseumi-, arhiivi-, raamatukogupraktika
6. näitusepraktika
7. projektikirjutamispraktika
8. sünkroontõlkepraktika
9. teatripraktika (lavastusprotsessis osalemine)
10. toimetamispraktika
11. tõlkepraktika (ka subtiitrite loomine)
12. välitööd (arheoloogia, etnoloogia, folkloristika, murdepraktika)
13. õpetajapraktika
14. muu

Kui asutus või ettevõtte on valmis filosoofiateaduskonna tudengitele praktikat pakkuma, siis palun sisestage kontaktandmed järgmisel lehel, et tagada Teie vastuste anonüümsus antud küsitluses.

Täname, et leidsite aega küsimustikule vastata! Vilistlasuuringu tulemuste kokkuvõtte avaldame filosoofiateaduskonna kodulehel orienteeruvalt juunis 2014.

LISA 2. TABELID JA JOONISED

Tabel 50. Vastajate elukoht enne õpinguid ja aastal 2014 lõpetamise aasta järgi (% vastajatest, n=764)

	2009		2010		2011		2012		2013	
	enne õpinguid	aastal 2014	enne õpinguid	aastal 2014	enne õpinguid	aastal 2014	enne õpinguid	aastal 2014	enne õpinguid	aastal 2014
Harjumaa (v.a Tallinn)	3	3	5	2	8	4	8	3	8	3
Tallinn	25	28	22	28	16	19	22	20	28	27
Hiiumaa	1				1		1	1		
Ida-Virumaa (v.a Narva)	4		1		2	1	3	1	2	1
Narva	1	1	1	2	1		1			
Jõgevamaa	4	1	4	2	2		2	3	1	
Järvamaa	2	1	4	2	3	1	3		3	
Läänemaa	3	3	1	1	2	1	1	1	2	1
Lääne-Virumaa	3	1	7	2	4	1	4	1	6	2
Põlvamaa	5	3	2	1	2	2	1	1	2	1
Pärnumaa (v.a Pärnu)	1	1	2		1	1	1	1	3	
Pärnu	4	2	2	1	6	4	4	1	6	1
Raplamaa	2	2			5	1	1	1	4	1
Saaremaa	1		1		5	1			3	1
Tartumaa (v.a Tartu)	5	4	8	7	3	2	4	4	4	2
Tartu	25	34	26	34	24	43	32	48	20	47
Valgamaa	2	1	3	1	4	2	1	2	1	
Viljandimaa	4		4	3	4	4	5	1	4	3
Võrumaa	4	3	5	2	5	2	4	3	2	1
Välismaa	1	12	2	12	2	11	2	8	1	9
Kokku (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (n)	116	116	132	132	165	165	139	139	212	212

Tabel 51. Vastajate elukoht enne õpinguid ja aastal 2014 instituutide lõikes (% vastajatest, n=764)

	FLAJ		FLEE		FLFI		FLGR		FLKU	
	enne õpinguid	aastal 2014	enne õpinguid	aastal 2014	enne õpinguid	aastal 2014	enne õpinguid	aastal 2014	enne õpinguid	aastal 2014
Harjumaa (v.a Tallinn)	6	4	9	5	12	2	5	3	6	2
Tallinn	26	27	14	18	35	35	23	24	21	22
Hiiumaa			2	1	1					
Ida-Virumaa (v.a Narva)	3	1	3		1		3		1	
Narva		1	2	1		1	1	1		

Jõgevamaa	3	1	3	2			3	1	2	
Järvamaa	2	1	4	1	3	1	3	1	3	1
Läänemaa	1	1	2	1	2		2	1	3	1
Lääne- Virumaa	6	3	6		4		4	2	5	2
Põlvamaa	1	1	5	2	1		2	1	2	3
Pärnumaa (v.a Pärnu)	4	1			1	1	1			
Pärnu	5	1	5	2	2		4	3	7	1
Raplamaa	5	2	2	1	1		1	1	4	
Saaremaa	2	1	2	1			3	1	3	
Tartumaa (v.a Tartu)	4	3	3	2	2		5	4	7	6
Tartu	21	39	24	44	30	42	27	40	23	49
Valgamaa	3	1	4	2	2		1		2	2
Viljandimaa	3	1	2	2		3	6	2	7	5
Võrumaa	4	3	6	4	3	3	4	1	3	
Välismaa	1	8	2	11		12	2	14	1	6
Kokku (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kokku (n)	189	189	121	121	69	69	264	264	121	121

Tabel 52. Hinnang õppeprotsessi osadele instituutide lõikes (% vastajatest)

	FLAJ (n=188)		FLEE (n=120)		FLFI (n=68)		FLGR (n=264)		FLKU (n=120)		kokku (n=760)	
	tugevus	nõrkus	tugevus	nõrkus	tugevus	nõrkus	tugevus	nõrkus	tugevus	nõrkus	tugevus	nõrkus
õppejõudude kompetentsus	54	8	45	8	56	9	44	19	61	5	50	11
vabaainete valik ülikoolis	40	9	38	6	60	1	46	7	44	6	44	7
teoreetiline ettevalmistus	35	10	43	3	50	4	41	8	31	6	41	7
lõputöö juhendamine	40	22	49	18	49	15	41	14	31	20	41	17
valikuvõimalused õppekavas	48	15	42	11	47	10	28	20	42	19	39	17
interdistsiplinaarse õppe võimalus	18	10	8	9	43	4	14	10	8	13	15	10
erialase spetsialiseerumise võimalus	21	12	17	6	7	19	13	23	14	18	15	17
erialane võrgustik	12	13	13	8	9	21	10	20	13	22	11	17
erialane praktika	16	30	8	39		47	12	38	8	45	11	38
õppekava läbimõeldus	11	25	10	28	13	29	10	30	9	32	10	29
teooria ja praktika kooskõla	7	32	8	37	3	32	14	29	7	37	9	32
praktika juhendamine	6	7	7	7		12	6	5	3	9	5	7
muu	4	15	3	13	6	9	7	15	2	12	5	14

Tabel 53. Hinnang õppeprotsessi osadele lõpetamise aasta järgi (% vastajatest)

	2009 (n=115)		2010 (n=132)		2011 (n=164)		2012 (n=139)		2013 (n=210)		kokku (n=760)	
	tugevus	nõrkus	tugevus	nõrkus	tugevus	nõrkus	tugevus	nõrkus	tugevus	nõrkus	tugevus	nõrkus
õppejõudude kompetentsus	52	8	47	12	48	14	51	10	53	11	50	11
vabaainete valik ülikoolis	46	10	40	5	44	7	48	5	44	7	44	7
lõputöö juhendamine	42	25	44	17	42	21	29	12	46	16	41	17
teoreetiline ettevalmistus	37	4	36	14	41	6	42	5	41	6	40	7
valikuvõimalused õppekavas	38	17	39	13	41	14	41	14	37	23	39	17
interdistsiplinaarse õppe võimalus	13	9	16	9	12	10	19	9	17	11	15	10
erialase spetsialiseerumise võimalus	21	18	20	11	12	20	13	20	13	15	15	17
erialane võrgustik	11	18	14	17	5	21	12	15	14	13	11	17
erialane praktika	6	40	12	31	9	40	9	36	16	41	11	38
õppekava läbimõeldus	7	25	8	23	12	30	9	30	13	32	10	29
teooria ja praktika kooskõla	7	30	12	27	8	31	10	41	10	32	9	32
praktika juhendamine	2	3	5	7	5	11	4	5	7	8	5	7
muu	5	11	4	16	5	13	6	15	3	13	5	14

Tabel 54. Hinnang õpingute ajal töötamise mõjust õppetööle ja erialasele arengule instituutide lõikes (% vastajatest, kes õpingute ajal töötasid)

		soodustab	takistab	ei mõjuta
FLAJ (n=132)	õppetöös osalemist	29	65	6
	õppekava läbimist nominaalajaga	7	86	7
	erialaste teadmiste ja oskuste omandamist	61	26	13
	töölalast arengut	70	23	7
	ühiskondlikku aktiivsust	54	35	11
FLEE (n=78)	õppetöös osalemist	26	72	2
	õppekava läbimist nominaalajaga	13	77	10
	erialaste teadmiste ja oskuste omandamist	77	15	8
	töölalast arengut	87	10	3
	ühiskondlikku aktiivsust	64	28	8
FLFI (n=41)	õppetöös osalemist	5	90	5
	õppekava läbimist nominaalajaga	2	93	5
	erialaste teadmiste ja oskuste omandamist	54	24	22
	töölalast arengut	68	25	7
	ühiskondlikku aktiivsust	46	44	10
FLGR	õppetöös osalemist	21	74	5

(n=174)	õppekava läbimist nominaalajaga	6	87	7
	erialaste teadmiste ja oskuste omandamist	68	21	11
	tööstalast arengut	75	17	8
	ühiskondlikku aktiivsust	54	34	12
FLKU (n=77)	õppetöös osalemist	19	69	12
	õppekava läbimist nominaalajaga	5	78	17
	erialaste teadmiste ja oskuste omandamist	56	30	14
	tööstalast arengut	78	14	8
	ühiskondlikku aktiivsust	77	17	6

Tabel 55. Hinnang õpingute ajal töötamise mõjust õppetööl ja erialasele arengule lõpetamise aasta järgi (% vastajatest, kes õpingute ajal töötasid)

		soodustab	takistab	ei mõjuta
2009 (n=76)	õppetöös osalemist	25	72	3
	õppekava läbimist nominaalajaga	13	82	5
	erialaste teadmiste ja oskuste omandamist	74	13	13
	tööstalast arengut	76	20	4
	ühiskondlikku aktiivsust	70	21	9
2010 (n=100)	õppetöös osalemist	22	70	8
	õppekava läbimist nominaalajaga	7	88	5
	erialaste teadmiste ja oskuste omandamist	62	28	10
	tööstalast arengut	73	19	8
	ühiskondlikku aktiivsust	55	34	11
2011 (n=111)	õppetöös osalemist	23	72	5
	õppekava läbimist nominaalajaga	5	86	9
	erialaste teadmiste ja oskuste omandamist	65	19	16
	tööstalast arengut	80	13	7
	ühiskondlikku aktiivsust	54	37	9
2012 (n=83)	õppetöös osalemist	21	73	6
	õppekava läbimist nominaalajaga	7	88	5
	erialaste teadmiste ja oskuste omandamist	60	32	8
	tööstalast arengut	73	20	7
	ühiskondlikku aktiivsust	49	39	12
2013 (n=132)	õppetöös osalemist	22	71	7
	õppekava läbimist nominaalajaga	6	78	16
	erialaste teadmiste ja oskuste omandamist	64	23	13
	tööstalast arengut	75	18	7
	ühiskondlikku aktiivsust	63	27	10

Tabel 56. Tegurid, mis aitasid kaasa töökoha saamisele instituutide lõikes (% vastajatest)

	FLAJ (n=152)	FLEE (n=89)	FLFI (n=49)	FLGR (n=196)	FLKU (n=84)	kokku (n=570)
eesti keele oskus	83	91	77	79	84	82
omandatud eriala	75	87	43	80	64	74
inglise keele oskus	70	61	76	84	61	73
eelnev töökogemus samas valdkonnas	60	66	49	61	66	61
teiste võõrkeelte oskus	55	57	55	73	49	60
omandatud kõrvaleriala	58	64	41	60	56	58
Tartu Ülikooli maine	60	59	37	52	47	53
läbitud täienduskoolitused	42	54	38	39	41	43
õppealased saavutused	41	43	24	34	39	37
õpingute ajal läbitud praktika	43	33	10	27	26	31
välismaal õppimine	24	18	22	34	18	26
lõputöö teema	26	25	16	15	24	21
välismaal töötamine	20	17	16	30	13	21
karjääriteenused	8	10	8	10	1	8

Tabel 57. Hinnangud enda pädevuste tasemele instituutide ja lõpetamise aasta järgi (keskmine hinnang skaalal 1...5)

	keskmine (n=710)	FLAJ (n=172)	FLEE (n=109)	FLFI (n=66)	FLGR (n=249)	FLKU (n=114)	2009 (n=106)	2010 (n=128)	2011 (n=156)	2012 (n=128)	2013 (n=192)
erialased teadmised ja oskused	3,7	3,6	3,9	3,5	3,9	3,7	3,8	3,7	3,7	3,7	3,7
uurimistö- ja analüüsioskused	3,8	3,8	3,9	3,9	3,8	3,8	3,8	3,9	3,8	3,8	3,9
üldised maailmapilti avardavad teadmised	3,9	4,0	3,8	4,1	3,9	3,9	3,9	4,0	3,9	3,9	3,9
oskus teoreetilisi teadmisi praktikas rakendada	3,7	3,6	3,8	3,6	3,8	3,6	3,6	3,7	3,8	3,7	3,7
üldine suuline ja kirjalik eneseväljendusoskus	4,3	4,1	4,5	4,2	4,3	4,3	4,3	4,2	4,3	4,2	4,4
erialane väljendusoskus emakeeles	4,0	3,9	4,2	3,7	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	3,9	4,0
üldine võõrkeelteoskus	3,9	3,7	3,7	3,8	4,3	3,8	3,9	3,9	3,8	3,9	4,0
erialane võõrkeelteoskus	3,7	3,2	3,3	3,5	4,2	3,4	3,6	3,8	3,5	3,6	3,7
info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kasutamise	3,9	3,8	4,0	3,9	4,0	3,8	3,7	3,9	3,9	4,0	3,9
meeskonnatööoskus	3,9	3,9	4,0	3,7	3,9	3,9	3,9	3,9	4,0	3,9	3,9
efektiivne ajakasutus- ja planeerimisoskus	3,7	3,7	3,9	3,6	3,8	3,5	3,6	3,8	3,8	3,6	3,8
juhtimisoskus	3,3	3,3	3,2	3,1	3,3	3,2	3,1	3,3	3,3	3,2	3,3
enesekehtestamise ja läbirääkimise oskus	3,4	3,4	3,4	3,6	3,5	3,3	3,3	3,5	3,5	3,4	3,5
ettevõtlikkus ja initsiatiiv	3,6	3,6	3,5	3,6	3,6	3,8	3,6	3,7	3,6	3,5	3,7

Tabel 58. Hinnangud Tartu Ülikooli filosoofiateaduskonna rollile pädevuste kujundamisel instituutide ja lõpetamise aasta järgi (keskmine hinnang skaalal 1...5)

	keskmine (n=710)	FLAJ (n=172)	FLEE (n=109)	FLFI (n=66)	FLGR (n=249)	FLKU (n=114)	2009 (n=106)	2010 (n=128)	2011 (n=156)	2012 (n=128)	2013 (n=192)
erialased teadmised ja oskused	4,1	4,1	4,1	4,0	4,1	4,3	4,2	3,9	4,0	4,3	4,3
uurimistö- ja analüüsioskused	4,1	4,1	4,0	4,4	3,9	4,3	4,1	3,9	4,0	4,2	4,2
üldised maailmapilti avardavad teadmised	3,9	4,0	3,4	4,3	3,8	4,1	3,8	3,9	3,8	4,0	3,9
oskus teoreetilisi teadmisi praktikas rakendada	3,3	3,0	3,3	3,2	3,4	3,3	3,2	3,2	3,2	3,4	3,3
üldine suuline ja kirjalik eneseväljendusoskus emakeeles	3,6	3,5	4,0	3,8	3,5	3,9	3,7	3,4	3,5	3,8	3,8
erialane väljendusoskus emakeeles	3,8	3,8	4,2	4,0	3,5	4,1	3,9	3,6	3,8	3,9	4,0
üldine võõrkeelteoskus	3,5	3,0	3,3	3,4	4,2	3,1	3,6	3,5	3,4	3,6	3,6
erialane võõrkeelteoskus	3,6	3,1	3,3	3,8	4,3	3,1	3,6	3,6	3,4	3,6	3,8
info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kasutamise oskus	2,5	2,3	2,9	2,3	2,6	2,3	2,4	2,4	2,4	2,7	2,5
meeskonnatööoskus	2,6	2,5	2,8	2,2	2,8	2,7	2,7	2,6	2,6	2,7	2,7
efektiivne ajakasutus- ja planeerimisoskus	3,0	3,0	3,0	3,0	3,2	2,9	2,8	3,0	3,0	3,1	3,1
juhtimisoskus	2,1	2,1	2,1	1,9	2,0	2,2	2,0	1,9	2,1	2,1	2,1
enesekehtestamise ja läbirääkimise oskus	2,4	2,4	2,5	2,4	2,4	2,6	2,4	2,4	2,4	2,4	2,6
ettevõtlikkus ja initsiatiiv	2,5	2,5	2,7	2,2	2,5	2,7	2,5	2,5	2,5	2,5	2,6

Tabel 59. Hinnangud pädevuste olulisusele töökohal instituutide ja lõpetamise aasta järgi (keskmine hinnang skaala 1..5, vastajate arv varieerub pädevuste lõikes)

	keskmine	FLAJ	FLEE	FLFI	FLGR	FLKU	2009	2010	2011	2012	2013
erialased teadmised ja oskused	3,6	3,4	4,0	2,8	3,8	3,3	3,6	3,7	3,7	3,5	3,4
uurimistö- ja analüüsioskused	3,6	3,8	3,7	3,7	3,5	3,7	3,8	3,8	3,7	3,7	3,3
üldised maailmapilti avardavad teadmised	3,9	3,8	3,9	3,6	3,9	4,0	4,1	4,0	4,0	3,9	3,6
oskus teoreetilisi teadmisi praktikas rakendada	4,0	3,9	4,1	3,5	4,0	4,1	4,0	3,9	4,0	4,0	3,9
üldine suuline ja kirjalik eneseväljendusoskus emakeeles	4,3	4,2	4,5	3,8	4,3	4,4	4,3	4,2	4,4	4,3	4,2
erialane väljendusoskus emakeeles	3,7	3,6	4,0	2,9	3,7	3,7	3,8	3,6	3,7	3,7	3,6
üldine võõrkeelteoskus	4,0	3,8	3,6	3,9	4,3	3,9	4,0	4,0	3,9	3,9	4,0
erialane võõrkeelteoskus	3,5	3,3	3,0	2,6	4,1	3,3	3,7	3,6	3,4	3,4	3,5
info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kasutamise oskus	4,0	3,9	4,0	3,6	4,1	4,0	4,1	4,2	4,0	3,9	3,8
meeskonnatööoskus	4,0	4,2	4,0	3,8	4,0	4,0	4,0	4,2	4,0	3,9	4,1
efektiivne ajakasutus- ja planeerimisoskus	4,4	4,4	4,4	4,2	4,4	4,3	4,4	4,5	4,4	4,3	4,2
juhtimisoskus	3,6	3,8	3,5	3,2	3,5	3,6	3,5	3,6	3,7	3,6	3,5
enesekehtestamise ja läbirääkimise oskus	4,1	4,2	4,0	3,9	4,1	4,3	4,1	4,1	4,2	4,1	4,0
ettevõtlikkus ja initsiatiiv	4,0	4,1	3,9	3,8	4,0	4,3	4,1	4,0	3,9	4,0	4,0